

Arnošt Vašíček

Egyptské záhady

Vydalo nakladatelství Mystery film, Ostrava v roce 2002

ISBN 80-238-9537-0

Egyptané stvořili více zázraků, než všichni ostatní lidé

Herodot

I. Co skrývá Velká pyramida

V noci z 16. na 17. září roku 2002 sledovaly stamiliony televizních diváků z více než 140 zemí přímý přenos z pyramidového pole v Gize. Hluboko v útrokách Velké pyramidy se malá skupinka lidí pokoušela proniknout za tajemné zapečetěné dveře. Před zraky celého světa tak mělo být odhaleno jedno z největších tajemství naší planety.

Z takzvané královniny komnaty stoupá směrem k jihu dokonale opracovaná šachta čtvercového tvaru. Již na počátku devadesátých let německý badatel Rudolf Gantenbrink zjistil neuvěřitelný fakt: zatímco šachty z faraónovy komory ústí na povrchu pyramidy a předpokládá se, že sloužily k větrání nebo měly magický význam, tato jižní šachta je uměle uzavřena. Po 65 metrech ji přehrazuje vápencový blok se dvěma měděnými madly.

Odborníci z National Geographic a z egyptské Nejvyšší rady pro památky požádali bostonskou firmu iRobot o sestrojení zvláštního robota, který by dokázal proniknout úzkou strmou šachtou až k překážce, prozkoumat ji a poodhalit, co se skrývá za ní. Přesněji řečeno - robot měl za úkol pomocí nejmenšího radaru na světě změřit tloušťku vápencových dveří, provrtat je a prostrčit dovnitř kameru s optickými vlákny. Ta pak měla zprostředkovat pohled do prostoru za dveřmi.

Svět napjatě očekával objev tisíciletí. Odborníci i laičtí badatelé spekulovali, co je asi uloženo za pečlivě uzavřeným poklopem. Nachází se v tomto dosud utajeném prostoru nikdy nenalezená mumie faraóna Chufeva? Jsou tam uloženy poklady nesmírné ceny, papyrusové svitky s tajnými vědomostmi, neznámé přístroje - nebo dokonce důkazy o návštěvách mimozemšťanů? Ve víru těchto bouřlivých dohadů si nikdo nevšiml jedné šokující okolnosti. Okolnosti, která mrazila. Ke dveřím vede jen jediná cesta - 65 metrů dlouhá šachta o straně pouhých dvacet centimetrů. Tímto kamenným tunelem se neprotáhne ani malé dítě. Dveře ale mají kliku právě z této strany. Jak je to možné? Jestliže je nikdy nemohla otevřít lidská ruka, komu tedy byly určeny? Od koho se očekávalo, že uchopí ona měděná madla a vstoupí do prostoru za nimi?

Rozluštění této fascinující záhady je úzce spjato s odpověďmi na klasickou sérii otázek: kdo, kdy, jak a proč. Tedy kdo pyramidu postavil, kdy se tak stalo, jaká stavební technologie byla použita a především proč bylo věnováno tolik nesmírného úsilí, aby v poušti vyrostl skutečný div světa.

I když se nás učebnice dějepisu a odborná literatura snaží přesvědčit, že v případě Velké pyramidy máme docela jasno, pravda je zcela jiná. Čím více objevů bylo v této oblasti učiněno, tím více nejasností nás sužuje.

Osvobozující rozsudek pro Chufeva

Podle zavedené chronologie byla jako první vztyčena stupňovitá pyramida krále Džosera v Sakkaře. Stalo se tak někdy v 27. století př. n. l. Jeho syn Sechemchet skončil s prací na své pyramidě už u druhého stupně. Po několika dalších neúspěšných pokusech jiných panovníků si lépe vedl až faraón Snofru, který po sobě zanechal hned tři pyramidové stavby. A pak to přišlo.

„Až do krále Rampsinita panoval prý v Egyptě dokonalý zákonný pořádek a Egypt velice vzkvětal. Po něm se stal králem Cheops a ten prý přivedl Egyptany do veliké bídy. Nejprve dal zavřít všechny chrámy a zakázal přinášet bohům oběti, potom vydal rozkaz, aby všichni pracovali pro něho. Jedněm poručil, aby přivlékali k Nilu kameny z lomů v Arabských horách, když je přivezli po lodích přes řeku, nařídil jim, aby je vyložili a dovlekli k Libyjskému pohoří. Pracovali ve skupinách po sto tisících lidech, každá vždy tři měsíce bez přestání. Deset let trvalo utlačovanému lidu, než postavil cestu, po které se kameny tahaly.... Stavba samotné pyramidy trvala dvacet let.“

Historik Herodot, který Egypt navštívil v pátém století před naším letopočtem, přiřkl tedy autorství Velké pyramidy faraónu Cheopsovi. Dnes je tento názor považován za neotřesitelnou skutečnost. V každém průvodci se lze dočíst, že pyramidy v Gize postavili Cheops, Chafre, za jehož vlády prý vznikla i proslulá Sfinga, a Menkauer.

Cheops je řecká a latinská forma egyptského jména Chufev. Tento faraón žil v 26. století př. n. l. O jeho působení máme jen velmi málo zpráv. Sám po sobě nezanechal téměř žádné psané památky

a kromě jediné, pouhých sedm centimetrů vysoké sošky ze slonoviny, nalezené v Abydu, která navíc pravděpodobně vznikla až dávno po faraónově smrti, nejsou známa žádná králova vyobrazení. Na panovníka, který vybudoval tak obrovské dílo, je to až podezřele málo. Jak je možné, že významný stavitel nebyl oslavován v nesčetných vytesaných textech a že poblíž pyramidy nestály jeho obrovské sochy?

Historikové při této příležitosti obvykle připomínají antické autory, podle nichž dlouholetou dřinou zbídačelý lid k smrti nenáviděl své despotické panovníky. Proto se vzbouřil, vyházel ven z pyramid mumie opovrhovaných králů, jejich sochy zničil a jména zapomenul. Je toto vysvětlení dostatečně pádné, nebo se v mlžném oparu nejasností okolo původu pyramid v Gize skrývá prostý fakt, že je postavil někdo úplně jiný než Chufev, Chafre a Menkauer?

„Není absolutní shody mezi domorodci nebo spisovateli ve věci pyramid. Někteří je připisují výše zmíněným králům, jiní jiným, například uvádějí, že největší vybudoval Armaios, druhou Amosid, třetí Inarón,“ napsal sicilský Řek Diodóros a dodal ještě jeden zajímavý fakt: „... Za více než tři tisíce let se kameny nehnuly ze svého původního místa a všechny zůstaly neporušeny.“

Diodóros žil v prvním století před naším letopočtem. Což znamená, že rodný list Velké pyramidy musel být vypsán o řadu století dříve, než se narodil Chufev.

Tuto překvapující okolnost potvrzuje i několik jedinečných archeologických nálezů.

V roce 1850 Auguste Mariette objevil v ruinách Esetina chrámu poblíž Velké pyramidy vápencovou stélu. Vytesaný nápis oslavuje faraóna Chufeva za to, že opravil svatyni, texty na jejích zdech a sochy bohů. Doslova zde stojí: (*Chufev*) „... založil dům Esety, vládkyně pyramidy, vedle domu Sfingy.“

Tento jeden jediný řádek vyvolal mezi egyptology velké pobouření. Chufev sám zde totiž přiznává, že v jeho době pyramida a dokonce i údajně mladší Sfinga již stály na svých místech.

Takzvaná Inventární stéla je dnes uložena v Egyptském muzeu. Někteří historikové ji považují za podvrh. Text prý již v dávné minulosti padělali egyptští kněží, aby zdůvodnili své požadavky. Kdy se tak stalo a o jaké požadavky šlo, odpůrci pravosti stély neuvádějí. Zcela opomíjejí skutečnost, že stéla sděluje řadu

podrobností z Chufevova panování, které potvrdil i soudobý archeologický výzkum. Mimo jiné se zmiňuje o tom, že faraón vedle chrámu bohyně postavil pyramidu pro princeznu Henutsen. Jde o jednu ze tří malých pyramid poblíž Velké pyramidy. Tato stavba opravdu stojí nedaleko Esetiny svatyně a byla věnována Chufevově ženě Henutsen.

A je zde ještě jeden hmatatelný důkaz, že Velká pyramida stála dávno před Chufevem.

K nejcennějším památkám z raných dějin Egypta se řadí Narmerova paleta. Téměř tři čtvrtě metru vysokou, umně vytvarovanou desku břidlice pokrývají z obou stran fascinující výjevy. Faraón je zde vyobrazen jako dobyvatel a sjednotitel Horního a Dolního Egypta. Kráčí za nosiči standart a přehlíží pobité nepřátele. Za jeho zády se ve zvláštním rámečku tyčí pyramidová stavba.

Narmer žil někdy okolo roku 3000 př. n. l. V té době ale podle historiků ještě žádné pyramidy nestály. I ke vzniku údajně nejstarší stupňovité pyramidy krále Džosera u Sakkary scházelo nejméně 300 let. Jak je tedy možné, že se pyramida objevuje na Narmerově paletě v těsné blízkosti krále? Byl to symbol nejvýznamnější stavby dobytého území?

Na jiných dvou tabulkách s vyobrazením královy cesty do posmrtného života vidíme pro změnu Sfingu. Zdá se tedy, že hlavní pyramidy v Gize i monumentální Sfinga byly vytvořeny daleko dříve, než se k moci dostal Chufev a další panovníci čtvrté dynastie. Egyptologové to ovšem nadále odmítají uznat.

V přímém televizním přenosu z Velké pyramidy (*oné vzrušující noci 16. září 2002*) exceloval ředitel egyptské Nejvyšší rady pro památky Zahí Havás. V tlumené záři reflektorů vystoupil úzkou krkolonnou cestou až do nejvrchnější z pěti odlehčovacích komnat nad královou komorou, aby divákům na celém světě dokázal, že Velkou pyramidu opravdu vybudoval Chufev. Na jedné stěně nízkého, nevládného prostoru se skví červenou barvou vyvedený hieroglyfický nápis, jehož součástí je i královská kartuš. Havás celý text přeložil jako Přátelé Chufeva a vysvětlil, že se pod tímto názvem skrývá jedna z pracovních brigád, která se podílela na výstavbě pyramidy a navěky tak po sobě zanechala památku.

Opomenuto zůstalo, že na některých pyramidových kvádrech se sice našly kamenické značky, ale vždy jen ve formě šipek nebo lineárních čar, které naznačovaly, jak má být kámen uložen. Firemní znak dílny, jež příslušný kus vytesala, nebo jmenovka čety, která ho ukládala, nebyly v interiéru pyramidy nikdy objeveny a zřídka je rozpoznáváme jen na sousedních stavbách. Pokud by to bylo zavedenou zvyklostí, jistě bychom podobné nápisy nacházeli i na jiných pyramidových blocích.

Samotný název pracovní čety Přátelé Chufeva je s ohledem na tehdejší společenské poměry velmi zvláštní. *Zatímco* jiní faraóni věřili, že se stanou bohy až po smrti, Chufev se prohlásil za živé ztělesnění boha Re. Byl to pán nad pány, skutečný král králů, obávaný despota a tyran. V tomto kontextu se nezdá příliš pravděpodobné, že by si nějaká parta „ušmudlaných“ kameníků mohla dovolit nazývat se jeho přáteli.

Také představa, že nápis s faraónovou kartuší zůstal právě zde, aby se navěky zachovala památka na oddané dělníky, je zjevně lichá. Text se nachází na stěně asi metr vysoké místnosti, která byla již v dávnověku hermeticky uzavřena, sloužila k ryze technickým účelům a nepředpokládalo se, že by do ní někdy někdo vstoupil. Je to součást pětipatrové věže o celkové výšce 17 metrů. Střechu tvoří do špičky uložené obrovské kvádry, které rozvádějí tlak asi milionu tun kamení uložených nad nimi, aby nedrtil přímo strop královny komory. Všech pět komůrek by navíc při zemětřesení nebo případném úderu shora sloužilo jako nárazové polštářky. Tento důmyslný systém zaručuje, že by králova komora bez újmy přečkala i přímý zásah atomovou zbraní.

Celý komplex odlehčovacích komůrek objevil v roce 1837 plukovník Howard Vyse, který také jako první upozornil na hieroglyfický nápis a kartuš.

Badatel Zecharia Sitchin se domnívá, že znak faraóna je padělek, a pochybuje, že Velkou pyramidu postavil Chufev.

„Existovala představa, že věk pyramid započal Džoserovou stupňovitou pyramidou a směřoval ke skutečným pyramidám, které se podařilo posléze postavit. Ale proč by mělo být tak důležité pravé pyramidy dosáhnout? Pokud se umění stavby pyramid neustále vyvíjelo, proč nejsou pozdější pyramidy ve srovnání s pyramidami v Gize lepší, ale spíše naopak méně dokonalé?“

Okupované stavby bohů

Zdá se, že Džoser a jeho následovníci jen napodobovali již stojící pyramidy v Gize a setkávali se přitom se značnými problémy. Nedostatek zkušeností, nevhodný materiál a chybné plány způsobovaly, že se některé pyramidy částečně rozpadly, jiné se hroutily pod vlastní vahou. A právě tyto potíže jeho předchůdců prý přivedly Chufeva ke geniálnímu nápadu. „Když se (*Chufev*) podíval na obklady ze sušených cihel, spadané ze stupňovitých pyramid na zřícenou pyramidu v Médúmu, na ve spěchu změněný sklon Snofruovy první pyramidy, napadla ho chytrá myšlenka - přímo tady v Gize přece stojí skvělé pyramidy, které nepatří nikomu, nemohl by požádat bohy o svolení, aby k nim mohl dostavět pohřební chrámy potřebné k jeho pouti do života poté?“ píše Sitchin a později dodává: „Chufevův následník Radžedef otcův nápad zavrhl a snažil se postavit, podobně jako Snofru, pyramidu vlastní. Ale proč staveniště posunul mimo Gízu, proč nepostavil svou svatyni vedle otcovy? Jednoduché vysvětlení spočívá v tom, že prostor v Gize byl už zastavěn. Stály zde už všechny tři pyramidy a zádušní komplex vybudovaný Chufevem.

Když následující faraón (*Chajre*) viděl Radžedefův neúspěch, vrátil se k Chufevovu nápadu - když nastala potřeba vlastní pyramidy, neviděl nic špatného v tom, přivlastnit si druhou hotovou pyramidu v Gize a obklopit ji vlastními stavbami zádušních chrámů. Jeho následovník Menkauer se pak stejným způsobem zmocnil poslední volné pyramidy zvané Třetí.

Když byly všechny hotové pyramidy takto okupovány, nezbylo dalším faraónům nic jiného, než se pokusit o stavbu vlastních.“

Sitchin je přesvědčen, že Chufev vybudoval chrám poblíž Velké pyramidy a opodál postavil malou pyramidu pro svou ženu, do samotného nitra Velké pyramidy se ale neodvážil.

Máme dobré důvody se domnívat, že tomu bylo přesně naopak. Chufev se nerozpakoval vstoupit

do Velké pyramidy a důkladně prozkoumat její útroby. Udělal to i s vědomím, že může vyvolat hněv bohů, a možná právě proto, nejdříve jako úlitbu, nechal opravit chrám zasvěcený bohyni Eset, paní Velké pyramidy, jak nám sděluje Inventární stéla.

Co bylo silnější než strach z hrozícího rozhoření a případného trestu božstev? Touha po světské moci jistě ne. Té faraónovi osud dopřál nadbytek. Chufev usiloval o víc než být největším pozemským pánem. Chtěl se vyrovnat samotným bohům. Prahla po jejich vědění. Pátral po tajných knihách boha Thowta, o nichž se věřilo, že kromě astronomických znalostí a poznatků z mnoha dalších vědních oborů obsahují také návod k získání nesmrtelnosti a popisy četných kouzel.

Na Westcarském papyru je zapsán rozsáhlý Příběh o kouzelnících. Text vypráví, jak král Chufev povolal své tři syny a vyzval je, aby mu vyprávěli o činech kouzelníků z dávných dob. „Třetí syn, Hor-De-def, řekl, že zná muže jménem Dedi, který dokáže, aby přirostla useknutá hlava, umí zkrotit lva a také zná počty Pdut v komorách Thowtových.“

To byla kýžená voda na Chufevův mlýn. Nechal přivést kouzelníka a zeptal se: „Je to pravda, co se o tobě říká, že znáš počty Pdut pro Thowtovu Iput?“

„Ta čísla neznám, ó králi, ale vím, kde se Pdut nacházejí,“ odvětil Dedi.

Název Iput pravděpodobně označoval „tajné komory původní svatyně“ a Pdut zřejmě znamená „výkresy s plány a čísly“. Jinými slovy řečeno, kouzelník přiznal, že sice netuší, co Pdut obsahují, ale ví, kde je faraón může najít. „... V posvátné komoře zvané místnost výpočtů je truhlice z broušeného kamene. Jsou v oné truhlici.“

Po tomto sdělení Dedi upozornil Chufeva, že se mu Pdut nepodaří získat. Je totiž předurčeno, že budou nalezeny až později. Odradilo toto sdělení Chufeva od pátrání, jak napovídá text na papyru, nebo se přece jen pokusil Pdut najít? A pokud ano, kde po nich slídl? Nebyla onou původní svatyní myšlena právě Velká pyramida? Nechal ji Chufev prohledat, aby získal Thowtovy plány? (*Záhadou tajných knih boha Thowta se zabývá 2. kapitola*)

Domníváme se, že kladná odpověď na tuto otázku nám zároveň napovídá, proč je uvnitř pyramidy kartuše s Chufevovým jménem.

Když se plukovník Vyse v roce 1837 proplazil úzkým tunelem z chodby před královou komnatou do spodní odlehčovací komory, překvapilo ho, že dno je zcela pokryté vrstvou prachu. „Na podlaze byly rovnoměrně rozloženy tmavé usazeniny, do kterých se otiskl každý krok. Strop byl dokonale vyhlazen a jeho spáry byly velice tenké,“ zapsal Vyse do svého deníku. Stejný prach byl nalezen i o patro výše. Odkud se v obou dolních komorách vzal, se nikdy nepodařilo vysvětlit. Do uzavřeného prostoru v samém srdci pyramidy se přece nemůže prášit.

Řešení této *záhady* je jednoduché. Předpokládejme, že Chufev nechal důkladně prohledat vnitřní prostory pyramidy. Jeho lidé objevili tunel vedoucí ke spodní odlehčovací komoře a všimli si břidlicových desek, které tvořily strop - a jak se vzápětí ukázalo i podlahu - výše položené místnosti. Jednu z desek odstranili a protáhli se o patro výše. Tam hledali další možnost, jak se dostat dál, a pokračovali až do nejvrchnější komory, kde jejich cestu zastavily mohutné šikmo uložené bloky. Dostali se do nejvýše umístěného vnitřního prostoru celé pyramidy (*podle tehdejších poznatků, které se nezměnily dodnes*). Dosáhli absolutního vrcholu, a i když v komoře nic nenašli, zanechali zde po sobě památku - kartuš s faraónovým jménem. Zabodli státní vlajku do vrcholu Mount Everestu. Vztyčili panovníkovu zástavu na nově objeveném území.

Mnozí z těch, kteří do těchto prostor zavítali v minulém a předminulém století, se zachovali stejně. A tak jsou stěny odlehčovacích komor přímo poseté jmény novodobých návštěvníků.

Připomeňme si, že ti, kteří před více než čtyřmi a půl tisíci lety rudou barvou namalovali faraónovu kartuš, se podepsali jako Přátelé Chufeva. Bylo to příliš sebevědomé?

Výpravu musely tvořit jen důkladně prověřené osoby. Uvědomme si, co vlastně faraón hledal. Toužil získat znalosti samotných bohů. Knihy tajných vědomostí, které se nesměly dostat do nepovolaných rukou. Je zřejmé, že pro tak choulostivou operaci panovník vybral jen ty, kterým absolutně důvěřoval, a kteří se proto právem mohli považovat za Chufevovy přátele.

Členové tohoto týmu si jistě uvědomovali, že vnikli do hájemství bohyně Eset, paní Velké pyramidy, a cítili nutnost uvést komory do původního stavu. Jak sestupovali k tunelu, postupně uzavírali komory nad sebou. Při odstraňování i ukládání břidlicových desek, a možná i celých

kamenných bloků, se samozřejmě prášilo. Prach přirozeně klesal dolů. Jeho množství v místnostech, jimiž se nejčastěji procházelo, postupně rostlo. Proto prach nacházíme jen ve dvou dolních komorách a nikoli nahoře, kde strop zůstal nedotčen.

Stopy po této cestě dnes již nedokážeme odhalit. Dokonale je zničil plukovník Vyse. Při cestě k horním komorám byl netrpělivý. Nedokázal čekat, až jeho dělníci najdou a připraví cestu. Použil trhavinu a v mase kamenů prorazil novou chodbu.

I když byla horní odlehčovací komora téměř s jistotou prázdná, je možné, že v jiných částech Velké pyramidy byl Chufev úspěšnější a alespoň nějaké neobvyklé poznatky získal. Nečekaně se totiž sám prohlásil za živého boha a nechal zrušit veškeré chrámy a uctívání tradičních božstev. Byl to jen zpupný projev nadutého tyрана a despoty, nebo mu sebevědomí dodaly znalosti, jimiž v té době nemohl disponovat nikdo jiný? Podezření zesiluje strohá zmínka kněze Manehta, podle níž Chufev sepsal jakousi posvátnou knihu.

Odkud faraón čerpal inspiraci pro její tvorbu a čím se v ní zabýval? O obsahu tohoto spisu není nic známo.

Knihy se totiž dosud nenašla.

Nad stavenišťem trvale nejasno

„Jsou to hory kamenů na horách kamenů a duch nesnadno chápe, jakým způsobem mohly být jejich obrovské kvádry vyzdvíženy do výšky a jakými prostředky mohla být tato nesmírná díla vytvořena lidmi,“ zaznamenal své pochybnosti o stavitelích pyramid Filon Byzantský. Jeho předchůdce Herodot má ale jasno.

(*Chufev*) „... Poručil, aby přivlékali k Nilu kameny z lomů v Arabských horách, když je přivezli po lodích přes řeku, nařídil jim, aby je vyložili a dovlekli k Libyjskému pohoří. Pracovali ve skupinách po sto tisících lidech, každá vždy tři měsíce bez přestání. Deset let trvalo utlačovanému lidu, než postavil cestu, po které se pyramidy tahaly. Vzniklo tak dílo téměř stejně velké jako sama pyramida. Cesta je dlouhá pět stadií (*asi 900 metrů*), široká deset sáhů (*18 metrů*), je z hlazeného kamene a jsou na ní vytesány obrazy. Deset let trvala stavba cesty a práce na pahorku, na němž stojí pyramidy, jakož i stavba podzemních síní, které si dal vybudovat jako místo pohřbu na ostrově, kolem něhož dal zavést kanál z Nilu. Stavba samotné pyramidy trvala dvacet let.“

Egyptologové se shodli, že je to nejpravděpodobnější vysvětlení, jak byla Velká pyramida postavena, a přijali za svou hypotézu, podle níž byly ze skály vylamovány velké kusy vápence, které byly opracovány jen s pomocí kamenných nástrojů, dopravovány loďmi a na saních na pyramidové pole a po rampě, která od břehu Nilu zvolna stoupala vzhůru anebo pyramidu spirálovitě obtáčela, zvedány do obrovské výše.

Zní to jasně a srozumitelně, pokud ovšem nepopustíme uzdu zdravému selskému rozumu a nenecháme promluvit strohou řeč čísel. Britští odborníci na organizaci práce vypočetli, že tak velký počet lidí by vůbec nebyl schopen se na staveništi účelně pohybovat. Maximálně lze hovořit o 30 000 dělníků, z nichž jen 5 000 bylo stabilními kádry, zatímco ostatní přicházeli budovat pyramidy jen po dobu čtyř měsíců, kdy rozvodněný Nil zaplavil jejich pole. Tento poznatek potvrzují i nedávné výzkumy historiků.

I kdybychom pominuli všechny jiné potřebné profese včetně nezbytného zázemí v podobě stravovacích služeb a připustili, že všech 5 000 stabilních zaměstnanců tvořili jen kameníci, nedobereme se uspokojivé denní normy.

Velká pyramida měří 137,3 metru a původně byla ještě o téměř deset metrů vyšší. Rozkládá se na ploše 5,4 hektaru, když jedna strana její základny je dlouhá 232,4 metru. Celá kamenná hora má objem 2 350 000 m³, dosahuje hmotnosti téměř sedm milionů tun a skládá se z minimálně 2 300 000 kvádrů. Její stavba údajně trvala dvacet let. Na jednoho kameníka tedy vychází úkol osekát primitivním náradím jeden rozměrný kvádr každých čtrnáct dnů. Dnes by i při využití kvalitních ocelových nástrojů trvala tato práce jednomu muži měsíc až šest týdnů podle tvrdosti vápence.

A pokračujme v našem početním cvičení dále. Při třech stech pracovních dnů v roce (*staří Egypťané měli každý desátý den volno a navíc slavili náboženské svátky*) by muselo být denně

dopraveno, zvednuto a uloženo 383 kvádrů. Což by při desetihodinové pracovní době, o níž lze s úspěchem pochybovat, znamenalo, že byl každý z těchto obrovských kamenných bloků zabudován za minutu a půl. Představme si tu situaci - jak pyramida rostla vzhůru na stále se zmenšující pracovní ploše, dělníci za pouhých devadesát sekund přivezli, vyzvedli a precizně uložili jeden asi čtyři tuny těžký kvádr, jako kdyby to byla pouhá cihla. K tomu, jen tak mimochodem, stačili ještě precizně zabudovávat nesmírně těžké překladové bloky (*jen devět monolitů, které tvoří strop královy komory, má celkovou hmotnost 400 tun*), vytvářet dokonale řešené chodby a komory, neomylně přesně vést napříč gigantickým tělem pyramidy několik šachet a tunelů a pak celé monstrum obložit bílým vápencem. Má-li Herodot pravdu, žádný další čas jim ale k tomu nezbyval. Museli ho ušetřit na oné minutě a půl určené pro ukládání každého z kvádrů. Takovou brigádu supermanů by dnešní stavební firmy jistě rády platily zlatem - a ještě by na tom bohatě vydělaly.

Také doprava materiálu vyžadovala skutečně sisyfovskou námahu. Traduje se, že těžké bloky byly taženy na saních nebo po mokřem dříví. Ale po jaké cestě?

Představa rampy, spirálovitě obtáčející celý kamenný kolos, se zdá být přitažená za vlasy. Taková rampa by totiž svým objemem musela být minimálně dvakrát větší než samotná pyramida. Představovala by tedy více než pět milionů kubických metrů horniny, kamení a dřeva, které by bylo nutné do ní zabudovat, aby se nesesouvala. Odkud bylo tak obrovské množství odebráno a kam po dokončení stavby zase zmizelo? Proč jsme po něm doposud nenašli ani stopu? Jak dlouho by vybudování rampy trvalo a kolik dalších lidí by se na něm muselo podílet? Souhlasil by faraón, aby tak významná stavba byla na celá desetiletí vlastně uvězněna v kopci hlíny? Historikové tvrdí, že Velká pyramida má tři různé komory v různých výších proto, že si Chufev přál, aby byla jeho hrobka kdykoliv připravena. Jak by ale jeho mumii dopravili dovnitř, když by byl vchod při použití této stavební technologie zavalen statisíci tunami kompaktního náspu?

A pokud namítneme, že rampa mohla stoupat jen k jedné straně pyramidy, pak nesmíme zapomenout, že aby bylo zajištěno její stoupání 1:10, začínala by ve vzdálenosti 1 830 metrů a její celková délka by přesáhla dva kilometry.

Herodot má i v této otázce jasno: „Pyramida sama byla stavěna stupňovitě, někteří říkají jako hradby, jiní jako schodiště. Když postavili první stupeň, zvedali ostatní kameny zařízením sestaveným z krátkých dřevěných prken na první schod. (*Vojtěch Zamarovský upozorňuje, že Herodot zde použil výraz méchanes, což se dá přeložit jako stroj, přístroj nebo přímo mechanismus - pozn. aut*) Jakmile se tam kámen dostal, položili jej na další zařízení postavené na prvním stupni, odkud byl vytažen na druhý schod k dalšímu zařízení. Kolik bylo stupňů, tolik bylo zařízení - ledaže by bylo jen jedno, jež by přenášeli ze schodu na schod...“

Soudobí egyptologové si uvědomují, že tato primitivní technologie odpovídá spíše Herodotovým představám a znalostem než skutečnosti. Proto se snaží najít jinou odpověď na otázku, jak vlastně byla Velká pyramida postavena.

Létající kameny

Vědci z Michiganské univerzity se domnívají, že se už v době Chufeva používaly nákladní výtahy. Kamenný kvádr byl prý upevněn mezi dvě dřevěná kola tak, že kvádr vlastně tvořil jejich spojnicí, otáčející se osu. S pomocí lan pak dělníci tahali náklad nahoru.

Jak pevná by asi musela být kola, z nichž každé, i v případě nejmenších kamenů, neslo minimálně dvě tuny? Z jakého dřeva byla vyrobena, když Egypt vždy postrádal dostatek vzrostlých stromů? Proč jsme dosud nenašli pozůstatek ani jediného z těchto kol? A jak byly dopravovány desítky tun těžké překlady? Kola by se s takovým nákladem v písku ani nepohnula. Bez dostatečně tvrdé kamenné cesty by doprava nebyla možná. Pokud Chufev postavil takovou přípojku na stavenišť, kam se poděla? Proč po ní nenalzáme ani stopu? A jak stavitelé dostávali kvádry nahoru?

„Zavěšovali je pod obrovské draky, které pouštní vítr zvedal k obloze,“ tvrdí zcela vážně amatérská egyptoložka Maureen Clemmonsová. Svůj názor se pokusila ověřit s týmem odborníků na aeronautiku v Kalifornském technologickém institutu. Experti navrhli speciálního draka

kombinovaného s kladkostrojem a také ho postavili. Při zkoušce v Mohavské poušti jim foukal vítr o rychlosti 22 kilometrů za hodinu. To stačilo k tomu, aby zkonstruovaný drak zvedl ze země téměř čtyřtunový kámen. Náklad se udržel ve vzduchu 25 sekund. Vydaná zpráva nesděluje, jaké výšky při tom bylo dosaženo.

Na celém pokusu není udivující zjevně bláznivý nápad autorky teorie jako skutečnost, že se tým, který pokus připravil, nezabýval otázkami, zda by vůbec bylo možné zvednout tímto způsobem kameny až do výše téměř 150 metrů. Jak dlouhá by musela být lana, jimiž by byl drak připoután, kolik lidí by muselo tak obrovské monstrum „držet na uzdě“, a především co by se stalo, kdyby vítr zeslábl a náklad se zřítil?

Clemmonsová je přesto přesvědčena, že se nemýlí. „Egyptané pili už k snídani pivo a pili je i k obědu a k večeři. Myslím, že je to důležitý aspekt celé věci. Já, když si dám dvě piva, tak nejsem schopna tlačit nebo cokoli tahat,“ žertuje a pak již vážně dodává: „Když se podíváte na střed vrcholu každé pyramidy, uvidíte křídla. Myslím, že se nám tak pokusili Egyptané sdělit, jak pyramidy stavěli.“

Clemmonsová má zřejmě na mysli leštěné černé kameny - pyramidiony, které bývaly umístěny na vrcholech pyramid. V jejich středu se často nachází vyobrazení okřídleného slunečního kotouče. Jistě to však není symbol draka, kterým si stavitelé ulehčovali práci, ale spíš náznak spojení s nebesy.

Hrobky?

Ale kdepak...

Pyramidy měly být důstojným a bezpečným místem pro ostatky faraónů. Tuto obecně rozšířenou představu nemilosrdně popravila samotná skutečnost. Ani v jedné z pyramid nebyla nalezena mumie jejího majitele. A v mnoha případech ani sarkofág. Faraóni, i když s nesmírnou námahou vybudovali gigantické hory kamení, se pak nechali pohřbít jinde. Vraťme se do Sakkary k Džoserově stupňovité pyramidě. Její stavitel Imhotep nejméně šestkrát rozšiřoval a zvyšoval původní mastabu, až se rozrostla do rozměrů na svou dobu nebývalých. Rozkládá se na ploše 109 krát 121 metrů a jejích šest stupňů se vzpíná do výše 61 metrů. Pohřební komora je ale tak malá, že se do ní sarkofág vůbec nevejde. Je možné, aby královský architekt, později povýšený mezi uctívaná božstva, udělal tak obrovskou chybu? Jistě ne. Komora prostě nikdy nebyla určena k pohřbu. Záhada je o to větší, že i v další, takzvané jižní hrobce, opatřené nápisy s faraónovým jménem, nemohlo být tělo uloženo. Prostor o ploše pouze 1,6 m² se nachází více než 27 metrů pod zemí a lze do něj vstoupit jen úzkým otvorem ve stropě. Mumie by se do něj dala jen vhodit - a pak by uvnitř stála, nedůstojně opřená o zeď. Vybudovat tak hluboko uloženou skrýš představovalo nesmírnou námahu, a přesto je prázdná. K čemu byla určena, se nikdy nepodařilo zjistit.

Džoser se nechal pohřbít v původní primitivní mastabě. Proč tedy věnoval tolik úsilí, aby nad ní postavil pyramidu?

Jeho syn Sechemchet šel přesně v otcových šlépějích a zanechal překvapeným archeologům oči pro pláč a plnou náruč dohadů. Z jeho pyramidy o rozměrech 120 krát 120 metrů se dochoval jen první stupeň a část druhého. Přesto byl pod ní nalezen zapečetěný králův sarkofág, na němž ještě ležel pohřební věnec.

Hladké, neporušené zdi dokazovaly, že do pohřební komory nevstoupila lidská noha ode dne, kdy ji faraónovi služebníci zazdili. Očekávala se velká senzace - a přišlo velké zklamání. Když dělníci pod vedením egyptského archeologa Z. M. Gonéma odstranili 250 kilogramů těžké víko, nevěřili vlastním očím. Sarkofág byl prázdný. Prokazatelně v něm nikdy nikdo neležel.

Faraónovi Snofrevovi se připisují dokonce tři pyramidy. Dvě u Dášúru postavil sám, třetí v Médúmu se pokusil dostavět po svém otci Hunejovi. Nikdo nedokáže vysvětlit, k čemu faraón potřeboval tři hrobky. Navíc ani v jedné z nich nebyl nalezen sarkofág.

Samotný Chufev se podle Herodota nechal pohřbít na umělém ostrůvku v Nilu. Proč, když vlastnil největší hrobku na světě?

Mlčící stěny

Jednou z největších záhad obou velkých pyramid v Gize je naprostá absence textů či obrazů.

„Kdo má uvěřit, že Egyptané ponechali tyto úžasné památky bez jakýchkoli hieroglyfických nápisů - oni, kteří hieroglyfy pokrývali všechny stavby bez rozdílu?“ napsal James Bonwick. „Z naprosté absence hieroglyfu lze usoudit, že Velká pyramida a její dvě sestry pocházejí z období před zavedením písma, nebo že tyto stavby vybuďoval někdo jiný než Egyptané.“

Nepřítomnost hieroglyfů je o to podivnější, že nejen v novějších, ale i v pyramidách, které jsou podle egyptologů mnohem starší než údajné Chufevovo dílo, nalézáme bohatou výzdobu a psané památky.

V Džoserově stupňovité pyramidě, která byla podle historiků vůbec první pyramidou v Egyptě, se nacházejí takzvané modré komnaty. Strop v nich má podobu hvězdné oblohy, stěny zdobí vzácné smaltované kachlice a vyryté výjevy ukazující faraóna při rituálním běhu. Jde o zobrazení tradičního svátku Sed, kdy po třiceti letech vlády musel panovník lidu dokazovat svou tělesnou schopnost plnit i nadále povinnosti trůnu. V chrámu u severní stěny pak byla nalezena nádherná králova socha a v dalším hrobu reliéfy a nápis s jeho jménem.

Velká pyramida je naprosto jiná. Až na zmíněnou kartuš v odlehčovací komoře v ní nebyl nalezen žádný nápis či reliéf. Oproti jiným objeveným královským hrobům Chufeva pohřební komora překvapuje svou strohostí. Je to okolo 10 metrů dlouhá a asi 5 metrů široká místnost. Její zdi jsou dokonale obloženy žulovými deskami, mezi něž se nevejde ani špička nože. Tradiční záhrobní výbavu bychom hledali marně. Kromě kamenného částečně poškozeného sarkofágu není v komoře vůbec nic. Svou prázdnotou zaskočila již první dobyvatele pyramidy. Všeobecně panuje názor, že hrobka byla vykradena. Ale v tomto případě se na jazyk tlačí otázka, proč zmizelo i víko sarkofágu. Jen stěží si lze představit, že by lupiči vynaložili neuvěřitelnou námahu, aby tento těžký a v podstatě bezcenný kus kamene vynesli úzkými příkrými chodbami ven. Ledaže by víko v komoře nikdy nebylo a místnost i celá pyramida by sloužily zcela jinému účelu, než o jakém se nás snaží přesvědčit egyptologové.

„Ostatní egyptské pyramidy - menší a ve srovnání s pyramidami v Gize primitivnější, z nichž některé se zřítily ještě před dokončením a všechny jsou narušené - byly opravdu vybudovány různými faraóny, avšak ne jako hrobky nebo kenotafy (*monumentální symbolické hrobky*), nýbrž jako výraz napodobování bohů či soupeření s nimi,“ míní Zecharia Sitchin. „Neboť v dávných dobách se věřilo, že pyramidy v Gize a Sfinga, která stojí v jejich blízkosti, ukazovaly cestu ke schodišti k nebesům - ke kosmodromu na Sinajském poloostrově. Faraónové budovali pyramidy, aby mohli odcestovat do posmrtného života, a proto je vyzdobili vhodnými symboly, ilustracemi cesty a v několika případech pokryli stěny citáty z Knihy mrtvých. Pyramidy v Gize, jedinečné svou vnější i vnitřní konstrukcí, rozměry a neuvěřitelnou pevností, jsou pozoruhodné i tím, že se uvnitř nenacházejí vůbec žádné nápisy ani nákresy. Jsou to čistě funkční stavby, které se zvedají z roviny jako dva majáky a nemají za úkol hrát nějakou roli pro člověka, nýbrž pro ty, kteří sestoupili z nebes na Zemi.“

Vyvolávací deště?

„Pyramidy byly budovány z ryze praktických důvodů - měly přivolávat déšť a zúrodňovat poušť,“ oponuje španělský biolog Garcia Beltran, potomek velkého kronikáře Garcilasa de la Vegy, jemuž po matce kolovala v žilách krev královského rodu Inků.

Beltran objevil v rodinném dědictví fragmenty prastarých andských mýtů. Podle nich existovala jistá spojitost mezi Egyptem a jihoamerickou civilizací Tiahuanaco. Původní název Tiahuanaca zněl Chukara, což znamená Město slunce. Tak nazývali své hlavní město i Egyptané. Jméno Chukara navíc silně připomíná egyptské Sakkara.

Beltran po prostudování unikátních zápisů svého předka tvrdí: „... Pyramidy byly pokryté velmi hladkým bílým kovem. Lidé viděli jejich lesk v zářícím slunci na stovky kilometrů daleko. Právě z toho důvodu byly pyramidy nazývány Světly či Lampami. Obklad mohl být ze stříbra, ale s ohledem na jeho vzácný výskyt v Egyptě čistý kov pravděpodobně zastoupila slitina.

Fragmenty, vytvořené ze stejného materiálu, můžeme ještě dnes vidět na stěnách káhirských mešit, které jsou pověsné výjimečnou blýskavostí stříbrných ozdob. Zřejmě byly vytepany z materiálu strženého z pyramid spolu s vápencovým obložím. Pyramidy byly využívány k zesilování účinků magických obřadů (*odrážely světlo měsíce v úplňku*), dokázaly zahustit atmosféru a přivolat déšť.“

Francouzský badatel Robert Charroux připomíná, že podobný systém využívá i unikátní zařízení Andrého Pasqueta. Tento francouzský vynálezce postavil v Saint-Nazaire fontánu, která chrlí okolo 300 litrů vody denně, aniž by byla připojena na vodovod. Na povrchu hladké kovové konstrukce se kondenzuje vodní pára z ovzduší. Získaná voda stéká dolů do nádrže s čerpadlem. Vynálezce věří, že je takto možné získat až tři tisíce litrů denně.

Ale pyramidy jistě nepřivolávaly déšť. Téměř na dosah ruky vzdálený Nil bohatě zavodňoval celé okolí. Bylo snazší vybudovat zavlažovací kanál než stavět pyramidu. Přesně uprostřed jižní stěny Velké pyramidy, odshora až dolů, se sice táhne mělká prohlubeň, o níž se tvrdí, že je to gigantický žlab, schopný odvádět tisíce litrů dešťové vody. Vidět ji ovšem lze jen dva dny v roce - o jarní a podzimní rovnodennosti, kdy je sluncem nasvícená tak, že se její temný obrys vyloupne z jinak monotónní kamenné zdi. Dokazuje to, že „okap“ sloužil spíše k astronomickým pozorováním než ke stahování deště.

Energie odnikud

Již v dávnověku si lidé všimli pozoruhodné skutečnosti, že se v pyramidách koncentruje zvláštní druh energie. Ale teprve roku 1959 byl tento fakt potvrzen úřady. Zasloužil se o to Čech Karel Drbal, který u Patentního úřadu v Praze přihlásil svůj pyramidový ostříč žiletek. I když se tomuto nápadu mnozí smáli, nemohli popřít, že použité žiletky byly po několika dnech uložení v lepenkové pyramidě opět zcela ostré. Tento úkaz byl později několikrát ověřen a v roce 1990 se k němu vrátili vědci z Německa a USA. Jejich týmy nezávisle na sobě sestrojily plexisklové modely, které tvarem přesně odpovídaly miniaturní kopii Chufevovy pyramidy, a ty pak nasměrovali po severojižní ose, jak je tomu v Gize. Dovnitř do výšky královské hrobky vědci postupně ukládali maso, med, další organické látky a také dřevo, kov a vodu.

Máme-li věřit zprávě zveřejněné v Německu, pak vajíčka během necelých tří týdnů dokonale vyschla. Tabákové výrobky po uskladnění v pyramidě chutnaly jemněji a lehčeji. Dřevo vysychalo sedmkrát rychleji než obvykle a hudební nástroje z něho vyrobené měly mnohem lepší rezonanci. Rostliny zalité vodou „odstátou“ týden v pyramidě rychleji rostly.

Nebylo pochyb, že předměty umístěné v pokusných pyramidách podléhají silným vlivům. Vědci svůj výzkum shrnuli do pozoruhodných závěrů:

- V prostorové formě Chufevovy pyramidy se vyskytuje energie v souvislosti s přesným severojižním nasměrováním a magnetickým polem Země.

- Nahromaděná energie nemůže unikat stěnami pyramidy, nýbrž se neustále odráží do prostoru pyramidy.

- Odražená energie se soustřeďuje uvnitř pyramidy ve výši královské hrobky.

- To vše funguje pouze v případě, že prostor, v němž se energie odráží, je z elektricky nevodivého materiálu, tedy z kamene, skla, papíru, dřeva nebo plastu.

- Odrazem energie se zcela zjevně mění struktura kovů.

- U organických látek naopak reflexe způsobuje dehydrataci a zničení všech hnilobných bakterií a zabraňuje tak vzniku plísně.

Je energie, která vzniká v Chufevově pyramidě, sice zákonitým, ale starými Egyptany opomíjeným jevem, nebo ji dokázali využívat? A když ano, tak jak a k čemu?

Jedna z nejdůležitějších hypotéz předpokládá, že obyvatelé Egypta v dobách faraónů znali tajemství, jak tuto neznámou sílu nesčetněkrát znásobit. Pyramida prý sloužila jako obrovský zdroj energie, která byla z královské hrobky vyváděna přes devadesát metrů dlouhé průduchy, které dnes mylně považujeme za větrací otvory. Teorii podporuje těžce vysvětlitelná skutečnost, že po celá staletí je čas od času pozorováno na vrcholu pyramidy podivné namodralé světlo, jehož záře

vystupuje přímočaře do určité výše a pak náhle zmizí.

Uniká tak z pyramidy nahromaděná energie, nebo je to projev činnosti nějakého dosud neobjeveného zařízení, které v pyramidě stále funguje?

Navigační stanice Gíza?

„Tady Houston, tady Houston, slyšíte?“ Volání pozemské stanice, která řídí kosmický let, se již stalo vžitou formulací televizních záznamů z občasných výletů lidstva do kosmu.

Mohlo se před tisíci lety z Gízy ozývat podobné volání?

Zecharia Sitchin se domnívá, že ano. Podle jeho odvážné hypotézy pyramidy v Gize vybudovali Anunakové, tajemní přistěhovalci z planety Nibiru. Obrovské hory kamení prý zářily jako majáky v šedi pouště a ukazovaly cestu ke kosmodromu na Sinaji. Navíc se v nitru Velké pyramidy skrývalo navigační centrum, které komunikovalo s kosmickými plavidly na oběžné dráze a navádělo je při přistání na Zemi.

Sitchin svou provokativní teorii dokládá řadou starověkých textů. Mimo jiné úryvkem z mezopotamské básně Lugale, vzývající bohyni Ninhursagu jako paní „domu se špičatým vrcholem“, což není nic jiného než pyramida.

Dům jasný i temný nebe a Země

Pro raketové lodě zbudovaný,

E. KUR Dům bohů se špičatým vrcholem

Pro cesty z nebes na Zemi skvěle vybaven.

Dům, jehož vnitřek žhne narudlým nebeským světlem,

Vysílající paprsek, který dosáhne široko daleko,

Dům-pyramida byl tedy vybaven nepozemským zařízením, které vysílalo jakési paprsky. Ty přenášely signál k tělesu na orbitě nebo a zároveň, jak naznačuje další část textu, vytvářely záření, které chránilo samotnou pyramidu.

Hymnus, který snad stvořila dcera Sargona z Akkadu ve třetím tisíciletí před Kristem, přináší podobnou informaci, i když hlavním hrdinou je bůh Ningizzida: *Trvalé místo, světle zbarvená hora*¹ Jez má dovedně položené základy Její temná skrytá komora, vzbuzuje posvátnou hrůzu, Rozkládá se ve sledovaném poli Děsivá, její způsoby nikdo nezměří... Tvůj vnitřek zná místa, kde Utu vzlétá*

Utu bylo sluneční božstvo. Jeho symbol tvořil okřídlený kotouč. Stejný se nacházel i na vrcholových kamenech pyramid.

Jiný epos popisuje výpravu boha-válečníka Ninurty, který měl za úkol zničit původní vybavení Velké pyramidy.

„Nyní se (*Ninurta*) ocitl v nejtajnější, posvátné komoře, kam byl vstup zakázán, odkud se ‚rozprostírala‘ řídicí síť (*radar*), která přehlížela nebe i zemi. Jemný mechanismus byl uložen ve schránce vyhloubené v kameni, byl umístěn přesně v severojižní ose pyramidy a reagoval na vibrace zvonivou rezonancí. Srdcem řídicí jednotky byl kámen GUG, určující směr, jeho emise, zesílené pěti dutými komůrkami, zkonstruovanými nad komorou, vyzařovaly ven a vzhůru šikmými kanálky, ústícími na severní a jižní stěně pyramidy. Ninurta nařídil, aby byl kámen zničen. Tak byl onoho dne kámen GUG na rozkaz Ninurty vyjmut ze své schránky a rozdrcen.“

(Zájemce o Sitchinovou teorii odkazují na jeho knižní sérii Kroniky Země, kterou vydává nakladatelství Dobra)

Sitchin tedy tvrdí, že ve Velké pyramidě bylo ukryto navigační zařízení pro kosmické lety mimozemské civilizace, které později samotní bohové zničili. Obsah uvedených mezopotamských mýtů tomu zdánlivě jasně nasvědčuje. V nejposvátnější, takzvané králově komoře, se skutečně nalézala schránka vyhloubená v kameni - sarkofág, který leží na severojižní ose. O využívání odlehčovacích komor ke zvýšení záření vysílaného kamenem GUG lze ale s úspěchem pochybovat. Tuto roli spíše zastala samotná forma Chufevovy pyramidy, v níž se vyskytuje energie v souvislosti s přesným severojižním nasměrováním a magnetickým polem Země a tato energie se soustřeďuje ve

¹ Připomeňme si, že pyramida byla pokryta bílým vápencem

výši královny hrobky.

Nositel Nobelovy ceny, profesor Luis Alvarez z Kalifornské univerzity, prováděl v Gize zajímavý pokus. Do pohřební komory Chafreovy, tedy v druhé největší pyramidě, nechal nastěhovat 30 tun speciálního zařízení. Mimo jiné i detektory záření, jimiž lze měřit dopad kosmických paprsků. Kosmické záření je totiž tak silné, že pronikne i čtyřmi miliony tun kamene, který však mionové částice brzdí silněji než vzduch. Při experimentu v pohřební komoře měl pravidelný dopad mionů při stále se měnícím měrném poli dokázat, že v kamenné masě není žádná další komora. Pokud by se v některém měrném poli projevil silnější dopad, dokazovalo by to existenci dutého prostoru. Výsledek byl šokující. Přístroje vyváděly jako pomínuté. Dopad záření z kosmu byl i pod krytem milionů tun kamení daleko silnější než na otevřeném prostranství. Pyramida působila jako anténa a obrovský zesilovač. Profesor Alvarez připustil, že si to nedovede vysvětlit, a pokus ukončil.

Jestliže pyramida působila jako anténa a obrovský zesilovač, můžeme připustit, že právě proto byla vybudována. Háček je v tom, proč byla postavena tak obrovská. Stejná energie vzniká i v mnohem menších pyramidách (*pokud zachovají tvar a nasměrování podle světových stran*), a nebylo tedy nutné vynakládat tolik námahy. A jsou zde ještě další ale.

Je možné, aby civilizace, která dokázala překonávat značné vesmírné vzdálenosti, potřebovala ke komunikaci horu kamení? Lidé přece vysílají signály do kosmu a naslouchají řeči hvězd s pomocí daleko subtilnějších zařízení. Raketoplány přistávají spolehlivě na určeném místě, aniž by se musely orientovat podle gigantických staveb v krajině.

Navzdory obrovským rozměrům pyramidy jsou doposud objevené vnitřní prostory příliš malé a nehostinné. Nacházejí se zde pouze tři místnosti: dolní, vytesaná ve skále asi 30 metrů pod základnou, královnina komora a králova komora. (*Názvy uvádíme tak, jak jsou zavedené, i když neodpovídají skutečnému určení místností?*) Jejich celková plocha dosahuje asi 193 m². Velkolepý „třípokojový byt“, řeknete si - až na to, že spodní a horní „pokoj“ dělí výškový rozdíl 70 metrů, což představuje asi 26 pater panelového domu, k jejichž překonání musíte absolvovat cestu stovkami metrů chodeb v dusném, nedýchatelném ovzduší. (*I při krátkodobé návštěvě zde člověk vydýchá a vypotí na 20 gramů vody. Proto při hojnějším počtu turistů vlhkost v prostorách pyramidy stoupá až na 90 procent*) Jen stěží si lze představit, že by zde živé bytosti držely službu u instalovaných přístrojů. (*To je také důvod k odmítnutí teorie Ludvíka Součka, který pyramidu považoval za dokonalý úkryt v případě války*)

Sloužila tedy pyramida jako nedobytný a v podstatě nezničitelný radiomaják bez obsluhy? Využíval ji někdo, kdo si přál, aby i po dlouhém čase našel vše neporušené a na svém místě?

„Dům, jehož hlasitě volání

zve ty, kteří pozorují z oběžné dráhy, dolů k odpočínutí

Dům, podle nějž pozná cestu vznešený Šem,

hora, podle níž vzlétá Utu na nebesa,“

překládá Sitchin další mýtus. Na oběžné dráze kolem naší planety musel být tedy pěkný frmol, když bylo zapotřebí pozemské stanice, která korigovala jednotlivé lety a přistání. Jestliže docházelo k hotové invazi z vesmíru, neměli bychom po ní nacházet hmatatelnější stopy? Na jazyk se zároveň tlačí další otázky. Jak Anunakové přistávali do doby, než pyramida stála? Proč její zařízení sami zničili? Už ho nepotřebovali a dokázali se orientovat i bez hory, „podle níž Utu vzlétá na nebesa“, nebo pyramida jako navigační stanice nikdy nesloužila?

Sitchin je přesvědčen, že Anunakové postavili všechny tři pyramidy v Gize. Proč tak vysoký počet? Navigační zařízení bylo přece uloženo jen v jedné z nich. Z jakého důvodu jsou tyto stavby tak přísně orientovány nejen podle světových stran, ale i k sobě navzájem?

Hrdinou jednoho ze Sitchinem zmíněného hymnu je Ningizzida. Tento bůh starověké Mezopotámie mimo jiné povinnosti střežil bránu do nejvyššího nebe Anu. Je ovšem otázkou, zda tím byl míněn přímo fyzický vzestup na nebesa - tedy let do kosmu, nebo nějaké tajné vědomosti, určené jen zasvěceným. Jeho jméno se totiž dá přeložit jako Pán dobrého stromu. Vyvolává to asociaci s biblickým textem o stromu poznání, když had v ráji říká ženě: „Bůh ví, že v den, kdy z něho pojíte, otevřou se vám oči a budete jako Bůh znát dobré i zlé.“ Žena viděla, že je to strom s

plody dobrými k jídlu, lákavý pro oči, strom slibující vševědoucnost. Čteme dobře? Požití plodů ze stromu dobra a zla přinášelo vševědoucnost. Ningizzida byl pánem dobrého stromu. Střežil tedy tajné znalosti, které by lidem umožnily být jako bohové? Pokud ano, schrána s utajovanými poznatky se mohla nacházet jen a jen v místě, které mu patřilo - ve Velké pyramidě. Ningizzida je navíc totožný s egyptským Thowtem, strážcem tajných plánů Velké pyramidy. Sečteme-li tyto indicie dohromady, výsledek je jednoznačný: kdesi uvnitř kamenného bludiště jsou ukryty neznámé prostory.

Architekti hledají anomálie

Fascinující zprávy o dosud neobjevených místnostech v hlubinách Velké pyramidy kolují od dávnověku.

Huneferský papyrus zde umisťuje komnatu zápisů, kam samotní bohové ukládali důležité dokumenty.

Podle arabského historika jménem al-Mas'údí dvě největší pyramidy postavil egyptský král Surid, aby zachránil tehdejší vědomosti lidstva před potopou světa. „Dovnitř umístil své poklady a jiné cenné věci spolu s těly svých předchůdců. Nařídil také kněžím, aby tam současně uložili psané záznamy o své moudrosti a vymoženostech věd a umění. Poté dal vybudovat podzemní kanály až k vodám Nilu. Všechny komory zaplnil talismany, idoly a jinými kouzelnými věcmi a zápisy kněží, obsahujícími všechny druhy vědomostí, jména a vlastnosti léčivých rostlin, poznatky počtářské a měřičské vědy, aby zůstaly zachovány k prospěchu těch, kteří jim budou rozumět.“

Mimo jiné se ve skrytých komorách měly nacházet zbraně z nerezavějícího železa, nerozbitné sklo, které se dalo ohýbat, a další zázraky.

Ať mělo být v tajné komoře cokoli, spisovatel Paul Brunton se asi nemýlí, když namítá: „Je stejně nemyslitelné, že by byly v úkrytech pyramidy uloženy potají obrovské poklady zlata a klenotů, protože ohromné výlohy, spojené s jejím vybudováním, by musily stát podobné jmění, jaké měla pyramida chránit.“

Brunton zároveň tvrdí, že při svém celonočním rozjímání v králově komoře se mu dostalo vnuknutí o existenci další, dosud neobjevené komnaty, v níž jsou ukryty dokumenty o minulosti lidstva. Se svým názorem není sám. Také „spící prorok“ Edward Cayce hovořil o „síni záznamů“ a předvídal její objevení koncem druhého tisíciletí. Německý vědec Siegfried Wachsmann je přesvědčen, že komora prastarých vědomostí existuje. Údajně se nachází ve výšce 80 až 100 metrů a obsahuje zápisky o astronomii, matematice, fyzice a také důkazy o skutečném původu a využívání pyramid.

Podezření, že Velká pyramida má ještě další místnosti, zesílilo poté, co si v osmdesátých letech francouzští amatérští archeologové Giles Dormion a Jean-Patrice Goidin povšimli určitých anomálií v její architektuře. Ve studii, kterou zveřejnil pařížský Monde, upozorňují nejprve na obrovské kamenné překlady, které chrání poměrně malý vchod do pyramidy.

„Gigantický celek, dosahující výšky téměř sedmi metrů, má chránit myší díru! Leží na ní tři desky. Každá o hmotnosti dvacet tun, aniž by bylo možné vysvětlit jejich účel. A co je zvláště zajímavé - poslední spočívá na vápenci z Turahu, což byl materiál vesměs používaný k obložení vnitřních chodeb pyramidy. Proč? Ve všech stavbách slouží klenba k překlenutí prázdného prostoru. Nebyl tu tedy snad ještě jiný obdivuhodně krytý vchod kromě toho, který je teď viditelnější snad právě proto, aby upoutal pozornost toho, kdo by chtěl do pyramidy vstoupit?“

Oba vystudované architektky fascinovala zejména nejtajemnější součást vnitřních prostor - Velká galerie. Tato úžasná vstupní síň vede k faraónově komoře a již první pohled do jejího nitra člověku spolehlivě vyrazí dech.

Velká galerie má imponující rozměry. Je dlouhá 46,61 metru a vysoká 8,53 metru. Dno má šířku 1,05 metru (*původně bylo zcela hladké, dnes chůzi po něm usnadňují kovové „schůdky“ - pozn. aut.*) a je z obou stran lemované rampami vysokými okolo 60 centimetrů a širokými půl metru. Na každé straně, v místě, kde se rampa dotýká stěny, je vydlabáno postupně 27 otvorů o průměru 15 krát 53 centimetrů. Stěny se vzpínají stupňovitě vzhůru. Jsou obloženy dokonale opracovanými vrstvami

vápencových desek, které se překrývají tak, že se vždy každá následující deska zvedá o osm centimetrů. Čím blíže stropu, tím více se obě stěny přibližují, až je nakonec dělí pouhých 1,04 metru, což téměř přesně odpovídá šířce dna. K čemu tento velkolepý tunel sloužil, se nikdy nepodařilo odhalit. Proč má tak úžasně rozměry, když následující chodbička do předsíně královny komory je velmi nízká? Doposud nikomu se nepodařilo objasnit, k čemu Velká galerie sloužila.

Teorie, že po jejích rampách byl tažen sarkofág, neobstojí. Kamenná schránka, která se nyní nachází v králově komoře, je totiž o tři centimetry širší než její vchod. Sarkofág tedy musel být uložen dovnitř již v době výstavby komory.

Filozof Proklos vyslovil přesvědčení, že ještě dříve, než Velkou galerii definitivně zakryl strop, starověcí astronomové z ní pozorovali kulminaci hvězd.

Jiná hypotéza předpokládá, že zde byl sklad velkých granitových kamenů, které posléze uzavřely vchod. Proč ale bylo pouhé skladiště vybudováno tak velkolepě a složitě obkládáno, když stačila jen hrubá úprava prostoru?

Dormiona a Goidina nejprve zaujaly zvláštní dutiny, které jsou vyhloubeny v bočních sedlech průchodu z Velké galerie do faraónovy komory. K jakému účelu byly určeny? Proč tam jsou?

Velké pyramidě bylo věnováno tolik péče, že je zcela nemyslitelné, aby byly nějaké prvky náhodné. Vše je pečlivě propočítáno a změřeno. Geometrická důmyslnost a milimetrová přesnost činí z této stavby technické dílo bez vad - a přece jsou v ní nepochopitelné stavební úpravy.

Dormion a Goidin začali postupně vyhledávat tyto anomálie a pokoušeli se odhalit jejich význam.

„Další zvláštností jsou mříže, umístěné na kraji Velké galerie. Jejich posláním bylo chránit faraónovu pohřební komoru. Tři žulové mříže měly sloužit jako visací zámek k této nedobytné pokladně, ale většina archeologů je považuje za málo účinné, neboť výška stropu dovoluje proniknout pod mřížemi bez velkých potíží. Jaké podivné důvody vedly architekta, aby vybudoval ochranný systém, jehož prostupnost je zřejmá? A jaký je důvod existence dvojího posuvného překladu v téže místnosti?

Opět vše napovídá, že jde o obrovský bluf. Jako by zloději byli přímo vyzváni, aby si otevřeli zdánlivě snadnou cestu k hrobům. Nebylo to snad proto, aby zůstalo utajeno něco zcela jiného? Nesleduje snad též záměr architektonická kurióznost faraónovy komory? Jak již víme, nad jejím stropem je celkem pět odlehčovacích komor. Celkem je tvoří 2 500 tun kamene, dopraveného z lomu vzdáleného stovky kilometrů. Tak jako královna komora, je i tento celek přikryt sedlovou střechou z vápencových kamenů hranolovitého tvaru. Proč je ale střecha umístěna tak vysoko a proč je odlehčovacích komůrek tolik? Nebyl v tom záměrný úmysl použít tohoto umělého převýšení klenby tak, aby chránilo nejen královu komoru, ale aby zároveň vznikla na obou jejích stranách stejně dobře chráněná zóna a do ní mohla být umístěna dutina, která je nanejvýš tajná?“

Tady něco nehraje

Ze severní a jižní stěny královny komory vycházejí čtvercovité šachty o straně pouhých 20 centimetrů, které prokazatelně nebyly vyraženy až do hotového kamenného masivu, ale vznikaly již při samotné stavbě. Po krátké vodorovné dráze začínají stoupat vzhůru a ústí vysoko na povrchu pyramidy.

K čemu byly šachty určeny, není známo. Sloužily jako ventilace? Ale komu? Zemřelí, jak známo, dýchat nepotřebují. Získali jsme tedy další důkaz, že v komoře nikdy neměla být uložena faraónova mumie?

Známí autoři Gilbert a Bauval upozorňují, že jižní šachta okolo roku 2450 př. n. l. mířila k Orionu a severní k Alfa draconis, a domnívají se, že tak odhalili stáří Velké pyramidy.

Podle další hypotézy měla právě touto cestou odletět duše faraóna. Směrem k jihu, aby se mohla spojit s bohem Re, a do ráje na severní straně, aby našla své předky mezi hvězdami.

Je ovšem velmi podivné, že ústí obou šachet nebyla při svém objevení prázdná, ale vyplněná volným

kamením o velikosti asi 13 centimetrů. Plukovník Vyse ho musel nechat odstranit, aby mohl

nahlédnout dovnitř.

Kdo a proč oba otvory v králově komoře tak primitivně uzavřel?

Nabízí se jen několik odpovědí:

1. Šachty ventilovaly komoru, dokud do ní nebyl uložen faraón, a pak je zasypali jeho poddaní.

Proč to ale udělali tak lajdácky a ne na míru vyříznutou žulovou deskou, která by splývala s dokonalým obložení komory?

Pokud přijmeme tuto verzi, zároveň musíme odmítnout úmyslnou astronomickou orientaci tunelů a připustit, že neměly nic společného s odchodem faraónovy duše, která by tak navždy zůstala uvězněna v pyramidě.

2. Když bylo v době nadvlády Arabů strháváno obložení pyramidy, ulomené kousky napadaly shora do šachet a ucpaly je.

Jednotlivé kameny měly téměř stejnou velikost, což neodpovídá náhodnému odštěpku. Navíc tunely neklesají rovnou do komory, ale do vodorovné dráhy se lomí již před ní. K ucpání by došlo právě v tomto ohybu, dál by se kameny nedostaly.

3. Kamení do šachet nacpali lupiči nebo jiní pozdější návštěvníci komory.

Proč by se vylupovači hrobů připravovali o již tak akutní nedostatek vzduchu a zdržovali se pro ně naprosto bezcennými dírami ve zdi?

Ten, kdo oba tunely uzavřel, na to byl dobře připraven a kameny přinesl s sebou. *(Je to stejné nepochopitelné jako skutečnost, že sarkofág v sousední Chafreově pyramidě byl zcela vyplněný pískem, který se nikde jinde uvnitř nenalézal)* Paul Brunton míní, že tato výplň měla zakrýt existenci vnitřních prostor. Jeho názor z třicátých let minulého století se nepotvrdil. O více než šedesát let později se ale v pátrání po tajných komorách objevila nová horká stopa.

Otevírající cestu

Upuauat - tak je v angličtině nazýván egyptský bůh Vepvovet, což v překladu znamená Otevírající cestu. Právě toto symbolické jméno dostal miniaturní pojízdný robot, který sestrojil německý amatérský archeolog Rudolf Gantenbrink.

Robot nejprve úspěšně projel jižní šachtou královny komory a zjistil, že stoupá pod úhlem rovných 45 stupňů. Dostal se až k „výjezdu“ z pyramidy a svou videokamerou zprostředkoval úchvatný pohled na jižní naleziště v Gize.

V květnu roku 1993 byla v pořadí již druhá, vylepšená verze tohoto unikátního stroje nasazena do průzkumu stejně úzkých šachet v níže umístěné královnině komoře.

Zdejší jižní šachta nebyla tak příkrá jako v králově komoře. Stoupala pod úhlem 39 a půl stupně. Když se robot zvolna drápal vzhůru po její hladké kamenné podlaze, narazil po 65 metrech na překážku. Další cestu uzavíraly miniaturní dveře ve tvaru kamenné desky. Přesně takové používali Egypťané k uzavírání pohřebních komor. Na dveřích, lépe řečeno kolmo postaveném poklopu, byla původně připevněna dvě měděná madla. Jedno stále ještě drželo v desce, druhé leželo odlomené na podlaze. Poslední úsek šachty byl obložený vápencem z Turahu - o něm víme, že byl považován za posvátný a užívalo se ho jen k obkládání komor. To slibovalo, že se za dveřmi skrývá dosud neobjevený prostor. Videokamera odhalila, že poklop na spodní straně nepřiléhá těsně k podlaze a vytváří asi půl centimetru vysokou škvíru. Zároveň byl ve dveřích vylomen *(snad záměrně)* malinký trojúhelník, který odhaloval vyhloubený kanálek. Za ním zela temná prázdnota. Nad dveřmi se do stropu zakusovala malá, precizně tvarovaná prohlubeň.

Po zveřejnění tohoto objevu se egyptologové i amatérští badatelé dostali do varu. Všichni chtěli vědět, co se asi skrývá za tajemnými dveřmi s madly. Na odpověď museli čekat více než devět let.

Past na duši

V noci z 16. na 17. září 2002 se Velká pyramida koupala v záři reflektorů. V královnině komoře bylo rušno. Kromě vědců se zde musel směstnat i celý televizní štáb. Reportérka magazínu National Geographic zpovídala ředitele egyptské Nejvyšší rady pro památky dr. Zahího Haváse a oba společně v přímém přenosu komentovali prováděný experiment. Svět u televizních obrazovek

napjatě čekal odhalení jednoho z největších tajemství Egypta.

Odborníci z bostonské firmy iRobot vsunuli do jižní šachty svůj unikátní stroj. Robot Pyramid Rover byl vysoký a široký pouhých třináct centimetrů a 30 centimetrů dlouhý. Na všech čtyřech stranách ho lemovaly dopravní pásy. Horní a dolní část se mohly i nestejněmálně rozevírat. V případě zdolávání obtížné překážky se tak daly využít k pohonu všechny pásy najednou.

K bohaté výbavě robota patřil ultrazvukový snímač, který dokázal změřit douštku a možné narušení vápencového uzávěru, měřič vodivosti ke zjištění, zda jsou měděná madla propojená s druhou stranou chodby, siloměr k detekci pohybu blokovacího kamene a nejmenší radar na světě, umožňující nahlédnout skrz dveře a odhalit, zda se za nimi *nachází* další prostor. Stroj měl celkem pět kamer a také vrtací zařízení. Za minutu překonal vzdálenost 1,5 metru. Byl postaven na stejném principu jako roboti, které používali záchranáři při hledání obětí záříjových útoků na USA. Zatímco Pyramid Rover zvolna stoupal vzhůru, jeden z přítomných egyptologů televizním divákům naznačil, že podobné dveře, jaké bude robot zkoumat, mohly mít magický význam a symbolicky oddělovat pozemský svět od nadpřirozené říše bohů. Faraón prý věřil, že jeho nesmrtelná duše vystoupí strmou šachtou na oblohu a připojí se ke svým předkům.

Tuto hypotézu lze snad přijmout v případě šachet, které vedou z komory, v níž byl umístěn králův sarkofág. Obě, jak již víme, opravdu ústí na povrchu pyramidy a směřují ke hvězdám. Žádné dveře v nich ovšem nejsou.

Takzvaná královnina komnata ale nebyla určena k pohřbu faraóna. Proč jsou tedy stejné šachty i zde a navíc je jedna z nich tak podivně uzavřena?

Záhada se vzápětí ještě více zkomplikovala. Když robot konečně provrtal deset centimetrů silný vápencový uzávěr s měděnými madly, objevil za nimi jen další tajemné dveře. Kdyby tudy opravdu měla cestovat duše faraóna, byla by v pasti. A to jistě stavitelé pyramidy nechtěli. Šachta i série dveří, umístěných těsně za sebou, musely mít nějaký jiný, zvláštní a vzhledem k dokonalosti provedení i velmi důležitý účel. Od dveří k povrchu pyramidy zbývá něco přes 16 metrů. Co je v tomto prostoru ukryto? A pak zde bylo ještě něco, o čem v televizním přenosu nepadla ani zmínka. Nad dveřmi byl onen tajemný výklenek, který odhalil již Gantenbrink. Neskrývá se právě v jeho podivném tvaru možné řešení celé záhady?

Šachta, kterou uzavírají záhadné dveře, vychází z takzvané královniny komory. Všeobecně se o této místnosti soudí, že byla určena k pohřbení panovníka pro případ, že by zesnul dříve, než se pyramida dostavěla. Proč se ale tak výrazně liší od královy komory, když by měla být jejím předobrazem?

Královnina komora leží přímo na svislé ose pyramidy, zatímco králova komora je posunuta k jihu. Místo plochého stropu má sedlovou střechu, jejíž nejvyšší místo je od podlahy vzdáleno něco přes šest metrů. Nikdy se v ní nenacházel sarkofág. Ve východní stěně je ale pečlivě vyhlouben zvláštní výklenek. Jeho průřez je koncipován, stejně jako Velká galerie, postupně - v pěti stupních se schodovitě zužuje směrem k vrcholu. Dole je široký 1,56 metru a nahoře jen půl metru. Význam tohoto výklenku se nepodařilo zjistit.

Celá místnost je dokonale obložena žulovými deskami. Až do roku 1872 si nikdo nevšiml, že v nich ústí dvě šachty. Vchod do obou tunelů totiž kryly kamenné bloky, které dokonale splývaly s okolní stěnou.

Teprve Wayman Dixon si všiml, že jedno místo na zdi je popraskané. Když na něj poklepal, ozval se dutý zvuk, neklamné znamení, že za kamenným poklopem je volný prostor. Odstraněné poklopy byly silné deset centimetrů, tedy přesně tolik, kolik mají dveře hluboko uvnitř šachty.

Později byly do jižní šachty zasouvány sondovací tyče. Když hladce prošly šedesátí metry, archeologové usoudili, že šachta je průchozí, a přestali ji dále zkoumat. Ironií osudu stáhli svou sondu jen kousek před dveřmi, které až na sklonku dalšího století nalezl Gantenbrink.

Jestliže byla obě ústí do šachet uzavřena tak pečlivě, že se nedala rozpoznat, pak je zřejmé, že šachty museli zapečetit ti, kteří věděli, k čemu slouží.

Poněkud odvážná teorie

Zopakujme znovu fakta, která zůstávala v přímém přenosu oné zářijové noci 2002 nepovšimnuta. Ke dveřím, které byly robotem provrtány, vede jen jediná cesta - 65 metrů dlouhá šachta o straně pouhých dvacet centimetrů. Tímto kamenným tunelem se neprotáhne ani malé dítě. Dveře ale mají kliku právě z této strany. Jak je to možné? Jestliže je nikdy nemohla otevřít lidská ruka, komu tedy byly určeny? Od koho se očekávalo, že uchopí ona měděná madla a vstoupí do prostoru za nimi?

Polský spisovatel Ryszard Winer je přesvědčen, že dvě velké pyramidy v Gize sloužily jako přístaviště pro velmi těžký mimozemský létající objekt.

Byly to vlastně skálopevné podnožky, na nichž spočíval kolmo startující stroj.

Winer svou odvážnou vizi podporuje neobyčejně důmyslnou kombinací jednotlivých kamenných vrstev. „Velká pyramida se skládá z 203 řad. Všechny kameny v první vrstvě váží okolo pěti tun a jsou stejně silné. Další vrstva je tenčí a každá následující také. Tak je tomu až do 17. vrstvy, která je stejně silná jako první. Další je ještě silnější, pak pro změnu tenčí. Bloky v 35. vrstvě jsou ale třikrát větší než bloky o jednu vrstvu níže. Archeologové se pozastavují nad tím, jaký význam měla změna síly vrstev, co ji vyvolalo. (*Tento systém zjevně ztěžoval práci, v lomech musely být připravovány kameny stále jiných rozměrů, to vše by při jednotné podobě bloků odpadlo - pozn. aut.*)

Kdyby se síla bloků systematicky zmenšovala až po samotný vrcholek, byla by pyramida velmi nestabilní, pokud by na ni shora působila velká tíha. Změna síly jednotlivých vrstev ale mnohonásobně zvýšila pevnost celé stavby.“

Winer připomíná, že všechny kamenné desky mezi pěti odlehčovacími komorami nad královou komnatou jsou popraskané. „Vědci se domnívají, že to způsobilo silné zemětřesení, ale to se v Egyptě vyskytuje jen zřídka. Pravděpodobně je to ale důsledek zatížení celé pyramidy shora.“

K dalším důkazům Winer počítá i absenci vršků obou velkých pyramid. Je přesvědčen, že právě na těchto horních vodorovných plochách leželo cizí kosmické plavidlo.

Začteme-li se do odborné literatury, která se snaží vysvětlit, proč oběma pyramidám scházejí vrcholky, překvapí nás nejednotnost výkladů a nemalá dávka absurdity.

Chufevova pyramida měřila původně asi o 10 metrů více. Dnes jí prý schází dvanáct vrstev a vrcholový kámen - pyramidion. Kam se horní vrstvy poděly, kdo si dal tu práci, aby je rozebíral a shazoval dolů?

Chafreově pyramidě chybí šest metrů do původní výšky 143,7 metrů. (*„Pod vrcholem, z něhož chybí jen špička [pyramidion], si zachovala po všech stranách původní vápencové obložení, které tvoří převis, jehož překonání vyžaduje zručnost horolezce.“* - V. Zamarovský) Jak se tedy pyramidion podařilo odstranit, pokud byl opravdu šest metrů vysoký a okolo něj nebyla žádná volná plocha? Obě pyramidy jsou téměř stejně vysoké. I když vezmeme v úvahu vědci stanovenou původní výšku a skutečnost, že základna stavby připisované Chafreovi leží asi o jedenáct metrů výše, spojnice vrcholů obou pyramid je téměř vodorovná. Klesá od Chafrea k Chufevovi o 15 milimetrů na jeden metr. Špičky dělí od sebe 460 metrů, což znamená, že těleso, které by na nich spočívalo, by muselo být delší než půl kilometru.

Winer je přesvědčen, že plavidlo sestrojili obyvatelé objektu s velkou hustotou hmoty. Jejich tělesná konstrukce jim nedovolovala volný pohyb po Zemi. Využívali proto miniaturních bytostí, jakýchsi skřítků, vysokých pouhých 10 až 12 centimetrů. (*Případně zájemce o bližší informace odkazují na mou knihu [Neuvěřitelné skutečnosti](#)*)

„Šachty spojovaly vnitřek pyramidy s okolním světem, měly tedy komunikační funkci. Nezodpovězeno ovšem zůstává, kdo tudy cestoval nebo co bylo posíláno,“ říká Winer. Chce tím naznačit, že šachty vedoucí do útrob pyramidy využívali trpasličí pasažéři vesmírného tělesa?

Vše je jinak

Jestliže přijmeme předpoklad, že Velká pyramida svou podivuhodnou architekturou a dokonalým opracováním byla ryze funkční stavbou, pak se zdánlivě oprávněně začneme domnívat, že jejím hlavním posláním bylo chránit a ukrývat něco zapovězeného a tajemného. Ale co když je

tato úvaha mylná? Co když ohroženo nebylo to, co leželo uvnitř, ale naopak všichni, kteří by s tímto záhadným „cosi“ přišli do styku? Co když skálopevná konstrukce pyramidy měla dokonale izolovat cosi sice velmi užitečného a potřebného, ale za jistých okolností smrtelně nebezpečného?

„Nechť strach před tebou se vzdálí od mých potomků, nechť jim vládne mír,“ říká o pyramidě mezopotamský boží válečník Ninurta.

Také ve starých Egyptánech nesporně doutnalo podezření, že se ve Velké pyramidě nachází něco velmi nebezpečného. „... Říkám každému, malému i velkému, kteří jsou v... , střežte se Hory. Protože v ní číhá lev. Hora zabíjí, tak jako zabíjí vzteklý lev, ona sedí na krku toho, kdo se proti ní provinil. Střežte se Hory!“ je napsáno na stéle Neferabu, pocházející z období asi 10. století př. n. l.

Provinít se proti Hoře jistě znamená neoprávněně do ní vstoupit. Lví řev je slyšet široko daleko. Strašnou smrt vetřelce tedy doprovází nějaký silný zvuk.

Arabský dějepisec Mas'údí se zmiňuje o strážci pyramidy „se strašidelným a jiskřícím pohledem, jakmile tam někdo vstoupil, ozval se okamžitě zvuk“ a opovážlivec byl zahuben.

Je zvláštní, jak se varování ze stély Neferabu pozoruhodně přesně shoduje s již zmíněným mezopotamským mýtem Lugale. Když Ninurta vejde do královniny komnaty, zaregistruje záření, „výron, který je jako řev lva, nikdo se mu nedokázal postavit“.

„Jeho zdrojem byl kámen zasazený do výklenku vytesaného ve východní stěně,“ míní Zecharia Sitchin. „Byl to kámen ŠAM (*Osud*). Vycházelo z něj rudé záření, které Ninurta viděl ve tmě, bylo to živoucí, tepající srdce pyramidy. Ninurta jej však nenáviděl, protože... obránci se pokusili ho využitím velké síly tohoto kamene zabít. Chtěli mě s ním chytit a zabít, nebo přitáhnout, aby se mě zmocnili a zabili. Prikázal, aby ho vyndali,... rozebrali... a zničili, aby po něm nezbylo ani památky.“

Když se vrátil na odbočku chodeb, Ninurta se rozhlédl po Velké galerii... Zatímco v úzkých chodbách pouze blikalo tlumené zelené světlo, galerie zářila mnohobarevným světlem - její klenba je jako duha, temnota zde končí. Barevné osvětlení obstarávalo dvacet sedm párů různých krystalů, které byly rovnoměrně rozmístěny po celé délce a po obou stranách galerie. Tyto zářící kameny byly umístěny do prohlubní přesně vytesaných do ramp, které se táhly při podlaze po obou stranách galerie. Každý kámen byl připevněn složitou úchytkou ve stěně, každý krystal vydával světlo jiné barvy, což propůjčovalo celému místu duhový efekt.“

Pokud se Sitchin ve své interpretaci mezopotamského textu nemýlí, přivádí nás nevědomky (*jeho hypotéza byla zveřejněna v roce 1985, sedm let před Gantenbrinkovým objevem*) k možnému řešení záhady zapečetěných dveří v jižní šachtě.

Záhadné, pravděpodobně mimozemské krystaly byly rozmístěny ve Velké galerii a ve výklenku na východní stěně královniny komory. Obě tato místa spojuje zvláštní tvar jejich bočních stěn, kdy se jednotlivé bloky směrem vzhůru vzájemně překrývají, takže žádný nespočívá svou váhou na sousedním. Prostor se směrem ke stropu stupňovitě zužuje. Stručně řečeno, průřez Velkou galerií i výklenkem je stejný. Tento architektonický prvek není využitý nikde jinde v pyramidě. Preciznost jeho provedení a zároveň absence jakýchkoli ozdob naznačuje, že nešlo o pouhou dekoraci, ale ryze účelovou konstrukci. K čemu ale sloužila?

Podle Sitchina těsně pod stupni ve Velké galerii i ve výklenku v královnině komoře ležely svítící krystaly. Neměla měnicí se odrazná plocha nad krystaly (*výška a šířka jednotlivých stupňů vytváří dokonale pravidelnou strukturu v prostoru*) usměrňovat jejich záření? Jistě nešlo o pouhý světelný efekt. Pro luminiscenční show by nebylo nutné budovat tak ohromnou síň, jako je Velká galerie. Emise z krystalů, pokud zde opravdu byly, musela mít pro stavitele pyramidy obrovský význam. Jaký, o tom lze jen spekulovat. Záření zřejmě ohrožovalo životy lidí a člověka, který by se bez patřičné ochrany ocitl v blízkosti kamenů, mohlo i zabít.

Ve výklenku v královnině komoře ležel mohutný kámen ŠAM, „živoucí, tepající srdce pyramidy“, říká mýtus. Srdce je zdrojem pohybu. Žene do celého těla krev, bez níž by nebylo života. Uvažoval autor epické básně o Ninurtovi stejně? Chtěl nám naznačit, že právě z královniny komory, z onoho tajemného kamene ŠAM, vycházela energie do útrob pyramidy? Proudila tato neznámá síla oběma šachtami vzhůru k dosud neobjeveným prostorům?

Pokud ano, vzpomeňme si na onen malý výklenek, který se nachází nad prvními z dveří v jižní

šachtě. Má naprosto stejný průřez jako Velká galerie a výklenek, v němž ležel kámen ŠAM. Není to podivná shoda? Proč je tak hluboko v těle pyramidy vytvořen zcela totožný tvar? Neznamená to, že také v tomto výklenku ležel - nebo možná ještě stále leží - další krystal? Je možné, že jeho úkolem bylo přeměřovat nebo zesilovat záhadnou sílu, vycházející z královniny komory. A obojí vápencové dveře nejsou ničím jiným než záklopkami, které se daly dálkově regulovat. Sezame, otevři se.

Vyvstává otázka, jak. Jak by asi bylo možné pohybovat záklopkami, nacházejícími se na nedostupném místě hluboko v úzkém tunelu. Navíc když ke dveřím nevedou žádná pevná táhla a v šachtě nebyly nalezeny ani pozůstatky provazů.

Stavba Velké pyramidy, nebo alespoň důkladná znalost její vnitřní struktury, je připisována bohu jménem Thowt. V jeho dnes již ztracené knize tajných nauk byla popsána i schopnost „působit na dálku“. Není známo, co tím bylo myšleno. Zda ovlivňování chování lidí pomocí telepatie, nebo přemístování a pohyb předmětů bez jakéhokoli fyzického dotyku, tedy to, co dnes nazýváme telekinezí. Byla k tomu využívána mentální energie nebo nějaká jiná metoda?

Na zachovaném papyru Westcar, sepsaném někdy okolo roku 1550 př. n. l., se vypráví pozoruhodný příběh z Rané říše. Jeho hrdinou je kněz Čača Em Ank, disponující nesmírnou magickou mocí. Jeho král jménem Seneferu se jednoho dne plavil po jezeře spolu s dvaceti krásnými pannami, oblečenými pouze do sítí. Při veslování jedné z dívek spadla do hluboké vody tyrkysová ozdoba. Král nechal zavolat Čaču Em Anka a požádal ho, aby ztracený šperk našel. Kněz prostřednictvím čarovné hole přinutil vody z jezera, aby se rozestoupily. Ale ne najednou jako v pohádce. Pracně musel postupně zvedat jeden úsek na druhý. Obrovské množství vodní masy vršil na sebe tak dlouho, dokud se mu nepodařilo ozdobu vylovit.

Zápis tohoto příběhu byl pořízen dříve, než žil Mojžíš, a tak jej nelze podezírat, že byl inspirován známým biblickým zázrakem, kdy se před prchajícími Izraelci rozestoupilo moře a vody zůstaly stát po stranách jako stěny.

Jisté indicie naznačují, že staří Egyptané dokázali pouhou silou slova, tedy bez jakéhokoli fyzického kontaktu, pohybovat i s velmi rozměrnými předměty. Kněží v Abydosu, Karnaku a Thébách prý dokázali svým mohutným hlasem otevírat obrovská a nesmírně těžká kamenná vrata svatyní. Nevydávali přitom artikulovaná slova, ale jakýsi dlouhý a hluboký hrdelní zvuk. Magické „Sezame, otevři se!“ nemusí být pouze orientálním výmyslem, ale ozvěnou jakéhosi dávno ztraceného umění vyvolávat hlasem levitaci a posun předmětů. Příklady najdeme v dodnes přežívajících rituálech přírodních národů a především v posvátných textech mnoha náboženství.

„Jericho se před Izraelci důkladně uzavřelo, nikdo nevcházal ani nevycházel. Ale Hospodin řekl Jozuovi: Hleď, vydal jsem ti do rukou Jericho i jeho krále s udatnými bohatýry. Vy všichni bojovníci obejdete město vždy jednou kolem. To budeš dělat po šest dní. Sedm kněží ponese před schránou sedm polnic a beraních rohů. Sedmého dne obejdete město sedmkrát a kněží zatroubí na polnice. Až zazní táhlý tón beraního rohu, jakmile uslyšíte zvuk polnice, vyrazí všecken lid mohutný křik. Hradby města se zhroutí a lid vstoupí do města, každý tam, kde právě bude.“

Takto popisuje předpověď zkázy Jericha ekumenický překlad bible. A jak se následně dočítáme v knize Jozue, hradby města se skutečně zhroutily samy a Izraelci mohli bez dalšího odporu pohodlně vtrhnout dovnitř.

Archeologické nálezy dávají za pravdu biblickému svědectví. Vykopávky odkryly celé městské hradby. Jejich základy tvořily neopracované kameny, na nichž stála zeď z pálených cihel. Tyto zbytky kaanánského opevnění se skutečně sesuly najednou, v celých kusech a v jednom okamžiku. Nikde přitom nebyly nalezeny stopy hrubého mechanického poškození, jaké by po sobě zanechala například beranidla.

Na některých tichomořských ostrovech bývá zvykem pohřbívat zesnulé náčelníky do jeskyní, nacházejících se vysoko na kolmých stěnách pobřežních skal. Kmenová pospolitost přesto dokáže i bez pomoci jakékoli techniky dostat těžkou rakev s tělem nahoru. Jediným pomocníkem je zvuk. Skupina lidí se shromáždí na úpatí útesu a vedena knězem začíná zpívat. Rytmičké dunění bubnů a monotónní zpěv nabývá na intenzitě a zrychluje tempo. Konečně se zdá, že „kouzlo“ vyvolané sborovým zpěvem začalo působit. Čtyři muži, přilepení jako mouchy na svislé skále vysoko nad

hlavami davu, začnou tahat připravená lana, na jejichž dolním konci byl upevněn člun s mrtvým tělem. Coši záhadného nadlehčuje toto nezvyklé a jistě notně těžké břímě. Muži přesto, že jsou zavěšeni ve vratkých polohách na nepatrných skalních výstupcích, zvedají člun bez sebemenší námahy.

Dr. Jim Hurtak uskutečnil v pyramidě řadu zvláštních pokusů s modulovanými hlasy a zvukovými vlnami. Jak v dubnu roku 2002 zveřejnil polský časopis *Nieznany swiat*, Hurtakův výzkumný tým dokázal, že při intonaci specifických čistých zvuků lze vytvořit vlnění, která dokáže projít i do dosud nedostupných prostor.

Ve světle těchto výpovědí lze snad připustit, že stavitelé Velké pyramidy dokázali i na dálku podle potřeby otevírat a zavírat dveře v jižní šachtě.

Podvod na diváka

Ninurta odnesl všechny zářící kameny z Velké galerie a zničil kámen ŠAM.

O našem hypotetickém krystalu v jižní šachtě není v mýtu ani slovo. Některé tabulky jsou natolik poškozené, že tuto část eposu nelze rozluštit. Ninurta o krystalu v šachtě pravděpodobně vůbec nevěděl. Její ústí bylo přece pečlivě uzavřeno. Dixon ho našel jen díky popraskání. Nelze předpokládat, že by rozrušený Ninurta poté, co zničil nenáviděný ŠAM, za sebou spořádaně uklidil a šachty uzavřel. Spíše se zdá, že o dalším výklenku s kamenem naprosto nic netušil - anebo pokud ano, nebyl schopen se k němu dostat, a proto nechal ústí zapečetěná, aby je neobjevili ani jeho případní následovníci.

Je tento poslední z tajemných krystalů stále na svém místě? Zmizel nenávratně v hlubinách věků, nebo se ho někdo zmocnil teprve nedávno?

Gantenbrink dveře v šachtě objevil v roce 1993. Doposud nikdo nevysvětlil, proč nemohl ve svém bádání pokračovat a proč trvalo devět let, než odstartovala další etapa výzkumu.

Přímý televizní přenos z pyramidy se snažil vyvolat dojem bezprostřední účasti na zaručeně nových objevech, ale ve skutečnosti byl podvodem na diváka. Je nesporné, že při přípravě celé akce robot již dříve proměřil sílu dveří a zjistil, že je za nimi další volný prostor. Ulomený kousek dveří nad kanálkem v podlaze umožňoval prostrčit sondu s kamerou, podobnou, jakou používají lékaři k vyšetření vnitřností. Výzkumný tým dobře věděl, že za dveřmi nic není, a že je tedy bezpečné tento dosud neznámý prostor v pyramidě ukázat veřejnosti. Provrtání dveří a předstírání jedinečnosti okamžiku byly pouze falešná hra s divákem.

Pokud noční archeologická show měla přinést peníze z reklam na výzkum dalších památek, budiž jejím tvůrcům odpuštěno. Ale možná bylo cílem tohoto humbuku záměrně odvést pozornost. Svět se začal intenzivně zajímat, co se skrývá za vápencovými dveřmi, a nestaral se, zda nebylo něco objeveno už před nimi. Proč v přenosu nepadlo ani slovo o výklenku v šachtě? Je naprosto bezvýznamný, výzkumníci ho přehlédli, nebo je lépe se o něm nezmiňovat, protože v něm stále leží jeden z mimozemských krystalů? Hora otázek, které se nad jižní šachtou kupí, je možná vyšší než samotná pyramida.

II. Tajemný bůh Thowt

Ohnivě rudý kotouč vycházejícího slunce se dral nad obzor zpoza nízké hradby mlžného oparu. Noc nestačila poušti odebrat nastřádaný žár. Starobylé královské město Théby se stále dusilo pod pokličkou horkého, nehybného vzduchu, jen volavky, přelétávající nízko nad širokou hladinou Nilu, mohly pocítit slabé závany jitrní svěžesti.

Jak nový den pokračoval v mohutné invazi, rostoucí příliv světla překročil na druhý břeh řeky, ještě na okamžik ponechal v blahodárném stínu hluboké soutěsky Údolí králů a plnou silou se opřel o východní stranu hory Toth.

Muži, kteří prohledávali její strmé úbočí, dorazili k ústí neznámé jeskyně. Chvilí čekali, až stoupající slunce pronikne úzkým tunelem do podzemního labyrintu. Pak vstoupili dovnitř. Prostorná jeskyně měla pět sálů. Uprostřed jednoho z nich spatřili gigantický sarkofág. Téměř devět metrů dlouhá rakev byla zcela prázdná. Přesto působila ohromujícím dojmem. V tajemném šerosvitu, který obklopoval kamenné monstrum, vířily neodbytné otázky. Komu byla tato majestátní pohřební schránka určena? Čí obrovské tělo spočívalo v její chladné kamenné náruči a kam zmizelo?

Hora Toth se vypíná nad severní částí Údolí králů. Původní cesty k jejímu holému, nehostinnému vrcholu již dávno zmizely pod nánosy suti a pro dnešní dopravní prostředky jsou naprosto nepoužitelné. Snad právě proto zůstávala tato lokalita dlouho přehlížena. V zimní sezóně 1995/1996 k ní poprvé zamířila maďarská expedice vedená Gyozuem Vórosem. Spolu s dvanácti místními dělníky a veškerým potřebným vybavením archeologové po dobu pěti měsíců den co den zdolávali několik kilometrů dlouhé, obtížné a nebezpečné stoupání.

Vynaložené úsilí se vyplatilo. Výprava objevila chrám z hliněných cihel, který dal postavit faraón Mentuhotep Sanhkare (*vládl v letech 2010 až 1998 před naším letopočtem*). V celém Egyptě je to jediná svatyně z faraónského období, která byla vybudována na vrcholu hory. Asi 120 metrů od ní se dochovaly ruiny paláce. Zdi obou staveb pokrývaly hieroglyfy. Uvnitř ležely kultovní předměty, sošky a různé nádoby.

Hlavní překvapení ale archeology teprve čekalo. Následující zimní sezónu, poté, co odklidili více než 500 kubických metrů suti, zjistili, že se pod horní svatyní nachází další, mnohem starší chrám. Jeho půdorys se velmi podobá pozdější svatyni. Z tradiční vchodové věže vybíhají mohutné kamenné zdi. Vnitřní svatostánek má ale jen jednu celou. Osa chrámu se liší o několik stupňů od osy novější svatyně, ale obě směřují ke hvězdám. Odchytku zřejmě způsobil přirozený posun hvězd na obloze. To vedlo vědce k závěru, že dolní chrám musel být postaven před více než pěti tisíci lety. Což znamená, že pochází z takzvaného archaického období Egypta, které je dosud zahaleno mnoha nejasnostmi. Podle historiků objev tak letitého chrámu otevírá zcela novou kapitolu výzkumu.

Série překvapivých nálezů gradovala. Na východní straně hory vědci našli jeskyni s pěti sály. V jednom z nich lidé zřídili menší svatyni, která sloužila od dávnověku až do dob prvních křesťanů. Uprostřed další místnosti stál osm a půl metru dlouhý sarkofág. Je to vůbec největší kamenná rakev, jaká kdy byla v Egyptě objevena. Dokonce i obří kamenné schránky na uložení mumií posvátných býků jsou menší. Pro koho tedy byla tato obrovská rakev vytesána?

Příliš vysoký nebožtík

Hora Toth získala své jméno na počátku dvacátého století, kdy zde archeolog G. Schweinfurth a po něm i proslulý sir W. M. Flinders Petrie našli úlomky celkem tří soch paviána. Toto zvíře představuje jedno z hlavních ztělesnění boha Thowta. Proto vědci předpokládají, že hora byla zasvěcena tomuto božstvu. Neskrývá se právě v této skutečnosti stopa k rozluštění záhady obřího sarkofágu?

Thowt je velmi zvláštní postavou egyptského panteonu. Byl považován za boha moudrosti a učení, vynálezce písma a zákonů a především velmistra magie. Pyramidové texty o něm píší jako o tom, „který zvažuje nebesa, počítá hvězdy a měří zemi“. Provedl výpočty týkající se času a ročních období. Byl tedy astronomem a zároveň tvůrcem kalendáře. Význam jeho jména (*v původní podobě Tehuti*), zapsaného hieroglyfy, se většinou vysvětluje jako „ten, který vyvažuje“. Jako

„písař bohů“ a znal největší tajemství země i nebes. Jen pouhý výčet všech jeho schopností by zabral několik stránek.

Podle legendy byl Thowt mnohem vyšší než lidé. Pamětní deska z éry krále Nachtnebofa (30. dynastie) ho popisuje jako dvojnásob velkého člověka.

Proto byl Thowt oslovován jako „Dvojnásobně“ a později dokonce „Trojnásobně velký“. V Magickém papyru číslo 500 se píše: „Sláva tobě, paviáne, o sedmi loktech.“ Znamenalo to, že dosahoval výšky okolo tří a půl metru? Sarkofágy většiny průměrně vzrostlých egyptských panovníků byly dlouhé okolo pěti metrů. Kamenná rakev, objevená na hoře Toth, dosahuje délky osmi a půl metru. Byla určena pro poloboha, jemuž byl zasvěcen nedaleký chrám? Spočívalo zde Thowtovo obří tělo? A pokud ano, kam zmizelo? Rozpadlo se v prach, nebo ho stejně jako mumie mnoha dalších egyptských panovníků později kněží odvezli a bezpečně ukryli?

Pátrání po rodném listu

Thowta obklopuje množství nevysvětlených otázek. Navzdory své výšce a neobvyklému vzhledu (*Egyptané ho zobrazovali jako člověka s hlavou ibisa*) byl považován spíše za tvora z masa a kostí než za éterickou, nadpřirozenou bytost. Nikdy se ale nepodařilo objasnit jeho původ a odkud do Egypta přišel.

Velebněz a velký učenec Manehto sepsal někdy kolem roku 270 př. n. l. historii Egypta. Originál několikasvazkového díla byl uložen v alexandrijské knihovně, která vyhořela, když ji v roce 642 po Kristu vyplenili muslimští nájedníci. Dnes známe jen výňatky, které se zachovaly jako citáty ve spisech jiných antických autorů.

Manehto (*mimochodem - toto jméno znamená Dar Thowtův*) uvedl, že dynastiím faraónů předcházely dvě dynastie bohů, jedna dynastie polobohů a pak následovalo přechodné období, kdy v Egyptě panoval chaos. Prvních sedm velkých bohů vládlo 12 300 let, druhou dynastií zahájil Thowt. Vlady nad zemí se měl ujmout někdy okolo roku 8670 př. n. l. (*zapamatujme si tento letopočet!*) a jeho dynastie panovala celkem 1 570 let.

Turínský papyrus pocházející z dob Ramesse II., který přináší seznam egyptských panovníků, s tím souhlasí.

I když Thowt byl spíše bůh než člověk, podle legend nesestoupil z nebes, ale přišel ze vzdálené krajiny kdesi na východě. Narodil se ve městě, které leželo na břehu moře, poblíž dvou sopek chrlících oheň. „Jednoho dne se slunce zatmělo tak, že i sami bohové dostali strach. Jen jeden z nich si v této kritické situaci zachoval jasnou hlavu a klid - chytrý Thowt.“

Mýtus bohužel nesděluje, jak Thowt nebezpečí unikl. Pravděpodobně zorganizoval záchranu svých věrných a z ohrožené oblasti včas odešel. Co to bylo za místo, na něž přestalo svítit slunce? Jedinými krajinami východně od Egypta, které lemují moře a zároveň sužuje silná sopečná činnost, jsou Indonésie, Filipíny a Japonsko.

Představme si tu situaci. Thowt je nějakou přírodní katastrofou donucen opustit své původní sídlo a veškeré své znalosti a schopnosti začíná uplatňovat jinde. Navazuje na to, co již vytvořil. Staví domy a chrámy v podobném stylu, jaké zanechal ve svém rodišti.

V celé oblasti, která přichází v úvahu jako Thowtovo rodiště, tedy někde mezi Indonésií, Filipínami a Japonskem, se ale nenachází ani náznak souvislosti s egyptskou kulturou. Opravdu ne?

Až donedávna bychom to mohli spolehlivě tvrdit. Ale v roce 1995 se situace zcela změnila.

Pyramidy pod hladinou

Potápěči zvolna padali do hlubin. Ostré slunce pronikalo hladinou oceánu a prozařovalo masy vod přízračným jasem. Vlnící se hejno ryb netečně viselo v prostoru. Ve stínu pod ním muži zahlédli dlouhý vystupující útvar. To nebyla obyčejná skála na dně. Přímo pod jejich klesajícími těly se rozkládala obrovská stavba. Ze stupňovité základny vyrůstal úžasný komplex, připomínající mezopotamské zikkuraty nebo pyramidové svatyně. Po stranách se vinula dlážděná cesta, z níž na několika místech stoupala široká schodiště vedoucí k prostorným náměstím. Četné chodníky vytvářely geometrické vzory, spojovaly se v pestrou síť kruhů a šestiúhelníků. Plochý vrchol

chrámu se vystavoval dopadajícímu jasů jako tvář slunečnice. Potápěči nikdy nespátřili nic podobného.

Přivolání vědci nabyli přesvědčení, že rozhodně nejde o svérázný geologický útvar. Profesor Masaki Kimura, geolog a celosvětově uznávaný specialista na podmořské ruiny z univerzity Rjúkjú na Okinawě, provedl důkladný výzkum přímo pod hladinou. „Kdyby to bylo dílo přírody, musely by se okolo nacházet pozůstatky erozní činnosti, vydrolené kameny či rozpadlé hrany. Nic takového tady není. Naproti tomu se po obvodu stavby rýsuje cesta, kterou mohl vytvořit jen člověk.“

Geolog Robert Schoch z Bostonské univerzity tyto závěry podporuje: „Ve skále je vytesáno několik stupňů jeden metr vysokých. Je vyloučeno, že by něco podobného mohla vytvořit vodní eroze, protože odlomené kusy skal by se v žádném případě nemohly samovolně uspořádat do tak dokonale členitého a přitom pravidelného útvaru.“

Navíc v blízkosti potápěči objevili další zikkuraty - malé stupňovité pyramidy se základnou o délce deseti metrů. A následující měsíce přinesly další překvapení. Postupně bylo mezi ostrovy Jonaguni, Kerama, Aguni a Okinawa nalezeno pět zatopených lokalit. Jejich architektura se vyznačuje velkou rozmanitostí použitých prvků. Poblíž staveb ve tvaru pyramidy se tyčí jakési pylony či věže. Některé mohutné bloky svým tvarem připomínají velký oltář. Největší osamocený chrám je přibližně 72 metrů dlouhý, 27 metrů široký a 13,5 metru vysoký. Venkovní zdi monumentálních staveb jsou z žuly. Vnitřní prostory doposud nebyly prozkoumány, lépe řečeno, podle dostupných zpráv není znám žádný otevřený vchod. Vědci nemají ani tušení, kdo a proč tato unikátní sídla a svatyně vystavěl. Upozorňují ale na jejich úžasnou podobnost s mezopotamskými zikkuraty, egyptskými pyramidami a s nejstaršími památkami Jižní Ameriky.

Profesor Kimura odhaduje stáří celého podmořského komplexu na více než 10 000 let. Svým tvrzením vypálil ničivou střelu do již tak chatrné budovy historiky zavedených představ o dějinách lidstva. Stavby na dně oceánu by tak byly minimálně o pět tisíc roků starší než díla z dob prvních faraónů. A to je problém. Nevíme totiž o žádné vyspělé civilizaci v jihovýchodní Asii, která by před deseti tisíci lety dokázala vybudovat podobné sídlo. Na Okinawě žili tehdy jen primitivní lovci a sběrači a později se rozvíjela džómonska kultura, proslulá svými mořeplaveckými výkony.

Stáří objevu ale nelze zpochybnit. Geologové dokázali, že se ještě před deseti až jedenácti tisíci lety v této oblasti nacházely četné menší ostrovy. Dokonce jich bylo tolik, že docházelo k migraci obyvatel z jihovýchodní Asie do Austrálie. Když roztál ledový příkrov na severní polokouli, hladina moří se zvýšila až o čtyřicet metrů a neodvratně zalila celá města, která původně stála na břehu. Zároveň se tak vysvětlilo, proč jsou objevené budovy nepoškozené, jejich stěny nemají trhliny a nikde na přilehlých cestách není ani stopa sesuvu. Zkázu záhadného komplexu u Jonaguni nezpůsobilo zemětřesení či jiná jednorázová katastrofa, ale postupné zaplavování.

Thowt podle egyptského mýtu odešel ze svého rodiště poté, co se nad ním zatmělo slunce. Znamenalo to, že město neodvratně zalila voda a sluneční paprsky zastavila hladina oceánu? Neskrývá se právě u Jonaguni Thowtovo původní sídlo?

V samotném Japonsku nacházíme další nečekané indicie. Ve střední části ostrova Honšú, v hustém lese na úpatí hory Kasagi, leží přesně opracovaný žulový kámen. Svým tvarem je jakýmsi předobrazem Chufevy pyramidy, ovšem se základnou pouhých 360 centimetrů. Asi o 100 metrů dále na sever se nachází podobný monolit a na jiném místě další. Všechny tři kameny vytvářejí trojúhelníkovou formaci. K čemu sloužily a kdo a kdy je vytesal, není známo.

K prvnímu z pyramidionů dnes putují šintoisté, aby zde položili květiny a také vejce nebo jiné obětiny pro posvátného bílého hada. Tato tradice je ale zcela jistě novějšího data a s původním účelem kamene nemá nic společného.

Teskný pohled Sfingy

Thowt začal v Egyptě panovat okolo roku 8670 před naším letopočtem, tedy před více než deseti a půl tisíci roky. Podmořské město poblíž Jonaguni zmizelo ze světa ve stejný čas. Najdeme ale ještě něco, co by obě místa spojovalo?

Na východní straně pyramidového pole v Gize vzhlíží ke slunci Sfinga. Největší socha na světě

je vytesána z jediného kusu skály. Její lví tělo měří od přední tlapy po ocas 57,3 metru. Vrcholek lidské - či snad boží - hlavy ční do výše 20 metrů. Všeobecně se předpokládá, že vznikla za panování krále Chafreho něco málo před rokem 2500 př. n. l.

Jenže už ve čtyřicátých letech minulého století francouzský vědec R. A. Schwaller tvrdil, že socha musí být mnohem starší, protože ji velmi poničilo dlouhodobé působení vody. Vzhledem k tomu, že Sfinga stojí uprostřed pouště, kde, jak známo, se s deštěm nedá příliš počítat, to byla velmi odvážná hypotéza. Jenže o padesát let později se její platnost prokázala.

Sfingu důkladně zkoumal americký geolog Robert Schoch a zjistil, že je její obrovské tělo poznamenáno silnou erozí, kterou rozhodně nemohly vyvolat jen poryvy pouštního větru a brusný efekt vířícího písku. Rozsáhlé poškození povrchu sochy nesporně způsobily prudké a silné deště. Pořádné lijáky ovšem opakovaně bičovaly egyptskou půdu jen v dobách, kdy Sahara byla úrodnou zahradou. Z čehož vyplynulo, že Sfinga je stará minimálně 7 000 let, ale pravděpodobně vznikla ještě mnohem dříve.

Tuto vědecky těžce popíratelnou skutečnost podporuje další zajímavá indicie. Starověké národy dokázaly poměrně přesně vypočítat polohu jarního bodu, což je místo na obloze, v němž Slunce o jarní rovnodennosti protne světový rovník na své dráze ekliptikou. Tato poloha se mění rok od roku jen nepatrně, o jeden stupeň pokročí asi za 72 let. Při pohledu ze Země se jarní bod posunuje postupně jednotlivými souhvězdími zvěrokruhu a lidé dokáží měřit čas podle toho, ve kterém souhvězdí se právě nachází. Přejít jedním znamením trvá přibližně 2 150 roků, celým zvěrokruhem jarní bod projde asi za 26 000 let. Jeho pohyb je ale obrácený, než jak pluje Slunce ekliptikou. Tedy v pořadí Ryby, Vodnář, Kozoroh, Střelec atd.

V současné době se jarní bod nachází téměř u konce souhvězdí Ryb, takže ve Skopci se nacházel zhruba v letech 1925 př. n. l. až 226 n. l., v Býku přibližně od roku 4080 př. n. l. do 1925 př. n. l., v Blížencích 6230 př. n. l. až 4080 př. n. l., v Raku 8380 př. n. l. až 6230 př. n. l. a ve Lvu 10530 př. n. l. až 8380 př. n. l.

Spisovatel Louis Carpentier v knize Tajemný pravěk Evropy napsal: „Říká se, že období, během něhož se jarní bod nachází v určitém souhvězdí, odpovídá jedné náboženské éře, přičemž symbol této éry bývá prý úzce spojen se symbolikou znamení, v němž se jarní bod právě nalézá. Nedovedu vysvětlit, proč tomu tak je, tak alespoň několik případů pro ilustraci.

První křesťané zobrazovali Krista hieroglyfem jako rybu, křesťanský svatý grál hlídá král-rybář, losos vědění se v keltských pověstech objevil krátce před vpádem Římanů do Galie, pro muslimy symbolizuje půlměsíc nejen měsíc, ale i rybu...

Před věkem Ryb byl věk Skopce. Řečtí argonauti putovali s Jasonem za zlatým rounem, v Egyptě bylo období boha Amona, který byl zobrazován jako beran - dodnes v Karnaku lemují cestu ke chrámu sfingy s beraní hlavou, představující boha Amona. V keltské oblasti byl uctíván bůh Belen, v jehož jménu přímo slovo ‚béliar‘ - beran slyšíme.

Ještě předtím byl věk Býka a v něm egyptský bůh Apis (zobrazovaný jako býk), dále kráva Hathor, na Krétě Minotaurus, v Irsku býk Cualgne a v Galii Tarnos. Babylonské sochy okřídlených býků se dochovaly dodnes.

Před Blíženci byl Rak, zvíře s krunýřem jako egyptský skarabeus, talisman pro štěstí. Ještě dříve Lev v podobě Sfingy, která nám má připomínat cosi již zapomenutého.

Znamení zvěrokruhu tedy poznamenávají formální prvky a obřady náboženství své éry. Tyto symboly mizí zároveň se svým znamením, ale to neubírá datování na přesnosti.“

Podle geologa Schocha je Sfinga stará minimálně 7 000 let, ale vzhledem k rozsáhlé erozi mohla být postavena ještě o tisíce let dříve. Éra Lva, jehož je Sfinga symbolem, trvala od roku 10530 př. n. l. do roku 8370 př. n. l. Thowt, o němž se domníváme, že nechal Sfingu postavit, se v Egyptě ujal vlády roku 8670 př. n. l. Jak se zdá, datum narození největší sochy na světě se začíná rýsovat čím dál jasněji.

Sfinga leží téměř přesně na 30. rovnoběžce a dívá se rovnou k východu.

Sitchin považuje tuto rovnoběžku za posvátnou a připomíná, že právě na ní se rozkládají tak významná centra starověkých civilizací, jako jsou Erid (*jedno ze sumerských měst, které údajně vzniklo již před potopou světa*), Harrapa v údolí Indu a tibetská Lhasa.

Je nutné dodat, že na všech těchto místech byly hojně uctívány idoly s tělem člověka a hlavou ptáka -podobně byl Thowt zobrazován v Egyptě. Třicátá rovnoběžka na své další pouti kolem zeměkoule prochází mezi Okinawou a dalšími japonskými ostrovy. Protíná tedy Tichý oceán právě v místech, kde se kdysi rozkládala neznámá, dnes již zatopená říše. Je to pokračování posvátné linie, nebo naopak její počátek? Nenacházíme v této podezřelé shodě další důkaz, že pyramidové město pod hladinou bylo původním domovem Thowta? Neupírá obří Sfinga svůj tajemný pohled k východu právě proto, aby vystěhovalcům připomínala dávno ztracenou vlast?

Svědectví spícího proroka

Když na počátku roku 1945 zemřel Edgar Cayce, ze světa odešla jedna z nejtajemnějších postav lidských dějin. Tento prostý muž z Kentucky, zemědělský dělník, pomocník v knihkupectví a později majitel malého fotoateliéru, upadl v dětství bez jakékoli zjevné příčiny do komatu. Když se již rodina a přivolaný lékař vzdávali naděje, ozval se místností neobvykle klidný a zřetelný chlapcův hlas: „Dostal jsem úder baseballovým míčem do páteře. Musíte mi udělat zvláštní obklad a přiložit mi ho na začátek krku.“ Pak nadiktoval recept potřebné bylinné směsi. Přitom se ani na okamžik nevytrhl z hlubokého spánku. Tak začala kariéra úspěšného léčitele, který o medicíně nevěděl ani zbla a většinu bylin, jejichž jména tak sebejistě ve spánku vyslovoval, ve skutečnosti vůbec neznal. Jednou dokonce předepsal lék, jehož vývoj byl právě dokončen a farmaceutická společnost teprve chystala jeho uvedení na trh. Jindy nadiktoval čtyři recepty, aniž bylo jasné, pro koho. Teprve o dva dny později se dostavili nemocní, kterým byly jeho rady určeny.

Cayce nechápal, co se s ním děje, po probuzení si na nic nepamatoval, na nátlak svého okolí se ale opakovaně uváděl do hypnotického spánku a určoval diagnózu těžce nemocných pacientů. Jak dokazují soudně ověřené *záznamy*, vyléčil přes 15 000 lidí.

Podle jeho vlastních slov, pronesených opět v hypnotickém spánku, byl Cayce schopen spojit se s kterýmkoli žijícím lidským mozkiem a využívat informací, které jsou v něm obsaženy. A nešlo vždy jen o diagnózu a možnosti léčby, ale i o vzpomínky na minulé životy, které si člověk nedokáže sám vybavit, ale přesto jsou uloženy kdesi hluboko v jeho mozku. Snad, pokud popřeme možnost reinkarnace, to jsou ozvěny jakési kolektivní paměti lidstva.

Cayce v řadě případů popisoval ve spánku tyto záblesky minulosti. A ačkoli nikdy historii nestudoval, reálie, které spatřil a popisoval ve svých vidinách, přesně odpovídaly skutečnosti. Mnohdy s jasnovidnou prozíravostí hovořil o určitých okamžicích dějin, které potvrdily teprve pozdější objevy. Podrobnou analýzou Cayceových výpovědí ve spánku se zabývá Ústav Edgara Cayceho ve Virginia Beach a ukazuje se, že to, co se ve třicátých a čtyřicátých letech zdálo pouhou fantazií, lze nyní doložit i vědeckými poznatky.

K podpoře hypotézy, že v archaických dobách přišli do tehdy ještě notně zaostalého Egypta představitelé velmi vyspělé cizí civilizace, nacházíme v Cayceových výpovědích mnoho důkazů. Například v roce 1935 řekl: „V době před více než deseti tisíci lety... existoval Altovi, písař při přípravě historie Země.“

Thowt byl také nazýván písařem bohů a jeho jméno zní podobně.

Později Cayce pokračoval: „Když byly rozdrceny ostrovy bylo zřejmé, že ti, kteří mohli nebo měli být zachráněni, musejí odcestovat do více center. Byl mezi těmi, kteří přišli do dnešních Pyrenejí a později se zúčastnili činností, které přistěhovalci začali rozvíjet v egyptské zemi.“

Jindy dodal: „Odplul do Egypta, avšak přistál v Pyrenejích, na místě známém jako Portugalsko, Francie a Španělsko.... I když mnozí odešli dále do egyptské země, entita zůstala v Pyrenejích a zavedla zásady a pravdy...“

Zastávka v době kamenné

Podle Cayceových vizí minulosti se tedy uprchlíci ze zničené ostrovní říše (*prorok ji zjevně pod tlakem tehdejšího povědomí nazýval v bdělém stavu Atlantidou*) nejprve ocitli na území Francie a Španělska. Je pouze dílem náhody, že právě v těchto místech nacházíme nejstarší známá vyobrazení muže s ptačí hlavou (*tradiční podoba Thowta*), křížence lidí a zvířat (*tak typické pro egyptské*

náboženství) a také vůbec první mapu hvězdné oblohy (*Thowt měřil nebesa i zemi*)?

V Pergousetské jeskyni z temné skalní klenby vystupují tisíce let staré obrazy nestvůr, vyryté do jílovité horniny. Bytost, která je napůl pták a napůl člověk, dvojnožci se špičatýma ušima a zobákem nebo antilopy s chobotem. Výjevy se mění, jako by chtěly zaznamenat cestu z dneška (z *pohledu prehistorického umělce*) do nejtemnější minulosti lidstva.

Německý časopis *Der Spiegel*, kterému se podařilo získat povolení k průzkumu, napsal:

„Sedmdesát metrů od vchodu do protáhlé šachty začíná galerie z doby ledové nejdříve dost realisticky: na předku klenby jsou zobrazeny plivající laně. Skoupými čarami jsou nakresleni zubři a kozorožci s rozšířenými nozdrami a otevřenými tlamami. Jiní mají v hrudi zabodnutá kopí a právě dodělávají.“

Nadpřirozené příšery se objevují teprve hlouběji v jeskyni - a čím v ní postupujeme dále, tím jsou prapodivnější: koně se žirafími krky, zebry s kravskými kopyty a zvířecí hlavy připomínající dinosaury. V zadních prostorách se nakonec tvary stále více rozplývají. Často pokrývá skalní stěny jen zmeř čar, které jako by znázorňovaly kлокot v hlubinách země. Zde se objevují ptačí lidé.

Zdá se, že jeskynní umělci chtěli svou zprávu velmi dobře ukrýt. Zatímco realistické kresby jsou dobře viditelné ve velkém sále, ptačí lidé a další mutanti pokrývají strop zadního výběžku. Ten je ovšem tak nízký, že se v něm nelze ani posadit a musíte ležet na zádech, abyste kresby spatřili.“

Hluboko v údolí Vezery leží pravděpodobně nejproslulejší prehistorická jeskyně Lascaux. Její stěny jsou pokryty uchvacujícími výjevy, které zanechali lidé z doby kamenné.

V oficiálním průvodci (*nakladatelství Olympia*) se o tomto díle dočteme: „Malby zobrazují ponejvíce lovná zvířata z poslední doby ledové - koně, zubry, kozorožce, tury, nosorožce srstnaté a jeleny. Barviva jsou vesměs přírodního původu - barevné hlínky, smíšené s živočišným tukem, byly nanášeny pomocí dutých kostí a stébel, jimiž se foukáním barva rozprašovala (*první sprej!*). Tyto pomůcky a zbytky barev byly také v jeskyni nalezeny. Je pozoruhodné, že v některých místech se vrstvy maleb částečně překrývají, což nasvědčuje, že jsou dílem různých civilizací až s tisíciletými odstupy. Protože nebyly nalezeny žádné stopy po obývání člověkem, je pravděpodobné, že jeskyně sloužila spíše k posvátným účelům.“

„Bylo to první planetárium, v němž se člověk pokusil zachytit obraz noční oblohy,“ míní německý vědec Michael Rappenglück. Nejvíce ho zaujal výjev nazývaný Kopí mrtvého muže. Vidíme na něm býka či bizona v běhu, před ním leží na zádech podivný muž s ptačí hlavou, opodál jeho kopí a kousek vpředu se nachází pták na holi nebo jedné vysoké noze. Rappenglück se domnívá: „Oči býka, muže a ptáka mohou představovat hvězdy Vega, Deneb a Altair, které společně tvoří souhvězdí Letní trojúhelník, patřící k nejjasnějším konstelacím na severní noční obloze během letních měsíců (*tři hvězdy, které Rappenglück zmiňuje, jsou dnes součástí souhvězdí Labutě, Lyry a Delfína - pozn. aut*)... Je to mapa prehistorického kosmu - obloha plná zvířat a duchovních alegorií. Kopí mrtvého muže není pouhou ilustrací, ale astronomickým záznamem... Oblouk stropů, zejména v přírodních domech, představuje křivku nebe a podlaha jeskyně je Zemí.“

Rappenglück našel v Lascaux také zobrazení konstelace Býka a Plejády.

Tajemství podle něj skrývá i jeskyně Cueva di El Castillo ve Španělsku. Na okraji pozoruhodného objektu s názvem Vlys rukou jsou viditelné záhadné vrypy. „Nikdo jim nevěnoval pozornost. Každý znalec hvězdné oblohy vám ale potvrdí, že pro laiky nevýznamné tečky reprezentují souhvězdí Severní koruna.“

Philipp Stoke z univerzity v západním Ontariu souhlasí, že první nákresy nebeských útvarů nevznikly až v Egyptě, jak se laická veřejnost domnívá, ale jsou daleko starší.

Jsou mapy hvězdné oblohy v Lascaux a dalších jeskyních na území Francie a Španělska důkazem mimořádných znalostí tehdejších obyvatel, nebo svědectvím o setkání s mnohem vyspělejší civilizací, která se zde zastavila na své pouti, jež vyvrcholila v Egyptě? Inspiroval tato prehistorická díla samotný Thowt? Je pouhá náhoda, že se právě ve Francii rozkládá jediná prastará pyramidová stavba v celé Evropě?

Tajné knihy

„Thowt prý sepsal veškerou svou moudrost a veškeré učení do knih, jež dal do úschovy kněžím svého chrámu v Chmunevu, ti se jim pak učili nazpaměť. Před nepovolanými je bránili, neboť obsahovaly nejen vědomosti, které měly zůstat jejich monopolem, ale i ,zaříkadla, jež poroučela všem silám přírody a podřizovala si samotné bohy'. Kdo by se jich neprávem zmocnil, měl být podle kletby potrestán okamžitou smrtí, jelikož by se jinak stal nejmocnějším na světě,“ uvádí Vojtěch Zamarovský.

Celkem 42 svazků tajemné knihy boha Thowta je zřejmě nejhledanějším textem všech dob. Je nesporné, že po nich pátral faraón Chufev již před více než čtyřmi a půl tisíci let.

Papyrus z Turis naznačuje, co mohou Thowtovy znalosti způsobit v nepovolaných rukou. Text, který byl poprvé zveřejněn v Paříži v roce 1868, podrobně popisuje spiknutí proti faraónovi a přípravu na atentát. Vrahem ovšem neměl být člověk z masa a kostí, ale smrtící moc kouzel. Spiklenci zhotovili voskové figurky panovníka a jeho rádců a za pomoci zaříkadla a vykonávání Thowtem předepsaných magických rituálů je symbolicky chtěli zabít. Vyvolaná zlá síla by pak usmrtila i skutečné osoby. (*Podobnost s obřady voodoo a praktikami soudobé černé magie je nesporná.*) Plán ale kdosi prozradil, černokněžnické sezení bylo včas rozehnáno a faraón zachráněn. Čtyřicet vysokých důstojníků - šlo tedy zřejmě o vojenský převrat - a šest urozených dam kat odvedl na popraviště. Další spiklenci raději spáchali sebevraždu.

Magické obřady spojené s propichováním voskových figurek nenáviděných osob a jejich následné rozdupání nebo hození do ohně měly původně Egyptany chránit před vnějším nepřítelem. „Bůh dal lidem do ruky čarodějnictví, aby se mohli bránit před každým zlem,“ řekl prý sám Thowt. Svým výrokem jako by si předem myl ruce nad případným zneužitím vražedné moci proti bližnímu. Zároveň jako by chtěl lidem naznačit, že silná víra v boha vytvoří hráz, která je spolehlivě ochrání. „Zlovlná bytosti z vosku, jež se kocháš pocitem ničení slabých, věz, že nejsem ani bezmocný slaboch, ani vyčerpaná a zvadlá duše. Tvůj jed nedokáže proniknout do mých údů, protože moje tělo je Atumovo vlastní božské tělo.“ (*Atum byl pro Egyptany Stvořitel světa, Otec bohů a Pán všeho.*)

Zmínky o Thowtově knize se objevují i na Metternichově stéle, kterou kníže obdržel od Muhammada Aliho.

Stéla pochází ze 4. století př. n. l. a obsahuje četné magické výjevy a hieroglyfické nápisy. Mimo jiné představuje na tři stovky bohů. Mezi nimi i bohy a vládce planet, které nepocházejí vůbec z naší sluneční soustavy. Předpokládá se, že v textu a obrazech jsou zakódovány i další informace o vesmíru.

Khanuasa, syn Ramesse II., údajně vlastnil originál psaný rukou samotného Thowta. Kniha prý dovoľovala dívat se přímo do slunce, umožňovala rozumět řeči zvířat, poskytovala rady k ovládnutí země, oceánů i nebeských těles a obsahovala tajemství jiných světů.

Autoři spekulativní literatury v tom rozpoznávají Thowtův mimozemský původ a tvrdí, že cestoval napříč vesmírem. Neskrývá se ale pod pojmem „ovládnutí země, oceánů i nebeských těles“ jednoduše umění navigace? Když staré texty o Thowtovi říkají, že změřil zemi, nenaznačují tím, že byl autorem prvních map

nebo jiných pomůcek k orientaci na moři i pevnině? A nebylo nutné nejprve ovládnout, tedy důvěrně znát, pohyby nebeských těles na obloze, než se člověk vypravil do neznáma? Nenacházíme právě v této domněnce odpověď na jednu z dalších obrovských záhad starého Egypta?

Stopy v Austrálii

Již v dílech některých starověkých autorů se objevují domněnky o existenci neznámé pevniny na jihu zeměkoule. Takzvaná terra australis incognita ale zůstávala nerozluštěným tajemstvím až do roku 1606, kdy na její půdu v blízkosti mysu York vstoupil Holanďan William Janus a o 36 let později k ní připlul z jihu Abel Tasman. Dojmy obou mužů z nové krajiny nebyly valné. Nesnesitelné podnebí a vyprahlá země neslibovaly hospodářský zisk. Teprve když v roce 1770 zakotvil kapitán Cook v Rajske zátocě u současného Sydney, se svět začal o Austrálii pořádně

zajímat.

Mají ale encyklopedie námořních objevů pravdu? Byla Austrálie navštívena lidmi ze severní polokoule skutečně až na počátku 17. století? Nedopluli zde již před tisíciletími jiní odvážní mořeplavci?

Jen při pouhém náznaku, že kontinent na jihu znali a osobně prozkoumali služebníci faraónů, si učitelé dějepisu začnou významně klepat na čelo. Víme totiž, že Egyptané sice stavěli velké říční lodě a koráby, s nimiž se plavili po Středozezemím a Rudém moři, ale podle našich dosavadních znalostí nikdy nedisponovali flotilou, která by mohla vyrazit na oceán. Bránil jim v tom především nedostatek dřeva ke stavbě plavidel, schopných odolat velkým vlnám a ničícím bouřím, a také neznalost námořní navigace. Ale co když vše bylo jinak? Co když tajné knihy boha Thowta obsahovaly i znalosti mořeplavby a potřebné mapy?

Pokud Thowt opravdu pocházel ze zatopené říše poblíž Jonaguni, musel o existenci Austrálie vědět. Jestliže do ní po ještě nezaplavených ostrovech dokázali z jihovýchodní Asie projít primitivní Aboriginové, pro příslušníky vyspělé civilizace to muselo být snadné.

Objevil Khanuasa v Thowtových knihách návod k zámořské cestě a využil bohatství a možností svého otce Ramesse II., aby takovou výpravu uskutečnil?

Existují alespoň nějaké stopy kontaktu mezi Egyptem a jižním kontinentem?

V roce 1890 byla v Austrálii nalezena první kamenná pyramida a o dvacet let později sošky skarabeů s hieroglyfickými nápisy. A pak již následovala celá série podivných objevů.

V Cordovale narazili kopající dělníci na monolit, na němž byla zcela jasně vyryta staroegyptská sluneční bárka.

Na sever od Cooktownu se pro změnu našel sluneční kotouč.

V měděném dole u Mareeby byla vykopána soška egyptského boha Atona, kterou lze stylově zařadit do Staré říše (*asi 2700 až 2270 př. n. l.*).

V petrohradské Ermitáži je uložen více než 4 000 let starý papyrus. Je to jediná zachráněná součást rozsáhlého díla, které sepsal písař jménem Amen-aa. Na dochovaném fragmentu se píše o lodi, která se cestou z měděných dolů zpět do Egypta potopila. Jediný, kdo se zachránil, byl velitel. Podařilo se mu doplavit k neznámému ostrovu. Tam rozdělal oheň a přinesl bohům oběti.

Někteří badatelé se domnívali, že ostrov, na němž se Egyptan zachránil, se nacházel někde v Rudém moři.

Loď prý mířila tradiční cestou na Sinajský poloostrov, kde se těžila měď již před 4 000 lety.

Papyrus ovšem končí sdělením, že teprve po čtyřech měsících čekání připlula z Egypta loď a po dalších dvou měsících byl trosečník konečně doma. Tato doba by starým mořeplavcům spolehlivě stačila k plavbě do Austrálie. Vracela se trosečnickova loď právě odtamtud? Z období Staré říše existuje další zajímavý důkaz o kontaktu mezi říší faraónů a zemí na jihu.

Australským domorodcům - Aboriginům - je připisován vynález bumerangu. Speciálně vytvarované ploché úzké dřevo vytváří zbraň určenou k házení po vzdálené oběti. Pokud bumerang mine cíl, vrátí se obloukem zpět ke svému majiteli.

„Bumerang vznikl patrně náhodou,“ míní Stanislav Novotný, autor knihy o australských mýtech. „Původně šlo zřejmě o běžnou vrhací hůl, která se zpět nevracela. Domorodci ji používali k lovu nebo v boji s nepřítelem. Jednou, nejspíše po pádu do vody, se vrhací hůl zkroutila tak zvláště, že získala mimořádné aerodynamické vlastnosti a začala létat zpátky. Majitel zázračné hole se zřejmě brzy stal středem pozornosti a bystřejší příslušníci kmene zkusili nový tvar hole napodobit.“

Bumerang nevážil nikdy tolik, aby dokázal zabít větší kořist či nepřítele. Používal se nejčastěji k lovu ptactva.

K naprosto stejnému účelu byly vrhací hole v podobě bumerangu využívány již před více než čtyřmi tisíci lety také v Egyptě.

Poblíž oázy Fájjúm na středním toku Nilu se v hluboké proláklíně nalézá bahnitá vodní plocha. Je to pozůstatek obrovského starověkého jezera Moeris, které kdysi vypadalo jako vnitrozemské moře. Na březích i těsně pod hladinou číhali krokodýli. Vzduchem vířila nespočetná hejna ptáků. Staroegyptští velmožové v doprovodu svých sluhů a otroků vyplouvali na jezero v lehkých papyrusových člunech, odvážně pronikali do spleitého rákosového a papyrusového porostu

a s bumerangy lovili kachny a další bahenní ptáky. Poraněnou či zabitou kořist aportovaly speciálně vycvičené lovecké kočky.

O tom, že šlo opravdu o zahnuté vrhací hole, bumerangy, nemůže být pochyb. Výjevy z lovu se dochovaly na četných reliéfech v hrobkách aristokratů té doby. Téměř tři desítky staroegyptských bumerangů, ozdobených hieroglyfy, vystavuje i Egyptské muzeum. A v roce 1990 Francouz Jacques Thama našel v tři tisíce let staré egyptské hrobce část pravého bumerangu. Znalost této unikátní zbraně tedy Egyptřané získali přímo v Austrálii.

Dr. Rex Gilroy, ředitel Mount York Natural History Museum v Mount Victory, spolu s několika amatérskými archeology našel poblíž Gympie (*asi tři hodiny jízdy od Brisbane*) velkou stupňovitou pyramidu. Její ruiny byly zcela zarostlé hustou vegetací a vzrostlými stromy. Vrchol se vypínal do výšky přibližně třiatřiceti metrů a obvod základny měřil pět set metrů. „Ani v nejmenším jsem nepochyboval o tom, že mám co do činění se stupňovitou pyramidou stejného druhu, jaké se stavěly v Egyptě před tisíci lety.“

Později bylo v této oblasti zaregistrováno několik dalších podobných staveb a také četné pyramidy z navršené zeminy. Většina těchto svědků minulosti je ovšem velmi zničená, některé již dříve rozebrali farmáři, kamenné desky jedné z pyramid posloužily v roce 1938 k výstavbě zdi kolem kostela metodistů.

Zdejší původní obyvatelé, Aboriginové, vyprávějí o moudrém muži s ptačí hlavou, který byl učitelem lidstva. Jiná podoba boha Thowta zůstala zachována v podivném starověkém artefaktu.

Onoho dne roku 1966 oral farmář Dal Barry své pole, když v brázdě za pluhem zahlédl malý podlouhlý předmět. Když ho otřel od vlhké hlíny, uvědomil si, že drží v ruce jakousi sošku.

Kamenná postava se podobala opici s lidským tělem. Rex Gilroy v idolu rozpoznal vyobrazení boha Thowta. Soška jistě není dokonalým dílem, jaká bývala vystavována v chrámech. Svými hrubými rysy a jednoduchým opracováním napovídá, že ji spíš zhotovila neumělá ruka. Vytesal ji některý z egyptských námořníků jako talisman? Byl právě Thowt patronem dlouhých cest?

Královna Hatšepsovet zorganizovala několik velkých obchodních výprav. Její lodě několikrát dopluly na Krétu a opakovaně zavítaly do vzdálené tajemné země Punt (*podle některých historiků dnešní Somálsko*). Úspěch těchto expedic je zobrazen mimo jiné v Hatšepsovetině chrámu v Dér-el-Bahrí. Dovezené cizokrajné výrobky, vonné pryskyřice, neznámé stromy a keře a další zboží zde nepočítá nikdo jiný než sám velký bůh Thowt. Rytiny jasně naznačují jeho spojitost s dalekými cestami a obchodem s exotickými kraji.

Jedním ze symbolů Thowta jako písaře bohů je také papyrus. Je pouze dílem náhody, že se právě v Queenslandu vyskytují papyrus a lotos, které byly velmi rozšířené v Egyptě, ale rozhodně nepatří k tradičním reprezentantům původní australské fauny?

Anglický antropolog G. E. Smith z univerzity v Manchesteru oznámil, že obyvatelé ostrovů v Torresově průlivu mezi Austrálií a Novou Guineou mumifikovali těla významných osob. Tento zvyk se dochoval až do konce 19. století. Metoda mumifikace se velmi podobala způsobu konzervace mrtvých těl, jak ji prováděli Egyptřané před třemi tisíci lety.

Zdá se tedy, že se návštěvy faraónů u protinožců opakovaly v několika obdobích, vzdálených od sebe mnohdy celá staletí.

Patřila k těm posledním i výprava Khanuasy? Vzrušující odpověď nám poskytuje přímo jeho otec Ramesse II. Na skle vitríny, v níž spočívaly jeho ostatky, se objevily hnědé skvrny. Přivolaní odborníci usoudili, že mumii ohrožují plísně a je třeba podniknout kroky pro její záchranu. Ramesse II. byl ihned odeslán „na léčení“ do Francie.

Miloš Jesenský, který se tímto případem zabýval, napsal: „Paleobotanik Michael Lesco byl tehdy pověřen výzkumem vzorků odebraných ze lněných obinadel v břišní oblasti bývalého vládce Egypta - tam se totiž nalézal pyl jakýchsi rostlin. Francouzský vědec pracoval s mikroskopem, používal přesné analyzátoři, spektrografy a detektory aminokyselin. Většina pylových zrnek pocházela ze známých rostlin, které se běžně používaly při balzamování... Druhý objev byl senzací! Mezi lístky lněné tkaniny našel Michael Lesco pyl tabáku.

Ale tabák, jak jej známe, byl do Evropy přivezen z Ameriky až v 16. století a ještě později se s ním seznámili i v oblastech severní Afriky. Vědci doposud shodně tvrdili, že Egyptřané nekouřili.

Profesor Parri ověřoval správnost závěrů svého kolegy a po mnoha experimentech dospěl k názoru, že alkaloid neznámých zrněk pylu opravdu pochází z tabáku...“

Pokud byl nikotin tabáku obsažen v mumifikačním balzámu, znamená to, že kněží dobře znali jeho konzervační účinek. Tabák ale nemohl pocházet z Ameriky. Odkud se tedy v Egyptě vzal?

Rostliny příbuzné tabáku s vysokým obsahem nikotinu se vyskytují i na ostrovech poblíž australského pobřeží.

Potvrdil nám tak samotný Ramesse II., že jeho syn doplul do Austrálie? Byla tato odvážná výprava uskutečněna s pomocí tajných záznamů boha Thowta?

S nasazením života

Touha po Thowtových knihách byla tak silná, že mnozí byli ochotni obětovat nejen značný majetek, ale i nasadit vlastní životy.

V příběhu zapsaném na papyru Cairo 30646, asi ze 3. století před Kristem, se faraónův syn Satni vydal do nekropole v Memfisu, aby tam studoval nápisy na zdech svatyní a starobylé knihy kouzel. Při náhodném setkání s tajemným starým mužem se dozvěděl o hrobce, „ve které je uložena kniha, kterou bůh Thowt svou vlastní rukou zapsal...“ a v níž jsou odhaleny záhady Země a tajemství nebes. Především poznatky o „vstávání Slunce a objevování se Měsíce a o pohybu nebeských bohů (planet)“.

Pro nás podstatnou část příběhu uvádíme v úpravě Z. Sitchina.

„Hrobka, o níž byla řeč, patřila Nenoferkheptahovi, synovi předchozího krále. Když Satni starce požádal, aby mu sdělil, kde se hrobka nachází, ten ho varoval, že i když je Nenoferkheptah pohřben a mumifikován, není mrtev a může usmrtit každého, kdo by se opovážil vzít mu Thowtovu knihu, kterou má uloženou u nohou. Satniho to ale neodradilo a vydal se podzemní hrobku hledat. Když došel na určené místo, přednesl nad ním zaříkávadlo, v zemi se rozevřel otvor a Satni sestoupil k místu, kde kniha ležela.

V hrobce Satni uviděl mumie Nenoferkheptaha, jeho manželky a sestry v jedné osobě a jejich syna. Kniha skutečně ležela u Nenoferkheptahových nohou, a „vydávala světlo, jako kdyby tam samotné slunce zářilo...“ Když ke knize Satni vykročil, promluvila mumie ženy a varovala ho, aby se už více nepřibližoval. Potom Satnimu vyprávěla o dobrodružstvích svého manžela, kdy se i on pokoušel nalézt a získat Thowtovu knihu - Thowt ji totiž uschoval na tajném místě do zlaté skříňky, která byla ve stříbrné skříňce, která byla v řadě dalších skříňek ve skříňkách, poslední byly z bronzu a ze železa. Když její muž Nenoferkheptah nedbal varování a nebezpečí a po knize sáhl, Thowt ho s jeho ženou a synem odsoudil k jakémusi stavu bezvědomí - i když byli živí, byli pohřbeni, a i když byli mumifikováni, viděli, slyšeli a mohli mluvit. Varovala Satniho, že pokud se knihy dotkne, čeká ho stejný, ne-li horší osud.“

Satni, jak se dozvídáme dále, sebral odvahu, a tedy i knihu, vzápětí ale byl pronásledován tolika pohromami, že si to brzy zase rozmyslel a knihu vrátil.

Znamená to, že je kniha stále uložena v Nenoferkheptahově hrobce? Jak si vysvětlit, že zářila jasně jako slunce? Papyrus přece nemá tuto vlastnost. Je to jen nadsázka, zveličující posvátnost knihy, nebo reálný popis skutečnosti?

Koresponduje Satniho příběh s podivným výrokem předchozího majitele Thowtových záznamů Khanuasy, že knihu nejde zničit? Šlo tedy o jiný druh záznamů, než je psaný text?

Sál záznamů

V letech 1991 až 1993 bylo v blízkosti Sfingy nebyvalé rušno. Mezi jejími tlapami se ozývalo rytmické poklepávání kladívka na kovovou desku. Za touto zdánlivě dětskou zábavou se skrývala seriózní geofyzikální metoda, při níž vibrace z „otloukávané“ desky procházejí měřenými vrstvami a ozvěny jsou v různých vzdálenostech zaznamenávány čidly. Počítač pak zjišťuje, zda se někde nevyskytuje anomálie, která by naznačovala, že v hlubinách se skrývá dutina.

Výzkum vedl seizmolog Thomas Dobecki. Jeho snažení přineslo jasný důkaz, že se pod Sfingou rozkládají rozsáhlé podzemní prostory.

Zpráva kupodivu nebyla tak překvapující, jak by se čekalo. Lidstvo je již dlouho přesvědčeno, že se právě v těchto místech nachází Síň moudrosti. Obrovský sál, v němž jsou uloženy veškeré poznatky velmi vyspělé starověké civilizace, která svými dovednostmi v mnohém předběhla i naši moderní dobu.

„Starý egyptský pramen, tzv. Texty staveb, nám poskytuje důležité informace o ‚Síni dějin‘. Tyto texty byly nalezeny mezi nápisy na vnitřním valu Horova chrámu v Edfu, v srdci jižního Egypta. Texty staveb se vztahují k řadě spisů, které se mezitím ztratily a jsou známé pod označením Svátá kniha chrámů. Obsahovaly důležité informace o vzniku a vzhledu nejdůležitějších svatyní podél Nilu. Spisy se zabývaly skupinou bytostí, jež byly nazývány Šebtiw a byly ve spojení s Thowtem.

Podle Textů staveb byly svaté knihy a insignie moci uloženy v komoře, jejíž vchod Šebtiw zapečetily a tak zůstal skrytý před celým světem s výjimkou strážců,“ napsal dr. Joseph Jochmans v magazínu Atlantis Rising. Vybudování Síně moudrosti či dějin je spojováno s Thowtem, který, jak již víme, téměř jistě postavil Sfingu a byl považován za strážce pyramid v Gize. Je tedy velmi pravděpodobné, že právě tuto lokalitu zvolil jako místo k úkrytu svých knih a „archivu lidstva“. Tuto úvahu podporuje až neuvěřitelně velké množství starých textů.

Knihy mrtvých mluví o Sfinze jako o „velkém bohu, který otvírá brány země“. Znamená to, že právě u ní se nachází vchod do podzemního labyrintu?

Středověký arabský kronikář Firouzabád uvádí, že komory Sfingy byly zbudovány ve stejné době jako Velká pyramida. „Pyramidu vystavěl Esdris (*Thowt*), aby uchránil vědění před zničením. Také nejvyšší kněží uložili svoje záznamy o medicíně, magii a talismanech na bezpečném místě.“

Další Arab, Ibn Al Kohim, se také zmiňuje o sklepení poblíž pyramid, které je naplněno dokumenty o matematice, astronomii a fyzice. „A zřídili podzemní kamenné sklepení. Kámen byl přivážen z Etiopie a spojen olovem a železem.“

Herodot se domníval, že pod Sfingou ústí labyrint, vedoucí až do podsvětí. Chtěl tím naznačit hloubku podzemního komplexu?

Židovský historik Joseph Flavius píše, že Enoch (*Thowt*) vybudoval podzemní chrám z devíti sklepení nad sebou.

Jeho sdělení pozoruhodně přesně odpovídá zprávě, kterou v dubnu roku 2002 otiskl polský časopis *Nieznany swiat*. „Využití supermoderního radaru, schopného nahlížet do hlubin země, vedlo k odkrytí velkého podzemního komplexu pod Gízou.... Dr. Jim Hurtak zveřejnil film představující objekty nalezené hluboko pod písky pouště.“

Zmíněný film prý ukazuje rozlehlou megalitickou metropoli, rozkládající se v několika patrech pod Gízou. Zřetelně lze rozeznat kanalizační systém a obrovské komnaty.

Bude tedy již záhy objevena po tisíce let marně hledaná Sín moudrosti a s ní snad i dávno ztracené Thowtovy knihy?

Astrologická předpověď říká, že klíčem k rozluštění záhad Sfingy lze otočit jen za správné konstelace hvězd, která v nejbližší době nastane 4. až 14. května 2003, 6. až 11. listopadu 2005 a 2. až 10. ledna 2006. Stačí pouze správné postavení hvězd k tomu, aby padla brána uzavírající jedno z největších tajemství lidstva? Nebo k tomu bude potřeba ještě něco navíc?

Corpus hermeticum, sbírka starých textů z dob raného křesťanství, sděluje: „Svaté symboly kosmických prvků, tajemství Usírevova (*Osirisova*), byly pečlivě ukryty. Než se vrátil z nebe, zaříkal je Hermes (*Thowt*) kouzlem. „Vy, svaté knihy, které stvořily moje nesmrtelné ruce, buďte mými nepřekonatelnými slovy moci, bezpečné před propadnutím až do vší věčnosti, a čas s vámi nic nezmuže. Buďte neviditelné, k nenalezení pro všechny, kdo vás budou hledat, než vám Stvořitel pošle své duše na podporu.““

Zrodily se již takové duše, schopné odhalit Thowtovo tajemství?

III. Ozvěny nebes

Na stěně Ptahhotepovy hrobky v Sakkaře je vyobrazeno podivné malé stvoření, jehož hlavě dominují obrovské tmavozelené oči. Podle mínění některých ufologů jde o portrét mimozemského návštěvníka, který zemi na Nilu navštívil před více než čtyřmi tisíci lety.

Sakkara se rozkládá asi dvacet kilometrů na jih od Káhiry. Je to rozlehlé pohřebiště s více než deseti pyramidovými komplexy, které byly vybudovány v době od 27. do 24. století př. n. l.

Ve stínu monumentálních děl prvních vládců Egypta je místo Ptahhotepova posledního odpočinku zvenčí strohou a zdánlivě nudnou stavbou. Stěny vnitřních prostor jsou ale bohatě zdobeny nádhernými polychromovanými reliéfy. Výjevy popisují všední život i slavnostní okamžiky. Rozpoznáváme rolníky na polích, nosiče, obchodníky s tažnými zvířaty, orače polí, lovce antilop i samotného Ptahhotepa na nosítkách nebo jak kráčí s vysokou holí v ruce. Je to hustá spleť obrazů, které jsou nakupeny jeden vedle druhého.

Mimozemšťan ze Sakkary

V centrální části pohřební komory se rýsuje malá postava. Z její protáhlé, trojúhelníkovitě se zužující hlavy vystupují výrazné temné oči. Tělo pod dlouhým krkem halí oděv složený ze dvou dílů. Zprava se k bytosti blíží několik mužů. První svírá husu v napřažených rukou, jako by ji podával, a další nese květiny. Vypadá to, že chtějí bytost uctít a obdarovat.

Oficiální výklad tohoto výjevu ovšem říká, že to, co vypadá jako malá postava, je ve skutečnosti vysoká váza, na níž leží lotos a dva obrovské hrozny vína. Autor zmíněného výroku jaksi přehlédl, že váza má přes ramena přehozený oděv, zpod kterého jí až k zemi spadají křídla.

Ať již reliéf v Ptahhotepově hrobce znamená cokoli, nelze popřít, že v celé lokalitě bylo učiněno několik opravdu zvláštních, dodnes nevysvětlitelných objevů, naznačujících spojení s cizinci odjinud.

V roce 1936 byla nalezena břidlicová deska, vyřezaná do velmi neobvyklého tvaru. Je to kotouč o průměru něco málo přes 60 centimetrů. Jeho prostřední část dosahuje tloušťky až 11 centimetrů a v samém centru má otvor jako by k nasazení na hřídel. Směrem ke krajům se zužuje a zároveň je vykrojen do tří částí. Na první pohled připomíná velký nůž, jaký se kdysi používal v ručních strojcích na mletí masa, anebo plochý lodní šroub. Celý objekt budí dojem, že byl součástí jakéhosi stroje, že snad rotoval v nějaké kapalině.

A to je problém. Břidlice, z níž byla „součástka“ vyrobena, je velmi křehká. Při rychlejším pohybu by se lehce rozštípala na kusy. Někteří vědci se ale domnívají, že jde o pouhou napodobeninu tvaru a že originál byl zhotoven z kovu. Jenže z jakého?

Záhadný předmět byl nalezen v hrobce korunního prince Sabua, syna krále Andžjeba z I. dynastie, což znamená, že je starý minimálně 5 000 let. Před tak dlouhou dobou ještě Egypťané, jak se domníváme, neznali železo.

V souvislosti s místem nálezů nelze přehlédnout ještě jednu zajímavou okolnost. Faraón Andžjeb vybudoval v Sakkaře neobyčejně pozoruhodnou hrobku. „Nadzemní část měla postavenou z nepálených cihel, přičemž její stěny nebyly kolmé, nýbrž se stupňovitě zužovaly. Těchto stupňů bylo původně asi dvacet a vystupovaly ze základny o rozměrech zhruba 24 krát 12 metrů,“ píše V. Zamarovský a dodává: „Pohled na Andžjebovu hrobku na sakkarské pláni je velmi nezvyklý, připomíná pravzor stupňovité pyramidy.“

Jenže než ji Džoser postavil, mělo uplynout ještě čtvrt tisíciletí. A také jeho dílo, jak si vzápětí ukážeme, je označeno puncem nevysvětlitelnosti.

Nenarážíme zde opět na onen znepokojující stín v egyptských dějinách? Dvě nejstarší pyramidové stavby, u jejichž vzniku skutečně stáli faraóni (*o velkých pyramidách v Gize víme, že je postavil někdo jiný*), nesou na svých tělech neklamné stopy jakési cizí ruky.

Izolační komory

Archeologové přiznávají, že navzdory vyvinutému úsilí celý komplex vybudovaný faraónem

Džoserem zůstává obestřen tajemstvím. Řada jeho součástí je tak zvláštní, že si nikdo netroufá odhadnout, k čemu vlastně byly určeny. O tzv. jižní hrobce, která připomíná podzemní silo k odpálení rakety, jsme se již zmínili. Pod samotnou pyramidou se rozkládá rozsáhlé podzemní bludiště. Jednotlivé místnosti jsou vzájemně propojeny téměř kilometrem chodeb a šachtami mezi patry. Vybudovat složitý systém z mnoha nepravými dveřmi a slepými výklenky vyžadovalo větší námahu, než vztyčení 60 metrů vysoké pyramidy.

Nerozlousknutým oříškem zůstává i smysl modrých komnat. Svou nádherou by se hodily spíš k dennímu užití v paláci, než aby byly odsouzeny k zapomenutí v neutěšeném světě zemřelého panovníka. Navíc sarkofág v nich nikdy nebyl uložen. Proč je stavitelé tak důkladně obložili fajánsem? Ryszard Winer připomíná, že fajáns je vynikající elektroizolátor, a naznačuje, že v komnatách muselo být umístěno něco, před čím se lidé museli chránit.

„Je velmi zvláštní, že se podobné izolační komory vyskytují i ve stavbách starých Mayů a v dílech dalších starověkých civilizací. V Teotihuacanu, poblíž hlavního města Mexika, je nedaleko Sluneční pyramidy vyhloubena podzemní místnost, celá obložená slídou. Strop, podlahu i stěny pokrývá 7 centimetrů silná vrstva. Celkem jsou tak obloženy desítky čtverečních metrů. Pod obkladem je půl metru silné kamenné zdivo, do jehož pojiva byla opět přimíchána slída. K čemu tato místnost sloužila?

Odpověď přináší vlastnosti slídy, která je průhledná, elastická, nevdává jí prudké teplotní změny a vydrží teploty až do 800 stupňů Celsia. Odolává organickým rozpouštědlům i většině kyselin. Nebojí se elektrického proudu.

Pro tyto přednosti bývá využívána v hutnictví, v elektronových lampách, v transformátorech a jinde.

Winer je přesvědčen, že slídová místnost v Teotihuacanu odpovídá modrým komnatám v Džoserově pyramidě, které jsou ale obloženy jiným izolátorem. Protože starověké národy obdobně izolační komory k ničemu nepotřebovaly, musely tyto prostory sloužit někomu jinému. Je to jasný důkaz kontaktu s mimozemskou civilizací?

Tulliho papyrus

„...Ve dvacátém druhém roce ve třetím zimním měsíci o šesté hodině denní... písaři z Domu života spatřili, jak z nebe přichází ohnivá koule. (*I když*) neměla hlavu, dech jejích úst byl smrdutý. Tělo měla sáh dlouhé a sáh široké. Neměla hlas. Jejich srdce z toho byla rozrušena, i padli k zemi... Šli za králem...(?), aby ho o tom zpravili. Jeho Veličenstvo přikázalo,... zkoumalo se,... pokud jde o vše, co je psáno v Domě života. Jeho Veličenstvo přemýšlelo o tom, co se stalo. Po několika dnech se jich však ukázalo mnohem víc! Zářily na nebi více než slunce až po hranice čtyř nebeských sloupů... Mocný byl shluk ohnivých koulí, královo vojsko je pozorovalo a král byl s ním. Bylo to po večeři. Nato se zvedly výše jižním směrem. Dštily ryby a drůbež. Byl to zázrak od založení této země nevídaný. Přiměl Jeho Veličenstvo, aby si dalo přinést kadidlo a usmířilo zemi... (*Zapsat?*), co se stalo, do knihy Domu života, (*aby se o tom zachovala?*) vzpomínka navěky.

Tento text je mnoha ufology považován za vůbec nejstarší doklad pozorování neznámých létajících objektů. Jeho znění poprvé zveřejnil americký časopis *Doubt* v roce 1953. Údajně jde o transkripci a překlad egyptského papyru z doby vlády Thutmoseho III. (*1490 až 1436 před Kristem*). Unikátní dokument redakci listu poskytl Tiffany Thayer, který, jak uvedl, ho obdržel v zásilce od knížete Borise de Rachewiltze s následujícím vysvětlením:

„Transkripce, již posílám, je podle papyru z Nové říše, který jsem našel mezi jinými papiry a dokumenty zesnulého profesora Alberta Tulliho, bývalého ředitele Egyptského muzea ve Vatikánu. Přivezl je z Egypta, ale až do jeho smrti zůstaly nepřeloženy a nezveřejněny. Mohl jsem je přeložit díky laskavosti jeho bratra, monsignora Gustava Tulliho z Vatikánského archivu.

Tato transkripce je částí královských letopisů z doby Thutmoseho III. a originál je ve velmi špatném stavu. Začátek a konec chybí, písmo je vybledlé a je tam několik mezer, které jsem uvedl i ve své hieroglyfické transkripci a očísloval je. Vybral jsem z papyru nejlépe zachovanou a snad nejzajímavější část. To však musíte posoudit sám.“

Zveřejnění překladu Tullioho papyru přirozeně vzbudilo obrovský rozruch.

Řada vědců jeho pravost šmahem zamítla, jiní se přikláněli k uznání autentičnosti. Proslulý Jacques Bergier a skupina INFO pátrali po dalších podrobnostech a především po tom, kde je originál uložen nyní. V Knize nevysvětleného zveřejnili dopis doktora Waltera Ramberga, který působil jako atašé na americkém velvyslanectví v Římě. Podle něj ředitel egyptského oddělení Vatikánského muzea doktor G. Nolli prohlásil: „... Profesor Tullio odkázal všechno svému bratrovi, který byl knězem v Lateránském paláci. Lze předpokládat, že mu připadl i zmíněný papyrus. Tullioho bratr mezitím bohužel zemřel a jeho pozůstalost byla rozdělena mezi dědice, kteří mohli papyrus zahodit jako nějakou bezcennou věc.“

Skupina INFO později získala i vyjádření samotného ředitele Nollioho, který přiznal, že osobně hovořil s knížetem de Rachewiltzem, a zdůraznil, že:

1. Tullioho papyrus se ve vatikánských sbírkách nikdy nenacházel.
2. Profesor Tullio viděl papyrus v Káhiře v roce 1934 u starožitníka Tany.
3. Přepis hieratického písma do hieroglyfu je dílem E. Driotona.
4. Drioton usoudil, že papyrus není „magického“ rázu, ale popisuje pád meteoritu.

„Skutečně zajímavého meteoritu,“ dodává Bergier. Dochovaná transkripce byla v roce 1993 znovu přeložena americkým egyptologem D. J. Longenem. Překlad se jen nepatrně liší od původního. Rozdíl je především v přesném určení tvaru a velikosti tělesa. Zatímco původně se hovoří o koulích, Longen navrhuje slovo kotouč či kruh. Jako by vznášející se objekty byly spíše ploché či talířovité než zcela kulaté. „... Mocné, silné byly tyto kotouče ve svém vystupování. Královští vojáci pozorovali to představení...“

Dřívější překlad uváděl, že těleso bylo dlouhé a široké jeden sáh. Longen se domnívá, že jde o jeden prut, tedy o mnohem menší objekt. V pasáži, vyprávějící o tom, že z nebe padaly ryby a..., jsou prý uvedeni plazi a ne drůbež. Kromě toho Longen upřesňuje i dvě původně poněkud nejasné pasáže, které prý znějí: „... jeho tělo se vznášelo bez nohou...“

„... nyní se stalo, že tyto objekty se ve své podobě zjevovaly častěji než kdykoli předtím, po třech dnech, víc, než kdy předtím.“

Pátrání po pravosti

Co tedy o Tulliho papyru víme? Osoby, které figurují v jeho strhujícím objevení, bezesporu skutečně žily. Byli to vážení mužové, duchovní, vědci a aristokrati, kterým jen stěží můžeme podsouvat úmysl podvodu. I když ani to samozřejmě nelze zcela vyloučit. Stejně jako možnost, že se oni sami stali obětí falzifikátorů.

Samotný papyrus se ztratil a doposud se ho nepodařilo nalézt. K dispozici je jen kopie transkripce, která rozhodně nemůže posloužit například k ověření stáří dokumentu.

Absolutní soustředění na pravost či falešnost tohoto popsaného listu jako by zaslepila badatelům oči a oni již nechtějí vidět dál za obzor. A přitom je nesporné, že nemáme-li k dispozici samotný originál, musíme další stopy hledat jinde. Chceme-li ověřit platnost tohoto sporného starého textu, je nutné se ponořit do hlubin doby, v níž údajně vznikl, a v neprůhledných, kalných vodách historických záznamů pátrat po možných souvislostech. Pokusit se najít záznamy o dalších výjimečných událostech, které by mohly souviset s neobvyklým divadlem na obloze.

Existuje něco takového? Kupodivu ano! Tulliho papyrus byl údajně sepsán v Egyptě v období Nové říše za vlády 18. dynastie (*asi od roku 1580 do 1310 před Kristem*). Kníže de Rachewiltz uvedl, že text pochází z královských letopisů Thutmoseho III. Nevíme ovšem, z čeho tak usuzoval. Jméno faraóna zde není uvedeno a ani jiné okolnosti tomu nenasvědčují.

Do srdce se tak vkrádá lehký stín podezření. Nechtěl kníže tímto upřesněním původu podpořit význam svého objevu? Nebo nesdělil tuto informaci profesoru Tullimu původní majitel, starožitník Tana, aby zvýšil cenu papyru?

Thutmose III. byl rozhodně největším panovníkem, kterého kdy Egypt měl. Alespoň pokud bychom posuzovali podle množství získaných území a velikosti jím spravované říše. Panoval neuvěřitelných 54 roků. Nepřispěla právě tato okolnost k tomu, že byl papyrus připsán Thutmosemu III.? Nešlo ve skutečnosti o jiného faraóna XVIII. dynastie?

Uctívání zářící koule

O desítky let později, v době panování Achnatona, se totiž udalo něco, co mohlo souviset s popisovanou invazí létajících těles ve tvaru koule nebo kotouče. Po dlouhém období uctívání širokého panteonu klasických bohů a božstev dochází v Egyptě náhle k radikální změně. Faraón nastoluje kult jediného boha. Nařizuje uctívat Atona - zářivou sluneční kouli. To byla skutečně náboženská revoluce. Lidé, navyklí klanět se nesčetnému zástupu nejrůznějších božstev, byli najednou přesvědčováni, že jejich idoly nestojí za povšimnutí. Jako jediná věryhodná nadpřirozenost jim byl prezentován bůh sídlící v jasně zářivé kouli.

V zemi musel nastat neskutečný zmatek. Duchovní svět obyvatelstva se zhroutil. Po staletí uznávané tradice vzplály na hranici nového přesvědčení.

O motivech této úžasné reformy nezanechal Achnaton jedinou zprávu. Někteří badatelé se domnívají, že ji zplodila faraónova zvláštní povaha a touha proklamovat svou vlastní víru. Jiní tvrdí, že změnu vyvolala jeho nevraživost vůči zkorumpovanému kněžstvu. Mohla ovšem pouhá výstřednost panovníka zbořit hradby odvěké víry? Stačily jeho nesympatie k duchovním, aby bez váhání uvedl zemi do varu? Nebo u zrodu myšlenky na boha Atona stála nějaká opravdu výjimečná situace, která přinutila faraóna přemýšlet o dosavadních náboženských představách a zcela je přehodnotit? Byl tou mimořádnou událostí opakovaný přílet svítících kruhových objektů, které se tak podobaly slunci?

Představme si, co by se asi dělo nyní, kdyby nad vládním palácem některého z nejmocnějších států světa po několik dnů visely tajemné, zjevně nepozemské létající stroje, a pak opět záhadně zmizely. Bezesporu by nastal nesmírný chaos.

Prvotní panika, která by se v obavách z nadcházejícího setkání a možného válečného střetnutí s mimozemšťany promítla téměř v každé sféře života, by po odletu objektů postupně slábla. Praktický život by se záhy vrátil do starých kolejí. Ale do vědomí většiny lidí by se vryla nesmazatelná stopa. Zatímco by jedni, bez ohledu na dosavadní vyznání, zahodili své modlitební

knížky, jiní by se zoufale začali obracet k bohu. Otázka zní, k jakému. Neslavily by v těchto trudných okamžicích skutečné žně sekty hlásající své bludy o vesmírných flotilách mimozemšťanů, odhodlaných zachránit jen několik tisíc vyvolených (*rozuměj členů sekty*) a pak planetu zničit?

Mohla plejáda oslnivých kulových těles, vznášejících se netečně a nehlučně nad rozpálenou pouští starého Egypta, vyvolat odezvu v podobě uctívání Atona - boha zářící koule?

Aton rozhodně nebyl výmyslem faraóna Achnatona. Existence tohoto boha je doložena i z mnohem dřívějších dob. Jeho význam se ovšem zdá nepatrný. A navíc je zde jedna pozoruhodná okolnost. Aton, tedy sluneční koule, původně nebyl považován za božskou osobu, ale pouze za povoz boha Re.

V nápisech z počátku Nové říše se často vyskytují formulace „Re a jeho Aton“ nebo „Atum ve svém Atonu“.

Zdá se tedy, že slovo Aton původně označovalo jen zářící sluneční kouli, a mohlo tedy být synonymem i pro podobně vyhlížející nebeské objekty.

Nedomníval se užaslý faraón, že v lesklých koulích, pozorovaných po celé dny na sálající obloze, přiletěl sám bůh se svou suitou?

Achnaton si prý vybral za nové, hlavní a jediné božstvo Slunce jen proto, že je Slunce všeobecně známé nebeské těleso, a mohlo tak sloužit k ideovému sloučení etnicky nejednotné říše. Vlna tohoto podezření se rozbíjí o útes nezvratné skutečnosti.

Achnaton pro prosazení „boha v zářící kouli“ učinil nepředstavitelný ústupek. Popřel své vlastní, zákonitě předpokládané božství a dobrovolně sestoupil z piedestalu věčných nebešťanů do davu obyčejných smrtelníků.

Vojtěch Zamarovský napsal: „O Atonově kultu víme velmi málo, protože vítězní Amonovi kněží dali všechny zmínky o něm sprovodit po Achnatonově smrti ze světa. Přesto je známo to nejdůležitější - že Achnaton se neprohlašoval za ‚živého Atona‘, to je za jeho vtělení, nýbrž za jeho služebníka, tj. velekněze. (*Faraón nastoupil na trůn jako Amenhotep IV. Nové přijaté jméno Achnaton znamená Sloužící nebo Prospěšný Atonovi - pozn. aut*) Vystupoval ve vztahu k Atonovi jako člověk, tím se podle tradičních egyptských představ jako král hluboce degradoval.“

Byl by panovník schopen této obrovské oběti jen tak z rozmaru, nebo si tváří v tvář děsivým objektům na obloze uvědomil svou bezvýznamnost? Domníval se, že přiletěl sám bůh ve svém tradičním povozu, sklonil se před jeho mocí a přiznal svou obyčejnou lidskost?

Nejsou nesporná historická fakta o nastolení boha Atona dalšími důkazy, podporujícími pravdivost zprávy z Tulliho papyru? Lze připustit, že přilet svítících kulových objektů a jejich několikadenní uchvacující demonstraci na obloze pozoroval osobně faraón Achnaton? Převrátila právě tato událost naruby jeho přesvědčení a vykřesala onu pověstnou jiskru, která rozdmýchala plamen do té doby nevídané náboženské revoluce?

Zůstaly neznámé létající stroje viset vysoko na nebi, nebo v Egyptě přistály? Došlo ke kontaktu s obyvateli jiných světů?

Nelidsky dlouhá lebka

Celou záhadu ještě více komplikuje další nevysvětlitelný fakt. Achnaton zcela změnil svou podobu. Náhle jako by se stal někým úplně jiným. Na vyobrazeních z pozdějších let panování jsou zvýrazněny typicky ženské rysy (*tímto problémem se zabývá další kapitola*), ale především nás překvapuje jeho neuvěřitelně vysoká lebka, v níž se zračí šikmo uložené mandlové oči. Postava se zmenšila a nohy zkrátily. Socha, vystavená v Egyptském muzeu, budí dojem, že Achnaton si spodní část těla vypůjčil od E. T. Mimozemšťana. Trpasličí, zakrslé končetiny ukončují plochá chodidla. Na jiné soše panovník nemá genitálie. Zkoumání bohužel ztěžuje skutečnost, že faraón je většinou zobrazen s korunou na hlavě a jeho ostatky nemáme. Dokonce ani není jisté, zda byl řádně pohřben.

V roce 1881 byla v tajné skrýši v Dér el-Bahrí nalezena mumie připisovaná Amenhotepovi III. Genetik Dr. James Harris zjistil, že její tvář nese shodné rysy s Achnatonem: „Amenhotep III., nebo mumie za Amenhotepa III. považovaná, je výrazně malého vzrůstu - měří pouhých 157 centimetrů, nicméně jeho lebka se vůči tělu vyznačuje nápadně neúměrnou délkou. Tento člověk musel svého

času působit poněkud zvláště.“

O totožnosti mumie Amenhotepa III. nemá pochybnosti jen James Harris. Mnozí další odborníci se domnívají, že tělo bylo zaměněno a špatně označeno už ve starověku. Nemůže tedy patřit Achnatonovi? Bude proveden nový podrobný výzkum mumie s využitím všech možností současné vědy? Najdeme tak odpověď na otázku, kým vlastně byl tento faraon a zda v dokumentech jeho doby, v nichž je nazýván nepřítelem a zločincem, by nemělo spíše stát vetřelec?

IV. Zmatek s mrtvými těly

V roce 1907 se v Údolí králů schylovalo k objevu, který měl na celé století dostávat do varu renomované vědce i bulvární novináře. Přímo naproti místu, kde byl o 15 let později objeven hrob faraóna Tutanchamona, britský archeolog Edward Ayrton narazil v odkrývané zemině na pevnou překážku. Masivní břidlicová deska uzavírala vchod do hrobky, která dostala označení KV 55. První pohled dovnitř nedával velké naděje k převratným nálezům. Pouze jedna místnost o rozměrech 6,5 krát 4,9 metru se výrazně lišila od obvyklé pompéznosti královských hrobů. Navíc v ní panoval příšerný nepořádek. Na stěnách scházely texty z Knihy mrtvých a malby, které doprovázely zesnulého na jeho cestě k posmrtnému životu. Kdosi je zcela cílevědomě zničil a přemaloval bělobou.

Pohřební komora obsahovala předměty připisované několika různým osobám. Přímo na mumii ležel zlatý plíšek s milostným oslovením, které se mohlo vztahovat ke královně Nefertiiti nebo také ke králi Smenchkareovi. Zlaté pásky, které obepínaly vnější obal mumie, a magické cihly v rozích místnosti nesly jméno faraóna Achnatona. Kanopy na vnitřnosti měly znak královny Teje, Achnatonovy matky. Velká pozlacená skříň ukazovala oba dohromady, tedy Tej s Achnatonem. Kdo z těch čtyř tedy spočíval v hrobce?

Jméno zemřelého, vyryté do rakve, a kartuš byly pečlivě seškrábány. Kobra na hlavě, zobrazené na sarkofágu, dokazovala, že šlo o vládce, ale neurčovala jeho pohlaví. Mumii značně poničila voda, což ještě více ztížilo identifikaci. První anatomické rozborů se přiklonily k názoru, že šlo o ženu. Tomu odpovídala poloha těla s jednou rukou zkříženou přes prsa a druhou spuštěnou podél boku. Mumie měla navíc na hlavě korunu královen.

Další expertizy ale prokázaly, že jde o muže ve stáří okolo 23 let. To vyloučilo Achnatona, který se dožil minimálně 30 roků. V roce 1963 byla mumie podrobena novému bádání, které opět potvrdilo, že se jedná o mladého muže. Od této doby převládal názor, že oním zesnulým je Smenchkare.

Na počátku roku 2000 Nasri Iskander provedl nový rozbor mumie a zaměřil se zejména na lebku. Podle analýzy chrupu pak konstatoval, že se jedná o muže ve věku mezi 35 až 40 lety a sdělil, že v úvahu již připadá jen Achnaton.

Vědcům se splnilo jejich letité přání. Tak dlouho opravovali své *názory*, až údajně našli kýženeho Achnatona. Z mumie, která byla pohřbena v poloze typické pro ženu a s korunou královen, identifikovali muže. Budou stejně benevolentní i v případě, který si troufáme předložit?

Tutanchamon byl žena?*

Tutanchamon, faraón 18. dynastie, panoval v Egyptě v době od roku 1347 do roku 1339 před Kristem. Na trůn nastoupil ve svých devíti letech a v osmnácti za tajemných okolností zemřel. Přestože nevykonal jediný čin, který by stál za zaznamenání, jeho jméno zná celý svět.

„Podle našich dnešních vědomostí můžeme s jistotou říci, že jedinou pozoruhodností v jeho životě bylo, že zemřel a byl pohřben,“ napsal objevitel Tutanchamonovy hrobky, archeolog Howard Carter.

„Byl skutečně jedním z nejmenších na velkém trůně Egypta. Oficiální seznamy králů jeho jméno vůbec neuváděly, nezmínil se o něm ani Manehto v Egyptských pamětihodnostech. Nebýt objevu jeho hrobky, přeplněné neuvěřitelnými poklady, byl by zapadl v tisíciletých dějinách Egypta jako zrnko písku...“ dodává Vojtěch Zamarovský.

Zapomínali staří egyptští letopisci na Tutanchamona jen proto, že byl opravdu tak bezvýznamný, nebo se okolo něj vznášelo jakési hrozné tajemství, které nebylo radno rozmazávat a mělo se na ně co nejrychleji zapomenout?

Objevení hrobu faraóna Tutanchamona v roce 1923 bylo archeologickou senzací 20. století. Vykopání jediné nevyloupené hrobky v Údolí králů přineslo nejen nálezy nesmírné ceny, ale svým objevitelům i pověstnou kletbu faraónů. Více než dvě desítky archeologů, badatelů a vědců, kteří se

² Tato část kapitoly byla v původní nerozpracované podobě poprvé otištěna v knize Neuvěřitelné skutečnosti.

zabývali výzkumem panovníkova hrobu anebo jeho mumie, zemřely na nevysvětlitelné zdravotní potíže, nebo zahynuly za záhadných okolností. Podrobnosti jsou uvedeny v následující kapitole.

Historiky více než náhlý a mnohdy velmi podivný konec jejich kolegů zajímá spíše smrt samotného Tutanchamona. Proč zemřel ve věku pouhých osmnácti let? Byl opravdu zavražděn, jak naznačují někteří badatelé na základě zhmoždění, nalezeného při pitvě mumie na temeni faraónovy lebky?

V lednu roku 2001 přišli nizozemští odborníci s novou, překvapivou verzí. Tutanchamon prý trpěl neznámou chorobou, snad jakýmsi smrtelným druhem obezity. Obvod jeho boků byl o plných třicet centimetrů větší než obvod hrudi. K tomuto závěru vědci dospěli výzkumem faraónova šatníku. Na univerzitě v Leidenu podrobně proměřovali faraónovo šatstvo, které našel archeolog Carter za vchodem do hrobky v Údolí králů. Mezi dětským oblečením z doby chlapcova nástupu na trůn se nacházely desítky zvláštních rób. Rozbor těchto kusů oděvů dokázal, že jejich střih absolutně neodpovídá mírám zdravého muže v Tutanchamonově věku. Byly velmi volné v oblasti břicha. To prý svědčí o nadměrném nárůstu tukových depozit kolem faraónových boků.

Je tato dedukce správná? Zahubila faraóna tloušťka vyvolaná neznámou nemocí?

Vědci pro tuto novou hypotézu nemají jiný důkaz než neobvyklé rozměry panovníkových šatů. Byl tedy faraón v posledních letech svého krátkého života nesmírně obézním mladým mužem? Nemohl být opakovaně těhotnou ženou?

Nesmysl! Sílené! Absolutní lež! Plamenné výkřiky zděšených učenců již jistě zapalují hranici pro kacíře. Jsou ale bouřlivé námitky klasiků historie oprávněné?

Neměli by pro tentokrát oni sami odvolat některá svá jen velmi chatrně podložená tvrzení?

Nad Tutanchamonovým životem a smrtí se vrší obrovská pyramida nezodpovězených otázek. Pod její zdrcující tíhou se domněnka, že faraón nebyl jinochem, ale mladou ženou, již nezdá tak absurdní a hodná výsměchu a zavržení.

Odvážný kacír

Amatérský egyptolog Luis Garcia Gallo dlouho shromažďoval důkazy a v šedesátých letech poprvé vystoupil s revoluční teorií o Tutanchamonově utajeném ženství.

Časopis *Le Nouveau Candide* zveřejnil hlavní opěrné sloupky Gallových námitek proti všeobecně přijímaným důvodům, proč by Tutanchamon měl být muž. Co tedy tvrdí vědci a jak jim nadšený badatel odporuje?

1. Tutanchamon byl objeven v Údolí králů, kde - jak naznačuje název - byli pochováni pouze panovníci mužského pohlaví a s nimi jeden syn.

„Je to neopodstatněné tvrzení. Nebylo tomu tak vždy, známe i výjimky,“ namítá Gallo. „Syn Ramesse II., Amenkerkhepepeš, byl nalezen v Údolí královen.“

2. Tutanchamonova mumie měla u pasu připevněn býčí ohon. Na tento symbol měli právo jen faraóni.

„Správně,“ říká Gallo. „Tento atribut byl však v pouzdru vykládaném perlami. Takto se prezentovaly obětní dary. Býčí ohon zde už není symbol, nýbrž poslední projev úcty.“

3. Tutanchamonův sarkofág zdobí dva symboly panovnické moci: karabáč trestu a berla odplaty.

„Ano,“ říká Gallo, „nejde však o pozemskou moc. Tyto dva nástroje ve skutečnosti symbolizují soud, před nímž stane duše na onom světě. Tyto symboly nemají nic společného s pohlavím a hodností zesnulého.“

4. Tutanchamonova mumie byla dlouho pitvána. „To je pravda,“ připouští egyptolog. „A pitva umožnila zjistit spoustu věcí - až na pohlaví mumie.“

5. Na stuhách mumie ve výši pasu byla umístěna vytesaná kopie mužských atributů. Tento egyptský pohřební ritus se zachovával jen u mrtvých mužského pohlaví.

„To je snad nejnepokojivější domněnka ve prospěch mé teze,“ tvrdí Gallo, „neboť při antickém pohřebním ritu se na mumii nekladla napodobenina atributů, nýbrž vlastní atributy mrtvého. Proč se v případě Tutanchamona takto porušily svaté obyčeje? Nepochybně proto, že tyto atributy neměl - či spíše neměla.“

Naproti tomu Gallo soudí, že ve prospěch jeho teze mluví čtyři hlavní argumenty:

1. V komnatě pokladů v blízkosti umřelí komory byly nalezeny předčasně narozené děti (*jedno v pátém a druhé v sedmém měsíci*), které přišly na svět mrtvé a byly zvlášť pečlivě mumifikovány. Přítomnost těchto dvou dětských mumií nemohla být nijak přesvědčivě vysvětlena.

Je ovšem známo, že mrtvě narozené děti egyptských žen, které při porodu zemřely, byly vždy mumifikovány a umístěny nedaleko sarkofágu matky.

2. Na Tutanchamonově dohola ostříhané lebce byla nasazena jakási mitra ze stažené kůže samičky supy se dvěma zlatými hady nahoře. V egyptské ikonografii znamená tato mitra - pokud pokrývá celé temeno hlavy - formální symbol mateřství.

3. V záhybech Tutanchamonových stuh se našly dvě dýky - jedna s železným ostřím směřujícím k pravému stehnu, druhá připevněná na břicho se zlatým ostřím směřujícím k levému stehnu. První dýka je součástí klasického příslušenství egyptských mrtvých. Pro druhou je jediná pravděpodobná hypotéza - jde o nástroj, jímž byla operována žena, která zemřela na následky císařského řezu.

4. Na vnitřní straně víka mužských sarkofágů figuruje vždy podoba bohyně Nút. Mrtvý v rakvi je k ní obrácen čelem, aby mohlo dojít k božskému spojení, z něhož vzejde zmrtvýchvstání. Jde-li o ženský sarkofág, je symbol opačný - na spodní straně víka je zobrazen některý bůh. Na vnitřní straně víka sarkofágu Tutanchamona nefiguruje bohyně, ale bůh.

Fakta podporují šílenou domněnku

Pátral jsem po dalších důkazech, které by Gallovu teorii buď potvrdily, nebo zcela vyvrátily. Souhrn nových poznatků je více než podivný. Mnohé z nich oprávněně vyvolávají podezření, že o Tutanchamonovi jako muži se dá s úspěchem pochybovat. Co podporuje Gallovu teorii:

1. Netypické chování

Vojtěch Zamarovský o způsobu Tutanchamonova života napsal: „Ve Vesetu... vládl, dá-li se to tak říct. Ukazoval se v okně holdujícím poddaným, zúčastňoval se předepsaných obřadů, přijímal

dary od vazalů a vyslovoval souhlas s návrhy, jež mu byly předkládány. Kromě toho uděloval hodnosti... Věnoval se také královským zábavám, není však pravděpodobné, že by kdy lovil lvy, jak by se dalo soudit podle vyobrazení na jedné skříňce z jeho pohřební výbavy... Nikdy ani nevytáhl do pole a už vůbec nepobíjel masy nepřátel.“

Zdá se, že Tutanchamona nechávaly zcela chladným obvyklé „radosti mužů“. Nelovil, neúčastnil se válek a nejevil zájem o ženy. Přestože jeho předchůdci vlastnili početné harémy (*např. Ramesse II. měl již v šestnácti letech dva syny a chlubil se tím, že kromě hlavních manželek a vedlejších žen dovede spolehlivě oblažit několik stovek profesionálních milostnic*), mladý Tutanchamon byl v tomto ohledu až neobvykle chladný.

Francouzský egyptolog Pierre Montet zdůrazňuje: „Král žil s královnou v harmonickém svazku po celou dobu své vlády a zřejmě žádná jiná žena v něm nevzbudila sebemenší zájem.“

2. Dívčí vzhled Některé sochy mladého Tutanchamona překvapují zjevně dívčí tváří. Jeho mumie má prokazatelně malé, nemužské uši. Některé ozdoby, například tenký zlatý řetízek na kotníku pravé nohy, také leccos napovídají. Kostra vykazuje neobvyklou křehkost a dosahuje výšky pouhých 162 centimetrů.

Tutanchamonův objevitel Howard Carter o průzkumu těla napsal: „Obě předloktí od loktů k zápěstím zdobily nádherné náramky, sedm na pravé a šest na levé ruce... Jejich průměr svědčí o tom, že se daly navléknout jen na velmi štíhlou ruku. Žádný z nich nebyl vysloveně pohřební, byly to šperky, které kdysi nosil někdo živý.“

Rentgenový snímek faraónovy hlavy dokazuje, že lebka je nepřírodně silně vyklenutá dozadu. Stejnou anomálii nacházíme na sochách a malbách zobrazujících dcery faraóna Achnatona. Všechna děvčátka mají zvláštní vejcovitý tvar lebky. Byla to uměle získaná deformace, nebo genetické postižení, objevující se pouze v ženské linii rodu, která se tím pádem nemohla vyhnout ani Tutanchamonovi?

3. Absence pohlavních orgánů Posoudit, zda mumie byla původně muž, nebo žena, není tak jednoduché, jak by se zdálo. Jeden příklad za všechny: v roce 1898 Victore Loret našel vyloupený hrob Thutmose III. a o měsíc později narazil na skrytý vchod do dalšího prostoru. Archeolog se spolu s dělníky spustil do tmy a ocitl se v pilířové síni, kde čekal šokující výjev: „Na rozbité dřevěné lodi mezi zbytky pohřebních darů leželo tělo, celé zčernalé a strašlivé na pohled. Šklebící se tvář vyzývavě hleděla v ústrety a hlavu mrtvého v řídkých pramenech lemovaly dlouhé hnědé vlasy. V tu chvíli mě vůbec nenapadlo, že jde o mumii zbavenou obinadel - zdálo se, jako by tělo mělo spoutané ruce i nohy, nehezká rána v břiše odhalovala hrudní koš, další díra zela v lebce.“ V další síni, v dřevěné rakvi a v otevřeném sarkofágu, spočíval Amenhotep II., v postranní komoře ležely další tři královské mumie a v jiné, tentokrát zapečetěné místnosti, jich bylo devět.

„Tři mumie, nalezené v první postranní komoře, se staly předmětem vášnivých egyptologických sporů. Loret těla identifikoval jako muže, ženu s dlouhými vlasy a smějícího se chlapce, ovšem později se ukázalo, že onen muž nemá se silnějším pohlavím nic společného,“ napsala Joyce Tyldesleyová a cituje anatoma Graftona Elliota Smitha, který ve svých „Královských mumiích“ přiznává: „Výsledky ohledání mumie mě dost překvapily. Podle Loreta se jedná o ostatky muže, přestože není třeba rozsáhlejších anatomických znalostí, abychom výjimečně dobře zachovalé nahé tělo dokázali připsat mladé ženě.“

Smith zároveň upozorňuje na „nepřítomnost vlasů, které byly mrtvé buď nakrátko ostříhány, nebo oholeny.“ Stejně tak byl pohřben i Tutanchamon.

4. Náznaky mateřství

V Tutanchamonově hrobu byl uložen i jeho zlatý trůn. Na vnitřním opěradle je nádherný výjev, zobrazující královský manželský pár. Tutanchamon zde má velmi dětský obličej a nápadně vystouplé břicho. Vědci to považují za klasický projev amarnského výtvarného stylu. V souvislosti s výsledky holandského výzkumu faraónových neobvykle širokých šatů se zdá, že Tutanchamonovo neobyčejně kulaté břicho nebylo výmyslem tvůrce obrazu, ale nespornou realitou. Otázkou ovšem zůstává, zda jinak nepopíratelně štíhlý faraón měl tak výrazný pupek, nebo jde o znak těhotenství.

Na mumii se v místě ohanbí nenašly žádné chlupy. Také hlava faraóna byla z neznámých důvodů ostříhána dohola a pokryta mitrou, o níž se Gallo domnívá, že symbolizuje mateřství.

5. Pozůstatek císařského řezu

Doposud nikdo nevysvětlil, proč byla v hrobce kromě jiných rostlin také mandragora, která se v Egyptě vůbec nevyskytuje. Obecně se soudí, že na dvůr faraónů byla dovážena z Palestiny jako afrodiziakum. Opomenuto zůstává, že mandragora má silné halucinogenní účinky. Na ostrově Elegantina byla ve faraónských dobách prokazatelně používána jako narkotikum. Lékaři věděli, že dovede navodit velmi hluboký spánek. Ještě ve středověku se využívala k umrtvování pacientů, jimž musela být amputována ruka či noha. Operovaný nic necítil a i po zákroku bylo velmi obtížné ho probudit.

Nebyla mandragora podána i Tutanchamonovi, aby bez bolesti přečkal operaci, která ho čekala, a sice porod císařským řezem, a proto i symbolicky vložena do hrobu, když tento zákrok nepřežil?

Philipp Vandenberg v knize Zapomenutý faraón uvádí další zajímavou okolnost, která toto podezření zesiluje:

„Břišní řez v délce osmdesáti šesti milimetrů vedli staroegyptští mumifikátoři od pupku až k přednímu hornímu trnu kosti kyčelní. Jizvu nezakrývala obvyklá zlatá tabulka. V pitevním nálezu dr. Derryho stojí: ‚Řez je proveden na jiném místě než u ostatních královských mumií, vyšetřovaných profesorem Elliotem Smithem. U nich probíhal rovněž vlevo, ale svisleji, ne jako zde pod posledním žebrem.‘ V pozdější době se řez často nachází níže, rovnoběžně s třísem, avšak vždy na levé straně.“

Proč náhle tolik změn? Jak je možné, že mumifikátoři v tomto jednom jediném případě vedli řez zcela jinak než obvykle? Proč jizvu nezakryli zlatou tabulkou, jak přikazoval obyčej? Je to vše jen náhoda, nebo byl k mumifikaci zemřelého použit již existující řez do těla?

Spekulujme. Tutanchamon byl žena. Jeho první těhotenství skončilo potratem. Při druhém musel být proveden císařský řez. Dítě přišlo na svět mrtvé a spolu s ním zemřela i matka. Mumifikátoři využili otvoru po porodu k vybrání vnitřností a obvyklému vyčištění těla před jeho konzervací. První i druhé předčasně narozené dítě pak podle tradice pohřbili spolu s matkou, tedy s faraónem.

Co ještě - kromě všeobecného přesvědčení, že Tutanchamon byl muž - svědčí proti této vizi?

Zřejmě délka řezu v podbřišku mumie. Dnešní porodníci sice také vedou císařský řez často od pupku dolů nebo případně vodorovně nad ohanbím, ale jeho délka se obvykle pohybuje mezi 12 až 20 centimetry. Na Tutanchamonově mumii byly nalezeny stopy řezu o délce pouhých 8,6 centimetru. Jenže jak víme, mumie je vždy o něco menší než živé tělo. Jen na výšku to činí dobré tři centimetry a na objemu těla je rozdíl mnohem patrnější. Řez tedy původně klidně mohl dosahovat minimálně potřebných 10 až 12 centimetrů. Naopak pro tento porodní zákrok hovoří, že na břicho mumie směrem k levému stehnu ležela dýka se zlatým ostřím. Podle Galia jde o nástroj, jímž byla operována žena, která zemřela na následky císařského řezu.

6. Anonymní děti

Podle historiků Tutanchamon zemřel bezdětný. Přesto v nohou jeho mumie ležely zvláštní rakve s dětskými mumiemi. Dvě nedonošená, mrtvě narozená děvčátka jsou obestřena tolika nejasnostmi, že se o nich mnozí renomovaní autoři raději vůbec nezmiňují. Existence těchto dokonale mumifikovaných plodů je však nesporná. Dodnes se dochovaly Carterovy záznamy a fotografie z prvních výzkumů. Samotné mumie jsou uloženy v Káhiře a teprve nyní jsou podrobně zkoumány.

Kým byla ona dvě záhadná děvčátka? Jen stěží si lze představit, že by spolu s panovníkem byly pohřbeny i zcela cizí děti. Zdá se tedy, že musely patřit k faraónovi. Byl jejich otcem? Tradice přece přikazovala mumie mrtvě narozených dětí pohřbít spolu se sarkofágem matky.

Byl snad Tutanchamon jejich matkou? Potvrzuje se tak provokující představa, že tento král nebyl muž, ale žena?

Zmatek kolem faraónovy mumie znásobuje další nevysvětlitelná okolnost. Texty na stěnách kanop, nádob na vnitřnosti zemřelého, byly místy retušovány a opravovány.

Proč? Co asi mělo zůstat utajeno?

Kdo byl kdo

Proč Tutanchamon před světem tajil své pravé pohlaví? Vzhledem k tomu, že nastoupil na trůn

ve svých devíti letech, jistě to nebylo jeho vlastní, dobrovolné rozhodnutí. Kdosi mladého krále, či spíše mladou princeznu, musel k tomuto neobyčejnému kroku přinutit.

Nelze přehlédnout, že historikové stále nevědí, jakým právem se vlastně Tutanchamon stal faraónem. Vůbec totiž není jisté, kdo byl jeho otcem.

Připomeňme si, kteří panovníci tehdy vládli Egyptu a jak dlouho kralovali:

Amenhotep III. asi v letech 1405 až 1367 př. n. l.

Achnaton asi v letech 1367 až 1350 př. n. l.

Smenchkare asi v letech 1350 až 1347 př. n. l.

Tutanchamon asi v letech 1347 až 1339 př. n. l.

Aje asi v letech 1339 až 1335 př. n. l.

Dlouhou dobu se mělo za to, že Tutanchamonovým otcem byl snad Achnaton. Jenže jak dokazují písemné doklady i malby a reliéfy, král měl sice šest dětí, ale samé dcery. Badatelka Ch. Desroches-Nobilecourtová přišla s názorem, že Tutanchamon byl synem ještě dřívějšího panovníka Amenhotepa III. Tento faraón ovšem zemřel dvacet let před Tutanchamonovým nástupem na trůn. Vzhledem k tomu, že Tutanchamon vládl devět let a zemřel ve věku maximálně 19 roků, je rodičovství Amenhotepa III. zcela vyloučeno.

Někteří vědci proto podezírají z otcovství Tutanchamonova následníka - faraóna Aje. Tato vskutku zajímavá osobnost stála u smrti tří králů, než se sama ujala moci. Mohl právě Aje zplodit Tutanchamona nejen fyzicky, ale zároveň uměle vytvořit i jeho image muže a dosadit ho na trůn?

Intrikán Aje

Vojtěch Zamarovský v díle Bohové a králové starého Egypta píše: „Ajova kariéra začala za krále Achnatona, který se věnoval spíše reformování náboženství než řízení státu. Jak známo, Achnaton zrušil kult tehdejšího hlavního boha Amona i všech ostatních bohů a nahradil jej kultem Atona (*Sluneční koule*), kterého prohlásil za jediného boha. Opustil také staré hlavní město Veset (*Théby*) a založil asi 250 kilometrů severněji nové hlavní město Achetaton. Aje ho následoval a čím méně se Achnaton zabýval státními záležitostmi, tím více se jimi *zabýval* sám. Postupně se stal vedle Haremheba, vrchního velitele vojska, nejvlivnějším mužem na dvoře. Amonovi kněží, kteří přišli zrušením svého boha a konfiskací statků o existenční základnu, se ovšem s Achnatonovými reformami neshodli. Aje proti nim nijak nevystupoval, neboť náboženské věci zůstaly vyhrazeny králi. Pokládali ho tedy za svého spojence. Klidně je při tom nechal, avšak k Achnatonovi se choval stejně loajálně. Svůj postoj změnil teprve potom, když se Achnaton rozešel ve zlém s Nefertiiti, k čemuž došlo ve dvanáctém roce jeho vlády. Aje proto upadl v nemilost, ale na dvoře se přesto udržel. Spojil se s Amonovými kněžími, kteří pak přešli do protiútoků, a když vraždění v královském paláci skončilo, nebyl mezi mrtvými Aje, nýbrž Achnaton.

Dlouholeté Ajovy zkušenosti s řízením státu se hodily novému králi, kterým se stal Achnatonův mladší bratr Smenchkare. Zdá se, že si rozuměli už dříve, když Smenchkare zastával hodnost místokrále, a všeobecně se má za to, že se Aje zasloužil o Smenchkareovo smíření s Amonovými kněžími. Smenchkareovo obnovení Amonova kultu a vrácení některých zabavených statků však kněžím zřejmě nestačilo. Snad ani jeho odklon od Atona nepovažovali za dost upřímný. O vývoji jejich vztahů a sporů není nic bližšího známo, skončily však tím, že mladý král ve třetím roce své vlády náhle zemřel. Pohřben byl za tak podezřelých okolností, do nehotové hrobky a staré předělané rakve, že tu lze soudit na královraždu. Tak či onak, jediným vysokým hodnostářem, který měl z královy smrti prospěch, byl Aje, umožnila mu vzestup na nejvyšší stupeň moci a slávy. Nebo téměř nejvyšší.“

V těchto řádcích je výstižně koncentrováno celé drama té doby. Změna náboženského kultu odstavila po staletí nedotknutelný řád kněží na vedlejší kolej. Královská moc jim sebrala majetky i veškerá privilegia. Náhle, téměř ze dne na den, se stali nemajetnými prostými občany. Nelze se divit, že usilovně hledali cestu, jak obnovit staré pořádky. Všeho schopný Aje měl patřičné postavení i možnosti, a jak se zdá, pokud přitom sám něco získal, i chuť pomoci.

Připusťme, že po zavraždění Smenchkareho neměl panovnický rod mužského potomka.

Zákonitou dědičkou trůnu byla Anchesenamón, třetí dcera krále Achnatóna a zároveň jeho vedlejší manželka a snad i manželka Smenchkareho. Aje vymyslí lest a tuto tehdy teprve třináctiletou několikanásobnou manželku a již také matku dcery provdá za domnělého chlapce, ve skutečnosti zřejmě svou vlastní dceru. Tímto sňatkem legalizuje Tutanchamónovo uchopení moci.

Kněží, vděční za následující návrat majetku a pravomocí, tento podvod podpoří. Navíc doufají, že jim Aje v obavách před prozrazením „zaručeně půjde i nadále na ruku“. Svůj díl smetany musel při této vysoké hře slíznout i velitel vojska Haremheb. Několik málo dvořanů, kteří o této překérní záležitosti vědí, musí mlčet, pokud chtějí přežít, nebo jsou možná rovnou zavražděni. V kulisách této bouřlivé doby se na nějakou oběť navíc jistě nehledělo.

Dítě oficiálně sedí na trůnu, účastní se panovnických ceremonií a je vystavováno v okně nadšeným poddaným. Velkému Egyptu ale ve skutečnosti vládne Aje. Aby svému podvodu dodal věrohodnosti, opatří Tutanchamónovi dokonce i malý harém. Panovník si ale žen prokazatelně nevšímá. Pak se cosi zvrtně. Příroda se přihlásí o slovo. Mladý Tutanchamón, tedy dívka, která ho představuje, podlehene pokušení a „spustí se“ s kýmsi u dvora. Aje přepadá panika. Domnělý král je v jiném stavu. První těhotenství přeruší potrat. Přirozený, nebo záměrně vyvolaný. Podle jistých indicií byl Aje uznávaným mágem a mohl mít medicínské znalosti. Když se situace opakuje, Tutanchamón při porodu umírá, nebo je zabit.

Aje nelení. Jak dokazují historické prameny, ještě v den pohřbu žádá o ruku Tutanchamónovu vdovu Anchesenamón, aby si tak pojistil své postavení a snadněji získal titul faraóna. Dívka se brání. Zřejmě nejen proto, že Aje je o desítky let starší, ale i z obavy o život. Snaží se vyvléci z dvorních intrik, do nichž je zapletena. Pomoc hledá mimo území Egypta. Její situace musela být opravdu zoufalá, protože nečekaně píše odvěkému nepříteli říše - samotnému chetitskému králi - a žádá ho o ruku některého z jeho četných synů. Suppilulíumaš I. této neobvyklé prosbě po nezbytném ověření její pravosti vyhoví. Ženich, chetitský princ, je ale již na hranicích Egypta zavražděn. Postaral se o to zřejmě Haremheb na popud samotného Aje.

Bezmocná Anchesenamón se vdává za Aje, a ten tak oficiálně nastupuje na trůn. Jeho vláda trvá pouhé čtyři roky. Pak Aje umírá. Příčina smrti není známa. Manehto a další letopisci tuší, nebo možná i dobře vědí, že s Tutanchamónem nebylo něco v pořádku. Proto ho odmítají uvádět ve svých dílech, a proto toto jméno marně hledáme v oficiálním seznamu králů.

Hermafrodit na trůnu

Přijmeme-li tuto hypotézu, pak musíme hledat odpověď na ještě jednu ryze praktickou otázku. Zemřel-li Tutanchamón jako žena ve vysokém stupni těhotenství (*připomeňme, že jeden z nalezených plodů byl ve stáří sedmi až osmi měsíců*), pak to na jeho, tedy její postavě muselo být zřetelně vidět. A asi bylo. Dokazují to některá faraónova vyobrazení a především nezvyklý střih jeho šatů.

Jak tuto změnu panovníkova vzhledu přijímali dvořané? Čím si ji vysvětlovali?

Strůjci podvodu možná nahrála jedna neobyčejná událost. Předcházející vládce a iniciátor změn náboženského kultu Achnatón ochořel ve svých sedmnácti letech záhadnou nemocí. Začal nesmírně tloustnout, svaly na končetinách mu zbytněly, boky se obložily tukem a z hrudi vyklenula prsa. Záhy připomínal spíše ženu než muže.

Aje mohl tvrdit, že Tutanchamóna postihla stejná choroba, a proto tedy stále více vypadá jako těhotná žena.

V zájmu objektivity je třeba připustit, že Tutanchamón možná byl opravdu muž, který onemocněl stejně jako Achnatón (*jeden z jeho možných otců*) a změnil se v hermafrodita s ryze ženskou postavou. Pak vstupuje v platnost hypotéza holandských vědců o smrtelné obezitě. Ale v tomto případě zůstává záhadou, proč v hrobce ležely dva plody, proč měl faraón na hlavě mitru symbolizující mateřství a na těle dýku, užívanou pro císařský řez, stejně jako další podivné okolnosti jeho života a smrti.

Paprsek poznání do strhujícího víru nejasností snad pronikne po připravovaném novém výzkumu. Po třiceti letech bude Tutanchamónova mumie opět přenesena do laboratoří. Japonští

vědci ji podrobí důkladným testům kyseliny deoxyribonukleové (*DNA*). Jejich účelem je zkoumat rodovou linii panovnické rodiny. Bude konečně odhaleno, kým vlastně tento tajemný faraón opravdu byl?

V. Tajemní strážci hrobů

Tři tisíce šest set let staré ostatky faraóna Iniho vážně ohrožují návštěvníky Muzea egyptských památek v italském Turíně. Při prohlídce sarkofágu s mumii již šest dětí ztratilo vědomí a bylo postiženo příznaky silné otravy.

Poslední případy byly zaznamenány ve středu 16. ledna 2002, kdy muzeum navštívili místní školáci.

„Nejprve jsem v ústech ucítila podivnou pachut'. Připomínalo to plíseň nebo hniající maso. Bylo to skutečně odporné,“ svěřila se lékařům jedenáctiletá Alessandra. Krátce poté, co přistoupila k mumii, pocítila silnou nevolnost a vzápětí ztratila vědomí. Její spolužačka Tania se v mdlobách skácela také.

Obě dívky byly se zjevnými známkami otravy převezeny na pohotovost.

„Příčiny jejich potíží se nám nepodařilo zjistit,“ přiznal ošetřující lékař Federico Signorile.

Mumie vzápětí udeřila znovu. Ještě téhož dne dopoledne se na stejném místě zhroutila další dívka. Třásla se, plakala a pak na krátký čas omdlela.

Muzeum v Turíně je po Káhiře druhým největším sběratelem egyptských památek na světě. Nachází se zde téměř stovka nádherných soch a především úžasná kolekce papyrů, mezi nimiž exceluje zvláště cenný seznam panovníků, vládnoucích v Egyptě v období od třetího tisíciletí do roku 1600 př. n. l. Expozici si každý rok přichází prohlédnout okolo 400 000 návštěvníků.

Záhadná mumie, která vyvolává deprese, halucinace a zdravotní potíže, patří muži jménem Ini. Tento málo známý faraón byl jedním z prvních králů třinácté dynastie. Více než 3 600 let spočívaly jeho ostatky v klidu. V březnu roku 2001 se poprvé „probudily“.

U sarkofágu tehdy postávaly dvě čtrnáctileté dívky z města Como. Náhle se jim udělalo velmi zle, obě začaly zvracet a poté omdlely. Lékaři nezjistili žádnou konkrétní příčinu nevolnosti.

O měsíc později se situace opakovala. Devítiletá Alice ze Ženevy upadla do bezvědomí a zůstala ležet vedle mumie. Děvče muselo být okamžitě převezeno do nemocnice. Odborné vyšetření opět nic neodhalilo. Lidé ve městě začali spekulovat o kletbě, která střeží posmrtný klid zesnulého faraóna. Experti pátrali po racionálním vysvětlení. Místnost, v níž se mumie nachází, byla opakovaně zkoumána. Důkladná kontrola se zaměřila především na čistotu vzduchu. Byly odebrány vzorky a provedena řada testů. Výsledky neodhalily žádnou závadu.

Kurátorka egyptské sbírky Anna Maria Donadoni Roveri je přesvědčena, že se v prostorách nevyskytuje žádný silný jed, který by dokázal vyvolat kolaps v pouhých pěti minutách.

„Jestliže v krvi nemocných dívek nebude nalezen kysličník uhelnatý, musíme se zaměřit na vyhledání jiných toxických látek nebo plynů, které by mohly vyvolat tak intenzivní zdravotní potíže,“ oponuje již zmíněný Federico Signorile.

Také prokurátor Raffaello Guarinie si je jistý, že bude nalezeno logické vysvětlení. „Viníkem je spíše vadná klimatizace než kletba mumie.“

I přes toto uklidňující prohlášení nelze pověsti o tajemných silách chránících klid zemřelých brát na lehkou váhu. Mnozí vědci, kteří se zabývali výzkumem egyptských mumii, zemřeli nečekaně a z neobjasněných příčin.

Kletba faraónů

Snad nejznámějším a nejděsivějším případem je série tajemných úmrtí, doprovázející objevení ostatků faraóna Tutanchamona. Více než dvě desítky osob, které se zabývaly výzkumem panovníkova hrobu a jeho mumie, zemřely na nevysvětlitelné zdravotní potíže, nebo zahynuly za záhadných okolností.

Dne 26. listopadu roku 1922 se nad Údolím králů vznášel příslib největšího archeologického objevu všech dob. Archeolog Howard Carter, doprovázený svým mecenášem lordem Carnarvonem, prošel již vyčištěným vchodem do podzemního labyrintu. Sestoupil po šestnácti schodech a přes sedm metrů dlouhou chodbu dorazil ke kamenným dveřím, na nichž visely pečeti města mrtvých a Tutanchamonovy insignie. Neporušené pečeti naznačovaly, že hrobka není vyloupena a že ve svých útrobách stále skrývá faraónovu mumii a jeho bohatou pohřební výbavu.

Carter opatrně prorazil v levém horním rohu dveří malý otvor, strčil do něj ruku s rozžatou svíčkou a nahlédl dovnitř. „... Z mlhy se vynořil obrys místnosti s obrazy podivných zvířat, sochami, všude se lesklo zlato.“

Místnost byla pouhým předsálím. Přesto se již v ní nacházely poklady nedozírné ceny. Dvě zpodobnění faraóna v životní velikosti, jeho zlatem vykládaný trůn, několik umně zdobených lůžek, alabastrové nádoby, zvláštní černé skříňky a cenné předměty. Jediné, co Carterovi kazilo radost, když prováděl pečlivou inventuru všech nalezených věcí, byla malá hliněná tabulka s nápisem. Překlad hieroglyfického textu nevěstil nic dobrého. „Smrt ovane svými křídly každého, kdo poruší faraónův klid.“ Strohé varování umocnil o něco později další nález. V hlavní komoře se sarkofágem, zlatou rakví a proslulou posmrtnou maskou stálo i několik soch. Na zádech jedné z nich bylo napsáno: „Jsem to já, kdo zažene lupiče hrobu plameny pouště. Já jsem ochránce Tutanchamonova hrobu.“

Nebyly to plané hrozby.

Pohřební komora byla otevřena v pátek 13. února 1923. Již pouhých pár týdnů poté si kletba vyžádala první oběti.

Poslední kámen zadržující vchodu odsekl americký archeolog Arthur Mace. Do pohřební komory jako první vstoupil Carter, následován Carnarvonem a ministrem veřejných prací M. Lacauem. Osud měl již připravena úmrtní oznámení pro většinu z nich.

Slavnostního otevření se zúčastnilo celkem dvacet osob. Třináct z nich záhy zemřelo.

Prvním byl samotný lord Carnarvon. Začal trpět prudkými záchvaty zimnice a horečky, a když pak v káhirském hotelu Continental-Savoy upadl do komatu a začal blouznit, neustále opakoval větu: „Pták mi drásá obličej.“ Toto zdánlivě nesmyslné konstatování pozoruhodně přesně odpovídá staré egyptské zaklínací formuli, v níž se říká, že supice Nechbet, ochránkyně králů, rozškrábe obličej každému, kdo znesvětil nějaký hrob. V Asuánu na stěně Harkufova hrobu je vytesáno varování: „Jako pták napadnu každého, kdo vstoupí do tohoto hrobu.“ A na jiném místě najdeme kletbu, která vyhrožuje příšernou smrtí každému, kdo odvede mumii z místa jejího posledního odpočinku.

Lord Carnarvon skončil počátkem dubna 1923. Jeho smrt provázely záhadné jevy. Při posledním lordově vydechnutí postihl celou Káhiru výpadek elektřiny. Světla zhasla, aby se sama od sebe po pěti minutách opět rozsvítila. Proč k tomu došlo, se nikdy nepodařilo zjistit. Ve stejný okamžik, s přihlédnutím k časovému posunu, začala na lordově zámku v Anglii výt jeho fenka Susan a pak se znenadání svalila mrtvá jako zasažená bleskem. Milovaný foxteriér zemřel společně se svým pánem, přestože je ve chvíli smrti dělily tisíce kilometrů.

Později v Londýně zesnula Carnarvonova manželka. Příčina smrti - kousnutí jedovatou mouchou - je pro metropoli na Temži dost neobvyklá. Proč náhle odešel na věčnost i lordův nevlastní bratr, plukovník Aubrey Herbert, se zjistit nepodařilo. Carnarvonův tajemník Richard Behthel zemřel na oběhové selhání. Jeho otec spáchal sebevraždu skokem z okna. Pohřební vůz s jeho rakví přejel malého chlapce.

Počet obětí kletby faraónů neuvěřitelně rychle rostl. Arthura Maceho začala zmáhat nevysvětlitelná únava. Poté upadl do komatu, jehož příčinu se nepodařilo odhalit a zemřel ve stejném hotelu jako Carnarvon.

Profesor Laffleur, kterého Carter požádal o pomoc při dokumentaci vykopávek, dorazil do Luxoru z Londýna. Hnán zvědavostí, dříve, než se stačil ubytovat v hotelu, spěchal, aby si prohlédl nejnovější nálezy. O dvě hodiny později se mu udělalo nevolno, ulehl na postel a zemřel.

Ještě v roce 1923 skonali káhirský archeolog Ahmad Kamal a americký egyptolog William Henry Goodyear. Britský rentgenolog Archibald Douglas Reed jako první porušil obal mumie, aby ji mohl rentgenovat. Od toho okamžiku začal trpět slabostí a své chorobě podlehl. Pitva Tutanchamonových ostatků byla provedena 11. listopadu 1925. Odborníci, kteří ji prováděli, neměli šanci kletbě uniknout. Alfred Lucas zemřel krátce poté a o něco později ho následoval i profesor Derrey. Miliardář Georg Jay Gould neodolal prohlídce hrobky, ale sotva z ní vyšel, dostal horečku a za krátkou chvíli zemřel. Podobně trpký osud potkal i dalšího zbohatlíka Joela Woonfa. Mnohé z obětí přišly o život ve velmi mladém věku. Egyptolog Aaron uhořel při tajemném požáru ve svých

48 letech a teprve pětaticetiletý tajemník archeologa Howarda Cartera byl nalezen mrtev, zřejmě po selhání krevního oběhu. Profesor White dostal náhle při práci záchvat tropického šílenství a zastřelil se. Za šest let po otevření hrobky zemřelo předčasně celkem dvaadvacet osob.

Hledá se pachatel

Tabulky s prokletím, podobné té, kterou Carter našel v přední komoře, byly objeveny i v jiných hrobkách a stávalo se, že vedle nich ležely i jejich oběti.

„Když generální inspektor Správy egyptských památek Engelbach objevil hrob nedaleko pyramid v Médúmu, našel destičku s nápisem ‚Duše mrtvého sevře hrdlo lupiče v hrobce, jako by to byla husa‘. Destička mluvila o jedné duši. Ale Engelbach našel v hrobce dvě těla - jedno bylo mumifikováno, druhé nikoli. To bylo obětí kletby. Vykrádače hrobu zabil kámen, který se uvolnil ze stropu právě ve chvíli, kdy lupič vztahoval ruku po špercích mumie.“ Tento případ uvádí Philipp Vandenberg a domnívá se, že pád kamene nezpůsobila kletba, ale mechanická past, kterou nastražili kněží při uzavírání hrobky.

Lze něco takového připustit i v Tutanchamonově případě?

Většinu z vědců, kteří hrob a mumii zkoumali, zabily vysoké teploty.

Připomeňme si, co měla napsáno na zádech socha, která střežila vchod do pohřební komory: „Jsem to já, kdo zažene lupiče hrobu plameny pouště.“

Byly tím míněny horečky, doprovázející nějakou neznámou nemoc? Věděli stavitelé hrobu, co čeká každého, kdo se odváží vstoupit dovnitř? Měla tento stav vyvolat kletba, nebo nějaká důmyslná nástraha, která přečkala věky?

Jisté indicie naznačují, že staří Egypťané dokázali bránit klid zemřelých panovníků prostřednictvím mechanických zařízení.

Když v desátém století významný arabský dějepisec al-Mas'údí vyzdvihoval jedinečnost tří velkých pyramid v Gize, nezapomněl uvést jednu zvláštní okolnost: „Král určil každé pyramidě jednoho strážce. Strážcem východní pyramidy byla socha z čisté žuly, stojící vzpřímeně se zbraní podobnou oštěpu, na čele měla hada, který se vymrštil na každého, kdo se přiblížil, ovinul se mu kolem krku, a když ho zardousil, vrátil se na původní místo na soše. Strážcem západní pyramidy byla socha z černého a bílého onyxu, sedící na trůně a ozbrojena kopím, se strašidelným a jiskřicím pohledem, jakmile tam někdo vstoupil, ozval se okamžitě zvuk a socha ho zahubila. Barevné pyramidě určil za strážce sochu na podstavci, jež byla nadána silou srazit každého vetřelce a způsobit mu smrt.“

Al-Mas'údí neudává zdroj, z něž čerpal tuto informaci, ale s ohledem na jeho ostatní dílo se nezdá být pravděpodobné, že by to byl pouhý výplod pověstné orientální fantazie.

Vyvolala šňůru záhadných úmrtí rafinovaná ochrana faraónových ostatků? Byl v hrobce záměrně umístěn nějaký druh jedu, vstřebávající se kůží nebo dýcháním? Nacházely se zde zárodky nějaké nám dosud neznámé nemoci? Bylo toto člověku nebezpečné prostředí vytvořeno záměrně, nebo vzniklo přírodními procesy?

Na počátku šedesátých let biolog káhirské univerzity Ezzedin Taha oznámil, že většinu z vědců pravděpodobně zabilo plísňové onemocnění, vyvolávající dýchací potíže. Tuto nebezpečnou infekci přenáší i houba *Aspegillus niger*, která je schopna přežít na mumiiích a v pohřebních komorách po tisíce let.

Taha odmítl uvěřit účinnosti Tutanchamonovy kletby. Krátce poté se spolu se dvěma spolupracovníky zabil na pusté a zcela rovné silnici. Pitva prokázala, že mu selhalo srdce.

Snahy o racionální vysvětlení šňůry tragických úmrtí vědců selhávaly, ale neustávaly. Po plísňích, bakteriích a neznámých rostlinných jedech se na scéně objevil další podezřelý - radioaktivní záření.

Mumii pitval profesor Derrey. Jak již víme, jedna z dalších obětí. Po odstranění několika vrstev obalů objevil na hlavě faraóna podivný diadém. Zcela jistě to nebyla královská koruna ani šperk na ozdobu. Ten diadém musel mít nějaký zvláštní význam.

Na takzvaném Goleniščevově papyru je popisován diadém, „který výhrůžně zářil na hlavě

pozemského krále tak jasně, že přinášel „zkázu nepřátelům“.

Již zmíněný Philipp Vandenberg k tomu dodává: „Starověcí Egypťané chovali diadémy ve výjimečné úctě, zřejmě jim přiznávali zvláštní magickou moc. Brejlovci egyptskému, kterého měl na diadém každý z faraónů, byla prisuzována síla zničit nepřátele, alespoň se o tom různé zdroje zmiňují.

O jakou moc šlo? Byl diadém zdrojem radioaktivity? To by jistě vysvětlovalo, proč tolik lidí, kteří se

zúčastnili prací v Tutanchamonově hrobě, zemřelo. Tutanchamon měl jako jediný faraón při nalezení hrobky diadém na hlavě.“

Teze o možném působení radioaktivity je bezesporu zajímavá. Někteří z vědců podleli nebývale rychlému rozvoji rakovinového bujení, které mohlo vyvolat právě ozáření.

Jenže jak byl v tomto případě proti radiaci chráněn sám faraón? Nebo mu byl vraždící diadém nasazen až při mumifikaci, aby sřežil jeho posmrtný klid?

Je neviditelné smrtelné záření oním plamenem pouště, o němž se zmiňuje kletba?

Plameny pouště

Kněží, kteří pohřbívali faraóna, jistě ovládali účinné magické praktiky a neváhali je použít k ochraně zemřelého. Mumie byla obložena desítkami amuletů. Mnohé z nich ležely pod obinadly přímo na panovníkově těle.

Carter objevil v hrobce ještě něco, co úzce souviselo s čarodějnickými obřady. Poblíž rakve stála soška boha Slunce, v níž byl vsazen „nebeský kámen“. Nazelenalý skvost jasně - a jak se archeologům zdálo i výhrůžně - svítil do šera.

Nebeský kámen je čistý oxid křemičitý. Říká se mu také „sklo pouště“. Je velmi vzácný, doposud bylo nalezeno jen několik kousků.

Původ nebeského kamene se nikdy nepodařilo objasnit. Podle australských vědců vznikl díky extrémně chladným teplotám v době ledové. Darryl Futrell z Kalifornie se domnívá, že jde o měsíční kámen, který na Zemi spadl jako dešťové kapky. Profesor Carlo Patnelli z univerzity v Bologni říká: „Před 28,5 milionu let spadl do pouště meteorit, jehož energie, uvolněná při jeho dopadu, roztavila písek při teplotě 1 700 stupňů Celsia. Došlo ke zkapalnění písku, který byl silou výbuchu vymrštěn do ovzduší, kde se ochlazením přeměnil ve skleněné částičky a ty spadly na Zemi.“

Ať tomu bylo jakkoli, kněží si byli dobře vědomi unikátnosti nebeského kamene, považovali ho za dar samotných bohů a využívali jej ke svým rituálům. Traduje se, že nebeský kámen dokázali nabít vražednou silou. Ta pak vyzařovala na vetřelce, který vnikl do hrobky, a neodvratně ho zahubila.

Útoky ze záhrobí

Řada dodnes nevysvětlených otázek obklopuje i některé další egyptské mumie.

Skotský velkostatkář Alexander Seton koupil od vylupovačů hrobů v Gize keramické střepy, sošky a také notně poškozené mumifikované ostatky. S jejich dovozem na zámek Prestonfield se Setonovo sídlo otřásl v základech. Z nevysvětlitelných důvodů zde vypuklo několik požárů, rodinu majitele i služebnictvo postihly horečky, silná nevolnost a ztráty vědomí. Na chodbách se zjevovala vysoká průhledná postava, porcelán a sklo, uložené v dobře uzamčených skříňkách, praskaly a samy od sebe se rozbíjely. Vitrína s mumii se téměř každého dne převrátila a ostatky z ní vypadly, jako kdyby se zesnulý pokoušel uniknout ze svého vězení. Seton kapituloval a svou starožitnou kořist vrátil do Gízy.

V Britském muzeu je uložena mumie kněžky Amona Re, za níž se jako černý závoj vlečou neštěstí a smrt. Její objevitel si večer po otevření hrobu nešťastnou náhodou ustřelil ruku. Druhý archeolog zahynul o pár dnů později.

Mumii koupil jistý Williamson a dříve, než měla být vystavena, ji nechal převézt k fotografovi a zdokumentovat. Fotograf se přičítal zděšený. Na vyvolaných fotografiích nebyla mumie, ale obraz

živé Egyptanky, jejíž oči se neobyčejně leskly.

Několik dnů na to byl fotograf zavražděn, samotný Williamson podlehl neznámé chorobě.

Kněžku získalo muzeum a umístilo do vitríny ve staroegyptském sále. Jistý čas se nedělo nic. Pak našli strážce oddělení, jak leží mrtvý na zemi před mumii. Šestadvacetiletý mladík, který ho vystřídal, zde pracoval jen čtyři dny. Při návratu domů ho přejel automobil. Mumie je nyní ukryta v depozitáři. Série tragédií nebyla nikdy objasněna.

Případ se udal ve třicátých letech a vzrušil evropskou veřejnost.

Rozhňevaná Hatšepsovet

V Dér el-Bahrí, na úpatí tři sta metrů vysoké kolmé skalní stěny, se rozkládá jedna z nejúchvatnějších staveb celého Egypta - zádušní chrám královny Hatšepsovet.

Polští archeologové, kteří zde již více než třicet pět let působí, vyprávějí neuvěřitelné zkazky o řadě potíží, s nimiž se zde musejí potýkat. Nevysvětlitelné poruchy měřicích a elektronických přístrojů, záhadná onemocnění členů týmu, jejichž příznaky zmizí, jakmile se postižený vzdálí z lokality, podivné optické úkazy...

Vysoko nad chrámem vybíhá ze skály malý výčnělek. Fotografové zde mají příležitost k jedinečným záběrům svatyně i celého panoramatu s Nilem na obzoru. Podezřele mnoho z nich se ze snímků již nikdy nemůže radovat, jejich roztráštěná těla končí vedle slunečního oltáře na nejvyšší terase. Právě v Dér el-Bahrí došlo v roce 1997 k masakru turistů, při němž zahynulo více než 60 osob.

Královna se prý rozhňevala poté, co při zahájení archeologických vykopávek požehnal vědeckému týmu katolický kněz a dělníci vykonali příslušný rituál pod vedením muslimského duchovního. Na Hatšepsovet se jaksi zapomnělo.

Dnes se to všichni snaží napravit. Kopáči, pokud na oběd neodcházejí do vesnice a jedí na terase, nikdy nezapomenou přinést oběť i původní majitelce chrámu. Polští archeologové zaznamenali ještě jednu podivnou událost. V oblasti Staré Dongoli na břehu Nilu byla jedna vesnice náhle opuštěna. Všichni její obyvatelé se přestěhovali o pár kilometrů dále. Podivné je, že na místě zanechali nejen své domy, ale i veškeré jejich vybavení a také svůj dobytek. Některé nádoby a nářadí byly v době odchodu vesničanů zcela nové a měly pro ně značnou hodnotu. Přesto zůstaly ležet tak, jak se naposledy používaly. Připomíná to záhadné případy lodí v bermudském trojúhelníku, jejichž posádky záhadně zmizely, ale na palubě vše zůstalo tak, jako kdyby právě jen na okamžik odešli. Na plotně stály hrnce, na pracovním stole leželo nářadí.

Ve Staré Dongoli nikdo nezmizel do neznáma. Její původní obyvatelé stále registrují, komu který dům patří, nedovolují cokoli z vesnice odnést a starají se o svá zvířata. Všichni ale svorně odmítají sdělit, proč ze svých původních domovů tak náhle odešli. Ani místním lidem, kteří se s dřívějšími obyvateli Dongoli dobře znají, se nepodařilo získat odpověď. Vyskytl se názor, že vesničané odešli kvůli nedostatku vody. Proč ale s sebou nevzali dobytek? Proč tak úzkostlivě dbají na to, aby vše zůstalo na svém místě, ale sami raději žijí jinde?

Událost ve Staré Dongoli je poněkud podobná případu, s nímž jsem se setkal v Maroku.

Oné noci panovala hutná tma. Úzký srpek měsíce a pár zvečera nesměle zářících hvězd zahaloval háv těžkých chmurných mraků valících se od západu. Vítr zesílil a z vyschlých polí zvedal oblaka dusivého prachu. Sjeli jsme z hlavní silnice a Újezdem mezi obdělávanými lány zamířili k místu, kde se měla podle mapy nacházet vesnice. Zrnka prachu, zvířená koly vozu, stoupala a tančila v záři reflektorů. Doprovázeni jejich roji, vjeli jsme rovnou na náves. Kdesi dole pod námi se s děsivým rachotem rozbíjely o břeh vlny Atlantiku. Ale více než jejich stísňující vzteklé syčení nás vyplašilo úděsné panoráma, které se otevřelo před námi. Domy byly zcela opuštěné. Jejich okna a pootevřené dveře skřípavě sténaly pod nápory větru. Všude, kam dosáhly kužely světla, se na zemi povalovaly zdechliny psů s podivně vypoulenými očima. Sevření podivnou tísní jsme se vrátili k vozu a chtěli začít couvat, když jsem ho zahlédl. Seděl na schodech krajního domku, zahalen pouze v pruhovanou kalabiji, a třásl se zimou a strachem. „Musíte pryč,“ šeptal a prudce mával seschlou vráscitou rukou k silnici. „Vesnici navštívilo zlo.“

Ukázalo se, že spor mezi dvěma vesnicemi vyvrcholil nezvyklým útokem. Kouzelník z osady nepřátel uvalil na vesničany kletbu a zhotovil několik fetišů, které tajně v noci zakopal u domů svých protivníků. Jejich obyvatelé začali být záhy sužováni vysokými horečkami, trpěli halucinacemi a někteří z nich zemřeli. Vesničané museli opustit své domovy až do doby, než přivolaný jiný čaroděj očistnými magickými rituály kletbu zrušil.

Mumie poslala ke dnu Titanic

Záhrobní kletba se údajně podepsala i na zkáze ve své době největšího a nejrychlejšího námořního plavidla. Když 14. dubna 1912 najel Titanic na ledovec, bylo jisté, že jeho první plavba neskončí v newyorském přístavu, ale na dně oceánu. Údajně nepotopitelná loď se odporučela do mrazivých vodních hlubin, bohužel i s patnácti sty pasažéry.

Jedna verze uvádí, že v nákladovém prostoru byla tajně převážena mumie, kterou chtěl do soukromé sbírky prodat jakýsi překupník. Mumifikované ostatky patřily komusi z královské rodiny a jejich klid byl střežen samotným bohem Anubisem.

Podle Philippa Vandenbergga „... se jednalo o balzamované tělo věštkyně, která se za vlády Amenhotepa IV. (*Achnatona*) těšila velké úctě. Její hrob se našel v el-Amarně. Pro tuto věštkyni byl vybudován chrám s názvem Chrám očí.

Tato ženská mumie u sebe měla nezvyklé amulety a jiné předměty. Pod její hlavou se našel amulet s postavou Usira a nápisem ‚Prober se z mdlob, do nichž jsi upadla, a pohled tvých očí zvítězí nad vším, co se ti stalo.‘ Byl to snad náznak, že ostatky věštkyně mají zvláštní ochranu?

Mumie byla uložena v dřevěné truhle, a protože byla nesmírně cenná, nebyla uskladněna v nákladním prostoru, ale za kapitánovým můstkem.“

A to prý byla zásadní chyba. Kapitán Edward Smith onoho dne prokazatelně zůstal dlužen své pověsti vynikajícího námořníka. Nařídil kurs, o němž se dalo diskutovat, nutil strojníky k neobvykle vysoké rychlosti a po srážce zabránil včasnému volání o pomoc.

Vandenberg připomíná, že mnoho vědců, kteří pracovali s mumii, utrpělo vážnou duševní poruchu. Je tedy možné, že blízkost mumie ovlivnila i chování kapitána Titaniku?

Pravdivost děsivé historie ale nelze ověřit. Světem kolují ještě další verze a jen těžce lze rozlišit, kdy se jedná o ověřenou informaci a kdy o holý výmysl,

Charles Pellegrino uvádí podrobnosti jiného případu souvisejícího s Titanikem.

V roce 1912 pobýval britský archeolog Murray v Káhiře. Jednoho dne ho navštívil americký hledač pokladů a nabídl mu k odkoupení dřevěný sarkofág královny Hatšepsovet, přesněji řečeno jeho nádherně zdobené víko. Prodej se okamžitě uskutečnil. Nálezce sarkofágu ale nestačil ani vybrat šek, který obdržel - příštího dne ráno náhle zemřel. Neštěstí postihlo i Murraye. Jeho zbraň explodovala a utrhla mu několik prstů. Ránu zachvátila gangréna a ruka musela být amputována nad loktem. Dva z Murrayových přátel, kteří přišli se sarkofágem do styku, zemřeli.

Po návratu do Anglie Murray uložil víko sarkofágu v domě své přítelkyně, kterou si měl brzy vzít. Mladá žena začala být sužována neznámou chorobou a rychle chřadla. Její matka, která bydlela ve stejném domě, nečekaně zemřela.

Murray věnoval sarkofág Britskému muzeu, ale to nemělo zájem si ho ponechat a rozhodlo se sarkofág vyměnit s Američany za dinosauří kosti.

Dříve, než se výměna uskutečnila, měl být sarkofág zdokumentován. Oba muži, kteří se na tom podíleli, šéf oddělení egyptských sbírek a fotograf, zemřeli bez zjevné příčiny.

Kurátor nechal sarkofág naložit na loď. Vyplovala 10. dubna ze Southamptonu, jmenovala se *Titanica* o pár dnů později její konec naplnil první stránky světového tisku.

Potopily tedy tento nezničitelný kolos záhrobní síly, ochraňující posmrtný klid královny Hatšepsovet? Jistě ne. Na celé historce, kterou po katastrofě vydatně přikrmoval jeden z přeživších pasažérů, novinář a okultista Thomas Stead, není ani zbla pravdy.

Stead prý byl před cestou Titanikem varován věštcem jménem Penny, že loď půjde ke dnu, protože ji ohrožuje magická moc. S touto historkou seznámil několik dalších spolecestujících prokazatelně ještě dříve, než plavbu Titaniku navždy ukončil ledovec. Ale tím pravdivá část jeho

líčení končí.

Víko sarkofágu, o němž je řeč, je v Britském muzeu evidováno pod číslem EA 22542 a návštěvníci si ho mohou prohlédnout v sále číslo 62. Jistě pod ním neležela Hatšepsovet, ale pravděpodobně nějaká významná žena, snad kněžka z 22. či 21. dynastie. Muzeum ho získalo již v roce 1889 darem od Warwicka Hunta. A co je hlavní - víko, kromě období první a druhé světové války, kdy bylo uschováno v bezpečnostní schránce, a roku 1990, kdy bylo vystavováno v Austrálii, nikdy neopustilo prostory muzea.

Přece jen úder z neznáma

Některá jiná plavidla vezoucí egyptské mumie nebo předměty z hrobů ale takové štěstí neměla. Jejich smutné osudy nejsou vybájenou hrůzostrašnou povídkou, ale smutnou realitou.

V roce 1818 Italové Enrico Menu di Minutoli a Gerolamo Segato prozkoumávali Džoserův pohřební komplex. Uvnitř původní primitivní mastaby, nad níž později postupně vyrostla proslulá stupňovitá pyramida, našli hlavní šachtu a žulový sarkofág. Jeho stěny pokrývaly nápisy, které dokazovaly, že právě v něm byl pohřben král. Rakev ale zela prázdnotou. Lupiči ji vykradli již ve starověku. Opodál ležely jen dva sandály a pohřební maska pokrytá zlatem. Věci zřejmě patřily zesnulému panovníkovi. Oba Italové pracovali ve službách pruské vlády, proto svůj nález poslali lodí na sever Evropy. Loď se i s převáženými předměty z nevysvětlitelných příčin potopila v Severním moři nedaleko ústí Labe.

Plukovník R. Vyse, o němž již víme, že nikdy nešetřil střelným prachem, když si razil cestu k egyptským pokladům, nebyl na jeho použití skoupý ani v případě Menkauerovy pyramidy. Dovnitř se dostal řadou výbuchů, jimiž vyhloubil tunel až do pohřební komory. Uvnitř našel nádherný čedičový sarkofág. Jeho stěny pokrývaly reliéfy, zobrazující průčelí královského paláce. V blízkosti ležely zbytky dřevěné rakve s víkem.

Vyse vše pečlivě zabalil a odeslal lodí do Anglie. U španělského pobřeží loď ztroskotala v bouři.

Podobně tragicky skončila i některá další plavidla, vezoucí archeologickou kořist z Egypta. Lodě jistě občas končí na dně moře. Těm, které na svých palubách přepravovaly mumie či pohřební výbavu, se to ale podle statistiky stávalo podezřele častěji.